

รายงานการติดตามประเมินผล
โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียน
ที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งประกอบรายงานการแสวงหาข้อเท็จจริง
เรื่อง การเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อ
หลังนักเรียนจบการศึกษาภาคบังคับเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

บทสรุปผู้บริหาร

ผลการดำเนินโครงการฯ ของทุกจังหวัดทั่วประเทศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ดำเนินโครงการติดตามประเมินผลโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ^๑ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ โดยเก็บข้อมูลจากการสอบถามถึงปัญหา อุปสรรคและแนวทางการแก้ไขจากหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างใน ๔ ภูมิภาค ทั้งในส่วนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ครูแนะแนว และคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ระดับจังหวัด ซึ่งมีกรอบการติดตามประเมินผลโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ดังนี้

๑. มิติองค์กรขับเคลื่อนโครงการ
๒. มิติกระบวนการ (การดำเนินงานของจังหวัด จำนวน ๑๐ ขั้นตอนตามคู่มือโครงการฯ)
๓. มิติการประเมินผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการฯ
๔. มิติปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมโครงการฯ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

สรุปรายละเอียดได้ ดังนี้

๑. สถิติข้อมูลนักเรียนจากการดำเนินโครงการฯ ของทุกจังหวัดทั่วประเทศ ในปีงบประมาณ พ.ศ.

๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

ตารางที่ ๑ ตารางสรุปข้อมูลนักเรียนในการดำเนินโครงการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

ข้อมูลนักเรียน	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕	รวม
๑. จำนวนนักเรียนที่เรียนจบการศึกษาภาคบังคับ (ม.๓) ในแต่ละปีการศึกษา	๔๘๙,๐๑๒	๕๓๖,๕๖๑	๕๕๕,๑๑๓	๑,๕๘๐,๖๘๖
๒. จำนวนนักเรียนไม่เรียนต่อในระบบการศึกษา	๒๐,๗๘๑	๒๒,๑๖๘	๒๓,๘๓๔	๖๖,๗๘๓
๒.๑ จำนวนนักเรียนต้องการเข้าฝึกอบรบ	๖,๐๕๘	๓,๙๐๒	๒,๙๒๔	๑๒,๘๘๔
๒.๒ จำนวนนักเรียนไม่ต้องการเข้าฝึกอบรบ	๑๔,๗๒๓	๑๘,๒๖๖	๒๐,๙๑๐	๕๓,๘๙๙
๓. จำนวนนักเรียนเข้าฝึกอบรบ	๔๐๒	๑,๑๖๓	๑,๐๔๖	๒,๖๑๑
ร้อยละของนักเรียนที่เข้าฝึกอบรบ (ข้อ ๓.) ต่อ นักเรียนที่ไม่เรียนต่อในระบบการศึกษา (ข้อ ๒)	๑.๙๓	๕.๒๕	๔.๓๙	๓.๙๑
๔. จำนวนนักเรียนที่จบฝึกอบรบ	๓๒๐	๘๔๘	๗๓๘	๑,๙๐๖
ร้อยละของนักเรียนที่จบฝึกอบรบ (ข้อ ๔.) ต่อ นักเรียนที่เข้าฝึกอบรบ (ข้อ ๓.)	๗๙.๖๐	๗๒.๙๑	๗๐.๕๕	๗๓.๐๐
๕. จำนวนนักเรียนที่มีงานทำ	๑๓๙	๖๑๔	๔๖๗*	๑,๒๒๐
ร้อยละของนักเรียนที่มีงานทำ (ข้อ ๕.) ต่อ นักเรียนที่จบฝึกอบรบ (ข้อ ๔.)	๔๓.๔๔	๗๒.๔๑	๖๓.๒๘	๖๔.๐๑

หมายเหตุ *ข้อมูลนักเรียนที่มีงานทำของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ณ วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

^๑ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้อนุมัติปรับชื่อโครงการจากเดิม “โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ” เป็น “โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ” เพื่อให้สอดคล้องกับชื่อโครงการฯ ที่ได้รับจัดสรรงบประมาณของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

๒. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ และแนวทางการแก้ไขและพัฒนาการขับเคลื่อนโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

ตารางที่ ๒ ตารางสรุปปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ และแนวทางการแก้ไขและพัฒนาการขับเคลื่อนโครงการฯ

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการฯ	แนวทางการแก้ไขและพัฒนาการขับเคลื่อนโครงการฯ
๑. ด้านงบประมาณในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ	๑. ด้านงบประมาณในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ
๑) งบประมาณในขั้นตอนการฝึกอบรมให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย	๑) งบประมาณในขั้นตอนการฝึกอบรมให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย
<p>- ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กรมพัฒนาฝีมือแรงงานยังไม่ได้มีการจัดสรรงบประมาณโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ สำหรับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นการเฉพาะ</p>	<p>- ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กรมพัฒนาฝีมือแรงงานยังไม่ได้มีการจัดสรรงบประมาณโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ สำหรับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นการเฉพาะ</p> <p>นอกจากนั้น แนวทางสำหรับกรณีที่มีจำนวนนักเรียนที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการฯ จำนวนมากกว่าอัตราที่สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดสามารถรองรับได้ มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้</p> <p>(๑) ให้พิจารณาขอรับการสนับสนุนงบประมาณค่าใช้จ่ายจากยุทธศาสตร์จังหวัด</p> <p>(๒) ให้พิจารณาขอรับเงินอุดหนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)</p> <p>(๓) กรณีที่การดำเนินงานตามข้อ (๑) และข้อ (๒) แล้ว ยังคงเหลือนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ไม่สามารถเข้ารับการฝึกอบรมได้ ขอความร่วมมือให้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด (กศน. จังหวัด) สนับสนุนการฝึกอบรมอาชีพในระยะสั้นตามหลักสูตรของ กศน. จังหวัด ต่อไป</p>
๒) งบประมาณในขั้นตอนการประชุมผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว	๒) งบประมาณในขั้นตอนการประชุมผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว
<p>- ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ การจัดประชุมชี้แจงผู้อำนวยการและครูแนะแนวจะดำเนินการร่วมกับโครงการเตรียมความพร้อมแก่กำลังแรงงานในกิจกรรมสร้างเครือข่ายการแนะแนวอาชีพ ซึ่งยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างครอบคลุมจำนวนครูแนะแนวทุกคน</p>	<p>- ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ กรมการจัดหางานได้เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณสำหรับดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เป็นการเฉพาะ และได้รับการจัดสรรงบประมาณครบถ้วนตามจำนวนครูแนะแนวของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด</p>

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการฯ	แนวทางการแก้ไขและพัฒนาการขับเคลื่อนโครงการฯ
<p>๓) งบประมาณในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในการมาศึกษาดูงานและรับสัมครฯ</p>	<p>๓) งบประมาณในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในการมาศึกษาดูงานและรับสัมครฯ</p>
<p>- สาเหตุที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายเปลี่ยนใจไม่มาศึกษาดูงานส่วนหนึ่งเนื่องมาจากปัญหาในการเดินทางมาเพื่อฝึกอบรมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย เช่น ระยะทางระหว่างบ้านไกลจากสถานที่ฝึกอบรม ไม่มีพาหนะในการเดินทางมาฝึกอบรม และการเดินทางไม่สะดวก</p>	<p>- คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด โดยสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ควรมีการหารือหรือพิจารณาให้ชัดเจนกรณีโรงเรียนมีความจำเป็นต้องขอรับการสนับสนุนงบประมาณ (งบเงินอุดหนุน) ในการเดินทางของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ให้ชัดเจนว่าจะดำเนินการอย่างไร ตั้งแต่ในขั้นตอนที่ ๓ การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด</p> <p>๔) งบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินโครงการฯ จากภาคเอกชน</p> <p>- ควรมีการแต่งตั้งผู้แทนภาคเอกชนตามความจำเป็นและเหมาะสมเข้าร่วมเป็นกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัดเพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การสนับสนุนสถานที่ฝึกงานในสถานประกอบการต่างๆ และการหาแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพภายหลังจบการฝึกอบรม ฯลฯ</p>
<p>๒. ด้านความรู้ความเข้าใจในการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย</p>	<p>๒. ด้านความรู้ความเข้าใจในการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย</p>
<p>ครูแนะแนวหรือครูที่ทำหน้าที่ครูแนะแนวถือเป็นหัวใจสำคัญ เนื่องจากเป็นคนกลางในการประสานสร้างความรู้ความเข้าใจ ดังนั้น ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จประการหนึ่งที่จะขับเคลื่อนและผลักดันให้โครงการฯ ประสบความสำเร็จ กล่าวคือ</p> <p>๑) ความเข้าใจโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของครูแนะแนว</p> <p>๒) ความเข้าใจเรื่องโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายและผู้ปกครอง</p>	<p>๑) การถ่ายทอดข้อมูลโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ให้กับครูแนะแนวให้ครบถ้วนในขั้นตอนที่ ๔ (การประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว)</p> <p>๑.๑) กำหนดวันจัดประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวที่มีความชัดเจน</p> <p>๑.๒) เนื้อหาการประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวจะต้องให้ความสำคัญอย่างชัดเจนในแต่ละประเด็น ซึ่งเนื้อหาจะต้องมีการแบ่งหน่วยงานรับผิดชอบในการอธิบายด้านต่าง ๆ อย่างชัดเจน</p> <p>๒) หน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาส่วนกลางควรมีการสร้างการรับรู้ในเชิงนโยบายให้กับหน่วยงานในสังกัดระดับจังหวัด</p> <p>๓) การแต่งตั้งประชาสัมพันธ์จังหวัดเป็นกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด</p> <p>๔) การสรุปผลการดำเนินโครงการฯ ในแต่ละปีงบประมาณเพื่อสรุปจัดทำแนวทางการดำเนินโครงการฯ ในปีต่อไป</p>

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการฯ	แนวทางการแก้ไขและพัฒนาการขับเคลื่อนโครงการฯ
	๕) การจัดทำคู่มือหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาและคู่มือครูแนะแนว สำหรับการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ๖) การสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ปกครองและนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ๗) การรับรู้เกี่ยวกับเงินสนับสนุน / เงินสงเคราะห์ระหว่างการฝึกอบรม ๘) การเพิ่มช่องทางการสื่อสารกับหน่วยงานต่าง ๆ ในระดับจังหวัด ๙) การแต่งตั้งสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดเป็นกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด
๓. ด้านการกำหนดวันในการดำเนินการตามขั้นตอนที่สำคัญของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ	๓. ด้านการกำหนดวันในการดำเนินการตามขั้นตอนที่สำคัญของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ
<p>- การกำหนดวันประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว วันศึกษาดูงานและรับสมัคร และวันเปิดฝึกอบรม พบว่า บางจังหวัดไม่สามารถกำหนดวันที่ชัดเจนได้แต่กำหนดเป็นช่วงเวลาแทน ซึ่งส่งผลให้เมื่อถึงเวลาที่จะดำเนินการในขั้นต่อนั้นๆ ไม่สามารถรู้วันที่แท้จริงได้ ทำให้ต้องมีการประสานงานกันอีกครั้ง อาจทำให้เกิดความสับสนในการดำเนินงานขึ้นได้</p>	<p>- ขั้นตอนการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด ในการประชุมครั้งแรกถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญกับการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของจังหวัด ควรมอบหมายให้หัวหน้าหน่วยงานหรือผู้แทนที่มีอำนาจในการตัดสินใจได้มาเข้าร่วมการประชุมฯ เพื่อจะได้ร่วมกันพิจารณาวางนโยบายและแผนงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการกำหนดวันในการดำเนินการตามขั้นตอนที่สำคัญของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ได้แก่ (๑) การกำหนดวันจัดประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว (๒) การกำหนดวันศึกษาดูงานและรับสมัคร และ (๓) การกำหนดวันเปิดฝึกอบรม</p>
๔. ด้านการกำหนดหลักสูตรสาขาอาชีพที่จะเปิดฝึกอบรม	๔. ด้านการกำหนดหลักสูตรสาขาอาชีพที่จะเปิดฝึกอบรม
<p>ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ประการหนึ่งคือ หลักสูตรการฝึกอบรม เช่น หลักสูตรที่เปิดสอนไม่ตรงตามความต้องการของนักเรียน หลักสูตรที่เปิดสอนไม่น่าสนใจ และ หลักสูตรที่เปิดสอนไม่ทันสมัย</p>	<p>๑) การพิจารณาหลักสูตรการฝึกอบรมให้ครอบคลุมบริบทของจังหวัด และบริบทสถานการณ์ปัจจุบันและความสนใจของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ๒) การให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะภาคเอกชน ร่วมพิจารณาหลักสูตรที่จะเปิดฝึกอบรมด้วย ๓) การชี้แจงทำความเข้าใจกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายให้ตระหนักถึงความจำเป็นและสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เพื่อให้มีงานทำและรายได้ก่อน ๔) การจัดหลักสูตรเสริมระยะสั้นที่น่าสนใจตรงตามความต้องการของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย (เพิ่มเติม) ในช่วงนอกเวลาว่างระหว่างการฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ</p>

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการฯ	แนวทางการแก้ไขและพัฒนาการขับเคลื่อนโครงการฯ
<p>๕. การที่นักเรียนที่ไม่เรียนต่อและไม่ต้องการเข้าฝึกอบรมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ</p>	<p>๕. การที่นักเรียนที่ไม่เรียนต่อและไม่ต้องการเข้าฝึกอบรมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ</p>
<p>๑) การที่นักเรียนที่ไม่ต้องการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ</p> <p>ผลจากการสอบถามคุณครูแนะแนวถึงสาเหตุที่นักเรียนไม่ต้องการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ พบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษาภาคบังคับและช่วยผู้ปกครองทำงาน นักเรียนไม่สามารถตัดสินใจได้ และนักเรียนไม่สะดวกในการเดินทางมาอบรม</p>	<p>๑) การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ให้ครูแนะแนว</p> <p>ปัจจัยสำคัญของการเพิ่มจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายมาเข้าร่วมโครงการฯ ให้ได้มากที่สุด คือ ความรู้ความเข้าใจของครูแนะแนวเกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ที่ถูกต้องและครบถ้วนทุกประเด็น และสามารถสื่อสาร ถ่ายทอด ตลอดจนถึงแจ่มแจ้งเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างความเชื่อมั่นในการสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ให้กับผู้ปกครองและนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย</p>
<p>๒) การที่นักเรียนที่ต้องการเข้าฝึกอบรมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ แต่ไม่มาศึกษาดูงานฯ</p> <p>เมื่อสอบถามสาเหตุของนักเรียนที่ต้องการเข้าฝึกอบรมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ แต่ไม่มาศึกษาดูงานในวันศึกษาดูงาน พบว่า นักเรียนเปลี่ยนใจ โรงเรียนขาดงบประมาณสนับสนุนในการพานักเรียนมาศึกษาดูงาน วันที่ศึกษาดูงานตรงกับวันที่มีกิจกรรมของโรงเรียน เช่น การสอบปลายภาค ขณะที่ตอบแบบสอบถามนักเรียนยังไม่ได้สอบถามผู้ปกครองจึงตัดสินใจไปก่อนแล้วนักเรียนเปลี่ยนใจ</p>	<p>๒) การสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในวันศึกษาดูงาน</p> <p>กรณีที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายไม่สามารถตัดสินใจในวันที่มาศึกษาดูงานได้ ครูแนะแนวควรดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๒.๑) สอบถาม ให้ข้อเสนอแนะ ชักชวนนักเรียนให้เข้าร่วมโครงการฯ ภายหลังจากการศึกษาดูงาน และกรณีนี้ครูแนะแนวควรทำความเข้าใจกับผู้ปกครองของนักเรียนที่บ้านด้วย</p> <p>๒.๒) ครูแนะแนวติดตามรักษาระยะการติดต่อสื่อสารและเน้นย้ำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายและผู้ปกครองเพื่อไม่ให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายเปลี่ยนใจไปหางานทำก่อนการเปิดฝึกอบรม</p>
<p>๖. ด้านการรักษานักเรียนที่เข้าฝึกทักษะอาชีพฯ ให้ศึกษาจนจบหลักสูตรการฝึกอบรม</p>	<p>๖. ด้านการรักษานักเรียนที่เข้าฝึกทักษะอาชีพฯ ให้ศึกษาจนจบหลักสูตรการฝึกอบรม</p>
<p>- จากข้อมูลผลสำรวจนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จะเห็นได้ว่า ทั้งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ ยังมีนักเรียนบางส่วนที่ไม่ได้เข้าร่วมอบรมจนจบหลักสูตร โดยมีสาเหตุได้แก่ นักเรียนเปลี่ยนใจกลับไปศึกษาในระบบ นักเรียนได้รับการว่าจ้างให้ทำงาน นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อน ซึ่งเข้ารับการอบรมด้วยกัน และนักเรียนออกตามเพื่อนที่มาเข้ารับการฝึกอบรมด้วยกัน</p>	<p>แนวทางการรักษาเรียนที่เข้าฝึกทักษะอาชีพฯ ให้ศึกษาจนจบหลักสูตรการฝึกอบรม ดังนี้</p> <p>๑) การจัดกิจกรรมนันทนาการในระหว่างการฝึกอบรม</p> <p>๒) การสร้างขวัญและกำลังใจระหว่างการฝึกอบรม</p> <p>๓) การส่งเสริมการศึกษาต่อ กศน. ควบคู่กับการฝึกอบรม</p> <p>๔) การสอนเสริมหลักสูตรระยะสั้นในระหว่างการฝึกอบรม</p> <p>๕) การทำกิจกรรมจิตสาธารณะบำเพ็ญประโยชน์ในระหว่างการฝึกอบรม</p>

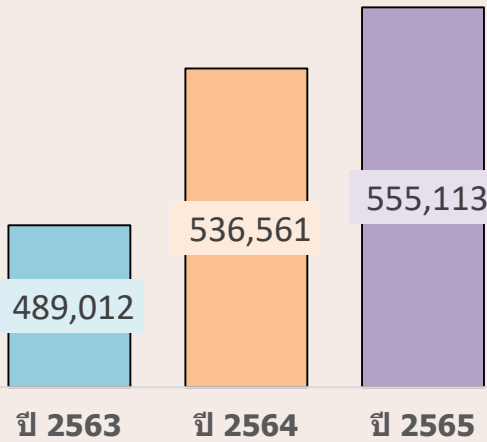
ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการฯ	แนวทางการแก้ไขและพัฒนาการขับเคลื่อนโครงการฯ
<p>๗. ด้านการมีงานทำหลังจบฝึกทักษะอาชีพ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย</p> <p>- จากข้อมูลผลสำรวจนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ จะเห็นได้ว่า ยังมีนักเรียนบางส่วนที่ไม่มีงานทำ โดยผลการสัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มตัวอย่างในส่วนของการทำงานหลังการเข้าร่วมฝึกอบรมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีสาเหตุได้แก่ อยู่ระหว่างการหางานทำ ไม่ได้หางานทำ กลับเข้ารับการศึกษต่อทั้งในระบบโรงเรียน และ กศน. เข้ารับการฝึกงานเพิ่มเติมกับหน่วยงานอื่น และรอเกณฑ์ทหาร</p>	<p>๗. ด้านการมีงานทำหลังจบฝึกทักษะอาชีพ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย</p> <p>๑) <u>การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจ้างแรงงานเด็ก</u> สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดควรประสานกับสถานประกอบการในจังหวัด ผู้ปกครองและนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่จบการฝึกอบรมฯ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนว่า สามารถจ้างเด็กในช่วงอายุใดเข้าทำงานได้บ้าง</p> <p>๒) <u>การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานให้แก่ผู้จบการฝึกอบรมฯ</u> ควรชี้แจงทำความเข้าใจแก่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายให้ทำงานในตำแหน่งตามที่จัดหาให้ไปก่อน เพื่อสร้างประสบการณ์และความชำนาญในวิชาชีพ มีรายได้ไปก่อนแล้วค่อยหาตำแหน่งที่สนใจภายหลัง หรือหาหลักสูตรศึกษาต่อเพื่อเพิ่มทักษะต่อไป</p>

กล่าวโดยสรุป จะเห็นได้ว่า จากการดำเนินงานโครงการฯ **ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓** ถือเป็นปีแห่งก้าวแรกในการบูรณาการความร่วมมือขับเคลื่อนโครงการฯ ให้ครอบคลุมทุกจังหวัดทั่วประเทศ (๗๖ จังหวัด) **ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔** ถือเป็นปีแห่งการปรับปรุงและพัฒนาโครงการฯ ให้มีความสมบูรณ์ในทุกจังหวัดทั่วประเทศ **ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕** ถือเป็นปีแห่งการเริ่มต้นในการสร้างความยั่งยืนของโครงการฯ โดยมีการติดตามผลการบูรณาการความร่วมมือและขับเคลื่อนโครงการฯ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและในระดับจังหวัดอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ การบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง และการสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ร่วมกับหน่วยงานระดับจังหวัด (คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ระดับจังหวัด) จะส่ง**ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย** กล่าวคือ นักเรียนกลุ่มเป้าหมายจะมีโอกาสได้รับการดูแลจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ (นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ) เพื่อที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวจะได้เข้าสู่ตลาดแรงงานในฐานะ “แรงงานมีฝีมือ” อันจะช่วยให้มีรายได้ ค่าจ้างที่สูงขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดี ถือเป็น การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ซึ่งการดำเนินโครงการฯ ดังกล่าวถือเป็นตัวอย่างของการบูรณาการความร่วมมือระหว่างผู้ตรวจการแผ่นดินและหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ อย่างเป็นทางการ รวมทั้งตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต สำหรับช่วงวัยแรงงานให้ความสำคัญกับการยกระดับ ศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะแรงงานอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคล และความต้องการของตลาดแรงงาน มีการพัฒนาระบบการเรียนรู้ และการอำนวยความสะดวกด้านความรู้ เพื่อพัฒนาความรู้ แรงงานมีฝีมือ ความชำนาญพิเศษ การเป็นผู้ประกอบการใหม่ และการพัฒนาต่อยอดความรู้ในการสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ นอกจากนั้น การดำเนินโครงการฯ ดังกล่าว จะสามารถนำไปเป็นเครื่องมือเชิงนโยบายประการหนึ่งในการนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยที่มีประสิทธิภาพ มุ่งพัฒนากลุ่มเป้าหมายให้สามารถอยู่รอด พอเพียงและยั่งยืนต่อไป

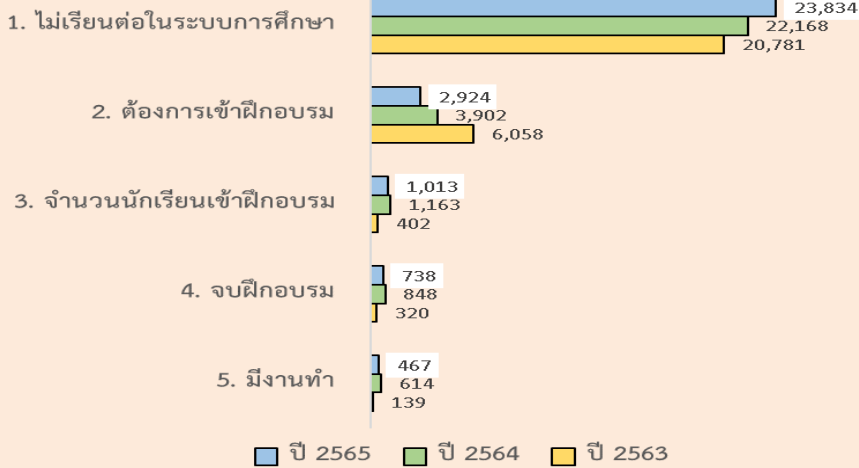

การติดตามประเมินผลโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ แก่นักเรียนที่เป็ดเรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ

จำนวนนักเรียนที่จบการศึกษา
ภาคบังคับ (ปีการศึกษา)

จำนวนนักเรียน

ปัญหาและอุปสรรค

- 1) การไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในบางขั้นตอนที่สำคัญ (ขั้นตอนการชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว การฝึกอบรมฯ และการเดินทางมาศึกษาดูงานฯ)
- 2) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการฯ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ยังไม่ชัดเจน
- 3) ความไม่ชัดเจนในการกำหนดวันในขั้นตอนที่สำคัญ (การชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวฯ / วันศึกษาดูงานฯ วันเปิดการฝึกอบรมฯ)
- 4) การกำหนดหลักสูตรฝึกอบรมที่ไม่หลากหลายและไม่ตรงตามความต้องการของนักเรียนและตลาดแรงงาน
- 5) มีนักเรียนที่ไม่เรียนต่อและไม่ต้องการเข้าฝึกอบรมฯ
- 6) มีนักเรียนบางส่วนไม่อบรมจนจบการฝึกฯ
- 7) มีนักเรียนบางส่วนไม่มีงานทำ หลังจบการฝึกฯ

แนวทางแก้ไข

- 1) การได้รับจัดสรรงบประมาณเป็นการเฉพาะในขั้นตอนการชี้แจงการฝึกอบรมฯ งบประมาณในการเดินทางมาศึกษาดูงานฯ และขั้นตอนอื่น ๆ ในการดำเนินโครงการฯ
- 2) การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการฯ ให้กับครูแนะแนวนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย และผู้ปกครองอย่างครบถ้วน ชัดเจนและต่อเนื่อง
- 3) การกำหนดวันที่ชัดเจนในการดำเนินงานตามขั้นตอน (วันประชุมชี้แจงฯ / วันศึกษาดูงานและรับสมัครฯ รวมถึงวันเปิดการฝึกอบรมฯ)
- 4) การกำหนดหลักสูตรตามความสนใจของนักเรียน สถานการณ์ปัจจุบัน บริบทสังคม และความต้องการของตลาดแรงงาน
- 5) บทบาทของครูแนะแนวในการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งการติดตามกรณีที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายไม่สามารถตัดสินใจได้ในวันมาดูงานฯ
- 6) การรักษานักเรียนที่เข้าฝึกทักษะอาชีพฯ ให้ศึกษาจนจบฝึกอบรมฯ
- 7) การมีงานทำหลังจบฝึกอบรมฯ ของนักเรียน

บทสรุป

- ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 : ก้าวแรกในการบูรณาการความร่วมมือขับเคลื่อนโครงการฯ ให้ครอบคลุมทุกจังหวัดทั่วประเทศ
- ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 : การปรับปรุงและพัฒนาโครงการฯ ให้มีความสมบูรณ์ในทุกจังหวัดทั่วประเทศ
- ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 : การเริ่มต้นในการสร้างความยั่งยืนของโครงการฯ โดยมีการติดตามผลการบูรณาการความร่วมมือและขับเคลื่อนโครงการฯ กับหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง รวมถึงคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ระดับจังหวัด

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร

สารบัญ

ส่วนที่ ๑	บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒	ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕	๒
	๒.๑ การขับเคลื่อนโครงการฯ ของหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง	๒
	๒.๒ การดำเนินงานตามกระบวนการดำเนินโครงการฯ จำนวน ๑๐ ขั้นตอน ระดับจังหวัด	๑๙
ส่วนที่ ๓	การประเมินผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓	๔๑
	๓.๑ การประเมินผลผลิตของโครงการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓	๔๑
	๓.๒ การประเมินผลลัพธ์ต่อการดำเนินงานของภาครัฐในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓	๔๔
	๑) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินงานในโครงการฯ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
	๒) ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการฯ	
	๓.๓ การประเมินผลลัพธ์ต่อนักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓	๖๐
	๑) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการฯ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย	
	๒) ข้อมูลเกี่ยวกับการมีงานทำหลังการเข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการฯ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย	
	๓) ความพึงพอใจต่อโครงการฯ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย	
ส่วนที่ ๔	การประเมินปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมโครงการฯ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	๗๔
	- ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมโครงการฯ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย	
ส่วนที่ ๕	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	๑๑๑
ภาคผนวก		
ภาคผนวก ก	แบบสัมภาษณ์หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรื่อง ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบ การศึกษาภาคบังคับ ระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔	ก-๑
ภาคผนวก ข	แบบสัมภาษณ์เรื่อง ความพึงพอใจต่อโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัว ยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓	ข-๑
ภาคผนวก ค	แบบสอบถามเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียน ครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	ค-๑
ภาคผนวก ง	แบบสอบถามครูแนะแนว	ง-๑

สารบัญตาราง

ตารางที่ ๑	สรุปแนวทางในการให้การสนับสนุนของหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องที่จะดำเนินการในปีต่อ ๆ ไป	๔
ตารางที่ ๒	สรุปผลการดำเนินโครงการฯ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับจังหวัดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕	๒๑
ตารางที่ ๓	ผลจากการดำเนินงานโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓	๔๓
ตารางที่ ๔	หน่วยงานต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ผู้ตอบแบบสอบถามและความเกี่ยวข้องของหน่วยงานต่อการดำเนินโครงการฯ	๔๔
ตารางที่ ๕	ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินงานในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔	๔๘
ตารางที่ ๖	ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น	๕๖
ตารางที่ ๗	สัดส่วนการสู่มตัวอย่างตามภูมิภาคที่นักเรียนได้เข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ	๖๐
ตารางที่ ๘	ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓	๖๒
ตารางที่ ๙	ข้อมูลเกี่ยวกับการมีงานทำหลังการเข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓	๖๖
ตารางที่ ๑๐	ความพึงพอใจต่อโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓	๗๒
ตารางที่ ๑๑	จำนวนตัวอย่างนักเรียนแบ่งเพศและจังหวัด	๗๗
ตารางที่ ๑๒	จำนวนตัวอย่างนักเรียนแบ่งตามอายุ	๗๘
ตารางที่ ๑๓	จำนวนตัวอย่างนักเรียนแบ่งตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน	๗๘
ตารางที่ ๑๔	จำนวนสมาชิกในครอบครัวของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง	๗๙
ตารางที่ ๑๕	จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มีรายได้	๗๙
ตารางที่ ๑๖	ครัวเรือนของนักเรียนที่มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ	๘๐
ตารางที่ ๑๗	แนวโน้มของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเมื่อจบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๓)	๘๐

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ ๑๘	นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเมื่อจบการศึกษาภาคบังคับ (ม.๓) แบ่งตามประเภทของการศึกษาต่อ	๘๑
ตารางที่ ๑๙	การรับรู้โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียน	๘๑
ตารางที่ ๒๐	การรับรู้วัตถุประสงค์และประโยชน์ของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ	๘๒
ตารางที่ ๒๑	คุณครูมีการประชาสัมพันธ์หรือชี้แจงรายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ ของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ	๘๒
ตารางที่ ๒๒	การรับรู้ของผู้ปกครองข้อมูลเกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ	๘๒
ตารางที่ ๒๓	การรับรู้หลักสูตรที่มีการเปิดสอนของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ก่อนสมัครเข้าโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เพื่อมาศึกษาดูงาน	๘๓
ตารางที่ ๒๔	การรับทราบข้อมูลระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ	๘๓
ตารางที่ ๒๕	การรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสวัสดิการของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ระหว่างฝึกอบรม	๘๔
ตารางที่ ๒๖	การรับทราบถึงข้อมูลการมีงานรองรับเมื่อจบหลักสูตรการอบรมทักษะอาชีพจากโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ	๘๔
ตารางที่ ๒๗	ความสนใจในหลักสูตรโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง	๘๕
ตารางที่ ๒๘	เหตุผลที่ไม่สนใจหลักสูตรของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง	๘๕
ตารางที่ ๒๙	การสมัครเข้าโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนที่มาศึกษาดูงานฯ	๘๕
ตารางที่ ๓๐	การสมัครเข้าโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนที่มาศึกษาดูงานหลังจากศึกษาดูงาน	๘๖
ตารางที่ ๓๑	เหตุผลที่ไม่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในวันศึกษาดูงานของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง	๘๖
ตารางที่ ๓๒	เหตุผลที่ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ตัดสินใจสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในวันศึกษาดูงานฯ	๘๗
ตารางที่ ๓๓	ปัญหาในการเดินทางมาเพื่อเข้าฝึกอบรม	๘๗
ตารางที่ ๓๔	ปัญหาในการเดินทางมาเพื่อเข้าฝึกอบรมของนักเรียนที่พบ	๘๗
ตารางที่ ๓๕	เหตุผลที่อาจจะทำให้นักเรียนเปลี่ยนใจไม่เข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ	๘๘
ตารางที่ ๓๖	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯนักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	๙๓
ตารางที่ ๓๗	หลักสูตรที่เปิดสอนมีความน่าสนใจ	๙๕
ตารางที่ ๓๘	หลักสูตรที่เปิดสอนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน	๙๕
ตารางที่ ๓๙	หลักสูตรมีให้เลือกเรียนที่หลากหลาย	๙๕
ตารางที่ ๔๐	หลักสูตรที่เปิดสอนตรงตามความต้องการของนักเรียน	๙๖
ตารางที่ ๔๑	หลักสูตรที่เปิดสอนด้านสาขาวิชาชีพมีความทันสมัย	๙๖
ตารางที่ ๔๒	ระยะเวลาในการศึกษาของหลักสูตรมีความเหมาะสม	๙๗
ตารางที่ ๔๓	ความพร้อมของวิทยากร/ผู้สอน	๙๗
ตารางที่ ๔๔	ความพร้อมด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้สำหรับฝึกอบรม	๙๗

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ ๔๕	ความพร้อมของที่พักระหว่างฝีกอบรบ	๙๘
ตารางที่ ๔๖	ผู้ปกครอง/บุคคลในครอบครัวมีส่วนตัดสินใจเข้าโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ	๙๙
ตารางที่ ๔๗	รายได้และค่าใช้จ่ายของครอบครัว	๙๙
ตารางที่ ๔๘	ต้องการพัฒนาความรู้และฝีมือเพื่อนำไปใช้ในการทำงาน	๙๙
ตารางที่ ๔๙	ต้องการฝึกอาชีพเพื่อนำไปประกอบอาชีพและสร้างความมั่นคงให้กับชีวิตและครอบครัว	๑๐๐
ตารางที่ ๕๐	เมื่อจบการฝึกอบรบทักษะแล้วจะเป็นแรงงานมีฝีมือ	๑๐๐
ตารางที่ ๕๑	สามารถนำความรู้หลังจากจบหลักสูตรไปเป็นพื้นฐานการฝึกอบรบระดับสูงต่อไป	๑๐๑
ตารางที่ ๕๒	มีวุฒิบัตรหรือใบรับรองจากการอบรมหลังจากเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ	๑๐๑
ตารางที่ ๕๓	ระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ	๑๐๒
ตารางที่ ๕๔	สาเหตุที่นักเรียนไม่ต้องการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ	๑๐๔
ตารางที่ ๕๕	สาเหตุของนักเรียนที่สนใจโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ แต่ไม่มาศึกษาดูงาน	๑๐๕
ตารางที่ ๕๖	สาเหตุที่นักเรียนสนใจแต่เปลี่ยนใจไม่มาศึกษาดูงาน	๑๐๕
ตารางที่ ๕๗	ตารางสรุปข้อมูลนักเรียนในการดำเนินโครงการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕	๑๑๕
ตารางที่ ๕๘	จำนวนนักเรียนที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ – ๒๕๖๓	๑๑๖
ตารางที่ ๕๙	สาเหตุที่นักเรียนไม่ต้องการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ	๑๒๖
ตารางที่ ๖๐	สาเหตุของนักเรียนที่ต้องการเข้าฝึกอบรบโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ แต่ไม่มาศึกษาดูงานฯ	๑๒๗
ตารางที่ ๖๑	สาเหตุที่นักเรียนต้องการเข้าฝึกอบรบโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ แต่เปลี่ยนใจไม่มาศึกษา ดูงาน	๑๒๗

ส่วนที่ ๑

บทนำ

ตามที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งถือเป็นการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินที่กำหนดไว้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๐ (๓) ที่บัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่หน่วยงานของรัฐยังมีได้ปฏิบัติ ให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ในมาตรา ๕๔ วรรคสาม “ที่บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต...” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๓) ที่มีฐานะยากจนและขาดโอกาสในการศึกษาต่อ ในแต่ละปีให้มีทักษะด้านอาชีพหลังจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นก่อนที่นักเรียนกลุ่มนี้จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน ซึ่งจะช่วยให้เป็นการเข้าสู่ตลาดแรงงานในฐานะ “แรงงานมีฝีมือ” อันเป็นการสร้างความมั่นคงในด้านรายได้และอาชีพให้กับนักเรียน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดแม่ฮ่องสอน และได้มีการถอดบทเรียนเพื่อจัดทำคู่มือโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ลงนามความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนกลางเพื่อสนับสนุนการดำเนินโครงการฯ ในระดับจังหวัดทั่วประเทศ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นมา ทุกจังหวัดทั่วประเทศได้มีการขยายผลและขับเคลื่อนโครงการฯ ตามขั้นตอนในคู่มือโครงการฯ ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจึงได้ติดตามประเมินผลโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการฯ รวมถึงการวิเคราะห์ผลความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้องของการดำเนินโครงการฯ อันจะนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการแสวงหาข้อเท็จจริง เรื่อง การเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

ส่วนที่ ๒

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

๒.๑ การขับเคลื่อนโครงการฯ ของหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง

จากการบูรณาการความร่วมมือในการขับเคลื่อนโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับร่วมกับหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ซึ่งสามารถสรุปผลการขับเคลื่อนโครงการฯ ที่มีความสำคัญ ได้ดังนี้

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

หน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องได้เห็นชอบร่วมกันให้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ พร้อมทั้งจัดการประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินโครงการฯ ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด (๗๖ จังหวัดทั่วประเทศ) ในวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๓ ณ ห้องคอนเวนชันเซ็นเตอร์ โรงแรมรามาร์คเด็นส์ กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุน รวมทั้งประสานความร่วมมือในการพัฒนานักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับที่มีฐานะยากจนและขาดโอกาสในการศึกษาต่อของทุกจังหวัดในประเทศไทยให้มีทักษะด้านอาชีพก่อนการเข้าสู่ตลาดแรงงาน ในฐานะ “แรงงานมีฝีมือ” เพื่อหารายได้ช่วยเหลือครอบครัว อันจะทำให้มีความมั่นคงทางอาชีพและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้ พร้อมทั้งเพื่อเป็นการชี้แจงสร้างความเข้าใจในขั้นตอนและปฏิทินการดำเนินงานตามโครงการฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

หน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องได้เห็นชอบร่วมกันให้มีการจัดประชุมชี้แจงคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับระดับจังหวัด ทั้ง ๗๖ จังหวัด เพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินโครงการฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และแนวทางการแก้ไข ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ พร้อมทั้งเพื่อเป็นการชี้แจงแนวทางการสนับสนุนการขับเคลื่อนโครงการฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้แก่คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในระดับจังหวัดทั่วประเทศ (๗๖ จังหวัดทั่วประเทศ) ซึ่งได้มีการจัดประชุมชี้แจงดังกล่าวแบ่งกลุ่มจังหวัดไปตามรายภูมิภาค จำนวน ๔ ภูมิภาค ดังนี้

๑. การประชุมชี้แจงคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ระดับจังหวัด (๑๔ จังหวัด ภาคใต้) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๓ ณ ห้องแกรนด์บอลรูม เอ ชั้น ๘ โรงแรม ลี การ์เด้นส์ พลาซ่า อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

๒. การประชุมชี้แจงคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ระดับจังหวัด (๓๕ จังหวัด ภาคเหนือและภาคกลาง) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ ณ ห้องวายุภักษ์ แกรนด์บอลรูม ชั้น ๔ โรงแรมเซ็นทาราบายเซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร

๓. การประชุมชี้แจงคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ระดับจังหวัด (๒๗ จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ ณ ห้องวายุภักษ์ แกรนด์บอลรูม ชั้น ๔ โรงแรมเซ็นทรา บายเซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

หน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องได้เห็นชอบร่วมกันให้มีการจัดประชุมชี้แจงผู้ว่าราชการจังหวัดและคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับในระดับจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ผ่านระบบวีดิทัศน์ทางไกล (Video Conference) ของกระทรวงมหาดไทย ในวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมราชสีห์ ศาลาว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อเป็นการซักซ้อมและสร้างความเข้าใจแนวทางการขับเคลื่อนโครงการฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดและคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ในระดับจังหวัด ๗๖ จังหวัด

ทั้งนี้ ในส่วนนี้จะเป็นการติดตามผลการดำเนินงานของโครงการฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ โดยเป็นการรวบรวมข้อมูลจากการสรุปแบบสอบถามข้อมูลของหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนโครงการฯ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ดำเนินการมีหนังสือและแบบฟอร์มสอบถามข้อมูลไปยังหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๐ หน่วยงาน คือ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมการจัดหางาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และกรมประชาสัมพันธ์ ตามหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ผผ ๑๓๐๑/๒๖๕ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕ ซึ่งสามารถสรุปสภาพปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางการขับเคลื่อนโครงการฯ ได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๑ สรุปแนวทางในการให้การสนับสนุนของหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องที่จะดำเนินการในปีต่อ ๆ ไป

ภารกิจของหน่วยงานส่วนกลาง ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน	แนวทางการสนับสนุนการขับเคลื่อน โครงการฯ ที่จะดำเนินการในปีต่อ ๆ ไป
๑. กระทรวงมหาดไทย			
<p>๑. กำหนดเป็นนโยบายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความสำคัญในการบูรณาการความร่วมมือส่วนราชการ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดในการดำเนินการตามโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ</p> <p>๒. สนับสนุนการดำเนินงานของผู้ว่าราชการจังหวัดในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ</p>	<p>ไม่พบปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ</p>	<p>๑. หน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการฯ ควรขอรับการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับแผนการดำเนินโครงการฯ เพื่อให้การขับเคลื่อนโครงการฯ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๒. กระทรวงมหาดไทยควรกำชับให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดให้ความสำคัญและสนับสนุนการขับเคลื่อนโครงการฯ ในระดับพื้นที่ โดยบูรณาการความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินโครงการฯ ให้เกิดประสิทธิภาพ รวมทั้งรายงานความคืบหน้าการดำเนินโครงการฯ ในการประชุมคณะกรรมการจังหวัด</p> <p>๓. กระทรวงมหาดไทยควรกำกับติดตามการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการฯ โดยบรรจุโครงการฯ เป็นประเด็นการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย</p>	<p>๑. แจ้งขอความร่วมมือผู้ว่าราชการจังหวัดในการให้ความสำคัญต่อความสำเร็จของโครงการฯ อำนวยความสะดวก และกำกับติดตามการดำเนินโครงการฯ ของคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ระดับจังหวัด</p> <p>๒. แจ้งขอความร่วมมือผู้ว่าราชการจังหวัดให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการฯ ดังนี้</p> <p>๒.๑ กรณีมีความจำเป็นที่งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานไม่เพียงพอหรือไม่มี ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาให้การสนับสนุนงบประมาณจากงบประมาณค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประชาชนในจังหวัด</p> <p>๒.๒ กรณีที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีแนวโน้มจำนวนมากขึ้นทุกปีเกินกว่าจำนวนที่ได้รับการจัดสรร และได้รับการร้องขอสนับสนุนงบประมาณจากสถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัด</p>

ภารกิจของหน่วยงานส่วนกลาง ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน	แนวทางการสนับสนุนการขับเคลื่อน โครงการฯ ที่จะดำเนินการในปีต่อ ๆ ไป
			<p>พิจารณาบรรจุโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากงบประมาณจังหวัดในปีต่อไปด้วย</p> <p>๓. แจ้งขอความร่วมมือผู้ว่าราชการจังหวัดบรรจุระเบียบวาระเรื่องรายงานความคืบหน้าการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของจังหวัดให้ที่ประชุมประจำเดือนหัวหน้าส่วนราชการจังหวัดทราบเป็นระยะ ๆ</p> <p>๔. ขอความร่วมมือบรรจุโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เป็นประเด็นติดตามงานของผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย</p>
๒. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น			
<p>๑. ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่มีสถานศึกษาในสังกัดประสานโรงเรียนและครูแนะแนวดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ หรือให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางในการประกอบอาชีพให้กับนักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ</p> <p>๒. ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีส่วนร่วมในการฝึกอาชีพให้กับนักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อ</p>	ไม่พบปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	<p>๑. สำนักงบประมาณควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการฯ ให้เพียงพอเพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๒. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรมีการชี้แจงโครงการฯ ให้เข้าใจและเห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งครูแนะแนว นักเรียน และผู้ปกครอง</p>	<p>๑. แจ้งสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด</p> <p>๑.๑ ให้ความสำคัญในการสร้างความเข้าใจกับครูแนะแนวในสังกัดในขั้นตอนการประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว และขั้นตอนการสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย</p> <p>๑.๒ ให้ความสำคัญในการสนับสนุน กำกับติดตามในขั้นตอนการนำนักเรียนกลุ่มเป้าหมายมาศึกษาดูงานและรับสมัคร และเข้าฝึกอบรม</p>

ภารกิจของหน่วยงานส่วนกลาง ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน	แนวทางการสนับสนุนการขับเคลื่อน โครงการฯ ที่จะดำเนินการในปีต่อ ๆ ไป
<p>หลังจบการศึกษาภาคบังคับ</p> <p>๓. ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีบทบาทในการประสานบูรณาการเครือข่ายทุกภาคส่วน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อ</p> <p>หลังจบการศึกษาภาคบังคับมีงานทำหรือประกอบอาชีพที่เหมาะสม</p>			<p>๒. แจ้งสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด เพื่อขอความร่วมมือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ตั้งงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการโครงการฯ ในกรณีที่ได้รับ การร้องขอการสนับสนุน เช่น</p> <p>๒.๑ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักเรียนในการมาศึกษาดูงานและรับสมัคร ณ สถานบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน และค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักเรียนในการมาเข้าฝึกอบรมฯ ณ สถานบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน</p> <p>๒.๒ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม กรณีนักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีจำนวนมากเกินกว่าจำนวนงบประมาณที่กรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้รับการจัดสรร</p> <p>๓ ดำเนินการจัดประชุมเพื่อสร้างการรับรู้กับผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูแนะแนวในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านช่องทางประชุมออนไลน์ เช่น ระบบ ZOOM Cloud Meetings และ Google Classroom เป็นต้น มีการเผยแพร่ผ่านเพจการศึกษาท้องถิ่นไทย เพื่อเป็นส่วนหนึ่ง</p>

ภารกิจของหน่วยงานส่วนกลาง ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน	แนวทางการสนับสนุนการขับเคลื่อน โครงการฯ ที่จะดำเนินการในปีต่อ ๆ ไป
			<p>ในการขับเคลื่อนโครงการฯ</p> <p>๔. ขอความร่วมมือบรรจุโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เป็นประเด็นติดตามงานของผู้ตรวจราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น</p>
๓. กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน			
<p>๑. ดำเนินการให้การสนับสนุนการจัดฝึกอบรมหลักสูตรการฝึกเตรียมเข้าทำงานให้แก่ นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย</p> <p>๒. ให้สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน กำหนดแผนดำเนินการรับสมัครฝึกอบรมหลักสูตรการฝึกเตรียมเข้าทำงานให้ สอดคล้องกับช่วงเวลาจบการศึกษา ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย</p> <p>๓. สนับสนุนการจัดฝึกอบรมโครงการ เพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของสถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน</p> <p>๔. ประสานแจ้งหน่วยงานเครือข่ายพัฒนา ฝีมือแรงงานที่ร่วมลงนามตามบันทึกข้อตกลงนี้ เพื่อดำเนินการแจ้งให้หน่วยงานในพื้นที่ ให้ความร่วมมือดำเนินการตามโครงการ เพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ</p>	<p>๑. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจาก สำนักงานประมาณมีการแบ่งจัดสรร จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้</p> <p>๑.๑ ไตรมาสที่ ๑ - ๒ จัดสรรมาให้ ๕๐%</p> <p>๑.๒ ไตรมาสที่ ๓ จัดสรรมาให้ ๒๕%</p> <p>๑.๓ ไตรมาสที่ ๔ จัดสรรมาให้ ๒๕%</p> <p>ทำให้หน่วยงานในสังกัดไม่สามารถดำเนินการ เบิกจ่ายงบประมาณได้ตามแผนปฏิบัติการ</p> <p>๒. ช่วงระยะเวลาการฝึกอบรม เป็นช่วง สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ทำให้ ผู้เข้ารับการพัฒนาทักษะอาชีพและผู้ปกครอง คำนึงถึงความปลอดภัย</p>	<p>๑. สำนักงานประมาณควรกำหนดการจัดสรร งบประมาณให้กับหน่วยงานรับงบประมาณครบ ตาม พรบ. งบประมาณรายจ่ายประจำปี ก่อนกำหนดการเปิดฝึกอบรม ตามปฏิทินการดำเนินงานภายในไตรมาสที่ ๓ ให้ครบ ๑๐๐ % เพื่อให้หน่วยงานในสังกัด สามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้ตาม แผนปฏิบัติการ</p> <p>๒. กรมพัฒนาฝีมือแรงงานควรสำรวจ ความต้องการพัฒนาฝีมือแรงงานตามศักยภาพ ในพื้นที่ก่อนการกำหนดจำนวนกลุ่มเป้าหมาย ในแต่ละจังหวัด เพื่อจัดสรรจำนวนกลุ่มเป้าหมาย ที่เข้าฝึกอบรมตามแผนปฏิบัติการพัฒนาฝีมือ แรงงานของจังหวัด ประจำปีงบประมาณ ไปสู่ การปฏิบัติของจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>๑. แจ้งหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องเพื่อ ขอความร่วมมือให้แจ้งไปยังหน่วยงานในสังกัด ระดับจังหวัด เพื่อประสานงานการดำเนิน โครงการฯ ในพื้นที่ รวมทั้งแจ้งจังหวัด (สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อน โครงการฯ จังหวัด) ให้เริ่มดำเนินงานตาม โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียน ที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ประจำปี</p> <p>๒. การจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่าย ประจำปีและงบประมาณสนับสนุนโครงการ เพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เป็นโครงการเฉพาะ แยกออกจากโครงการปกติของกรมพัฒนา ฝีมือแรงงาน (หลักสูตรเตรียมเข้าทำงาน) อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยควรเสนอ</p>

ภารกิจของหน่วยงานส่วนกลาง ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน	แนวทางการสนับสนุนการขับเคลื่อน โครงการฯ ที่จะดำเนินการในปีต่อ ๆ ไป
		<p>๓. กรมพัฒนาฝีมือแรงงานควรปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรฝึกเตรียมเข้าทำงานให้เหมาะสมตามความต้องการของพื้นที่และเป็นปัจจุบัน</p>	<p>คำขอรับการสนับสนุนเพิ่มเติมในส่วนของค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในการมาศึกษาดูงานและรับสมัคร ณ สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน และค่าอาหารสำหรับวันหยุดประจำสัปดาห์ระหว่างการฝึกอบรมบรรจุรวมอยู่ในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ</p> <p>๓. แจ้งสถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน เพื่อทราบ ในเรื่องต่อไปนี้</p> <p>๓.๑ งบประมาณในแต่ละปีงบประมาณสำหรับการฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพให้แก่ นักเรียนกลุ่มเป้าหมายตามโครงการฯ ของทุกจังหวัดทั่วประเทศ</p> <p>๓.๒ แนวทางการดำเนินโครงการฯ ในแต่ละปีงบประมาณของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (ถ้ามี)</p> <p>๓.๓ การจัดประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด (ขั้นตอนที่ ๓) ภายในกำหนดเวลาตามปฏิทินการดำเนินโครงการฯ</p>

ภารกิจของหน่วยงานส่วนกลาง ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน	แนวทางการสนับสนุนการขับเคลื่อน โครงการฯ ที่จะดำเนินการในปีต่อ ๆ ไป
			<p>๓.๔ การพิจารณาหลักสูตร</p> <p>(๑) หลักสูตรควรให้ตรงกับสถานการณ์ ปัจจุบันความสนใจของนักเรียนและสอดคล้อง กับตลาดแรงงาน</p> <p>(๒) ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ ภาคเอกชนประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด และประธานหอการค้าจังหวัด ร่วมพิจารณา หลักสูตรที่จะเปิดฝึกอบรมด้วย เพื่อจะได้ สัมพันธ์กับตำแหน่งงานที่จะรองรับภายหลัง นักเรียนจบการฝึกอบรม</p> <p>๓.๕ มีการวางแผนบริหารความเสี่ยง การดำเนินงานตามโครงการฯ ในแต่ละ ปีงบประมาณไว้ เนื่องจากสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ที่มีแนวโน้มที่ยังคงมี ความไม่แน่นอน โดยเฉพาะขั้นตอนที่ ๔ การประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและ ครูแนะแนวที่เป็นขั้นตอนที่สำคัญของ การดำเนินโครงการฯ เห็นควรพิจารณา ปรับเปลี่ยนเป็นการจัดประชุมชี้แจง รูปแบบออนไลน์ (กรณียังต้องปฏิบัติ ตามมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม)</p>

ภารกิจของหน่วยงานส่วนกลาง ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน	แนวทางการสนับสนุนการขับเคลื่อน โครงการฯ ที่จะดำเนินการในปีต่อ ๆ ไป
			๔. ขอความร่วมมือบรรจุโครงการเพิ่มทักษะ ด้านอาชีพฯ เป็นประเด็นติดตามงานของ ผู้ตรวจราชการกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
๔. กรมการจัดหางาน			
<p>๑. สนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงาน จัดหางานจังหวัดในการดำเนินโครงการ เพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ</p> <p>๒. สนับสนุนงบประมาณโครงการเตรียม ความพร้อมแก่กำลังแรงงานให้แก่สำนักงาน จัดหางานจังหวัดในการจัดประชุมชี้แจงให้กับ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว ในช่วงตั้งแต่ต้นปีงบประมาณของทุกปี เพื่อบูรณาการดำเนินงานร่วมกับโครงการ เพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ</p> <p>๓. แจ้งสำนักงานจัดหางานจังหวัดทุกจังหวัด เตรียมข้อมูลตำแหน่งงานว่างให้กับนักเรียน กลุ่มเป้าหมายตามความต้องการในพื้นที่หรือ บริเวณจังหวัดใกล้เคียงหลังจบการฝึกอบรม</p>	<p>การสนับสนุนงบประมาณในการจัดประชุมชี้แจง ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวใน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔</p> <p>ใช้งบประมาณร่วมกับโครงการเตรียมความพร้อม แก่กำลังแรงงานในกิจกรรมสร้างเครือข่าย การแนะแนวอาชีพ จึงทำให้ไม่ครอบคลุม โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย เนื่องจาก ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ พบว่า มีจำนวนโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายเพิ่มมากขึ้น (จากการสำรวจจำนวนโรงเรียนที่เปิดสอน ถึงระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ถึงมิถุนายน ๒๕๖๕ พบว่า มีจำนวน ๑,๙๔๗ คน)</p>	<p>๑. กรมการจัดหางานควรของบประมาณ สนับสนุนในการจัดประชุมชี้แจงผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูแนะแนว เป็นประจำทุกปี อย่างต่อเนื่องแยกออกจากโครงการเตรียม ความพร้อมแก่กำลังแรงงานในกิจกรรมสร้าง เครือข่ายการแนะแนวอาชีพ โดยกำหนด จำนวนโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายให้ครอบคลุม ตามจำนวนที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี</p> <p>๒. กรมการจัดหางานควรจัดการประชุมชี้แจง ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวผ่านระบบ ออนไลน์ร่วมด้วยในกรณีที่ยังงบประมาณที่ได้รับ การจัดสรรอาจไม่เพียงพอ</p> <p>๓. กรมการจัดหางานควรเตรียมตำแหน่งงานว่าง สาขาอื่น ซึ่งเป็นตำแหน่งสำหรับผู้จบวุฒิ ม. ๓ หรือต่ำกว่า ม.๓ ร่วมด้วย</p> <p>๔. กรมการจัดหางานควรให้สำนักงานจัดหางาน จังหวัดทุกจังหวัดประสานจังหวัดใกล้เคียง</p>	<p>๑. การจัดทำค่าของบประมาณรายจ่าย ประจำปีและสนับสนุนงบประมาณ ในการดำเนินการจัดประชุมชี้แจงผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูแนะแนวให้เพียงพอกับ จำนวนโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายในแต่ละจังหวัด เป็นประจำทุกปี และควรให้ทันในช่วงไตรมาส แรกของปีงบประมาณ (จัดสรรเป็นงวดเดียว) ๒) แจ้งสำนักงานจัดหางานจังหวัด เพื่อดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๒.๑ สนับสนุนการจัดประชุมชี้แจง ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวฯ ตามโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียน ที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ๒.๒ การจัดเตรียมตำแหน่งว่างให้กับ นักเรียนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่จังหวัดหรือ พื้นที่จังหวัดใกล้เคียง</p>

ภารกิจของหน่วยงานส่วนกลาง ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน	แนวทางการสนับสนุนการขับเคลื่อน โครงการฯ ที่จะดำเนินการในปีต่อ ๆ ไป
		ขอข้อมูลตำแหน่งงานว่าง เพื่อรองรับกลุ่มเป้าหมาย ให้สามารถเลือกสมัครงานที่ตรงกับความรู้ความสามารถ ตามความต้องการ และความสนใจของตนเอง ๕. กรมการจัดหางานควรให้สำนักงานจัดหางาน จังหวัดทุกจังหวัดบูรณาการความร่วมมือกับ ภาคเอกชน เพื่อให้การสนับสนุนความช่วยเหลือ เหลืรับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ เข้าทำงาน ในสถานประกอบการ	๓. ขอความร่วมมือบรรจุโครงการเพิ่มทักษะ ด้านอาชีพฯ เป็นประเด็นติดตามงานของ ผู้ตรวจราชการกรมการจัดหางาน
๕. กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน			
ไม่มีการกำหนดภารกิจตามบันทึกข้อตกลง ความร่วมมือ (MOU) แต่มีการกำหนดภารกิจตามหนังสือสำนักงาน ผู้ตรวจการแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ผผ ๑๓/๒๓๘ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๓ โดยมอบหมาย ให้สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จังหวัดสนับสนุนการดำเนินการตามโครงการ เพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ โดยเฉพาะการทำ ความเข้าใจกับครูแนะแนวเกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครอง แรงงานเด็ก และช้อยกเว้นในสาขาหลักสูตร ที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายสามารถเข้ารับ การอบรมและฝึกงานได้	ไม่พบปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานควรกำหนด แผนปฏิบัติการให้สำนักงานสวัสดิการและ คุ้มครองแรงงานจังหวัดทุกจังหวัดดำเนิน โครงการจัดอบรมกิจกรรมโครงการส่งเสริม ความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมเด็กก่อนเข้าสู่ ตลาดแรงงาน เพื่อให้เด็กเรียนมีความรู้เกี่ยวกับ สิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน กฎหมายความปลอดภัยฯ การป้องกันการใช้ แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย และการเตรียมตัว ก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน	แจ้งสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จังหวัด เพื่อดำเนินการ ดังนี้ ๑. สนับสนุนการให้ความรู้เรื่องข้อมูล สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่จะได้รับ จากการคุ้มครองแรงงานตามกฎหมาย และช้อยกเว้นในสาขาหลักสูตรที่ให้นักเรียน กลุ่มเป้าหมายสามารถเข้ารับการอบรมและ ฝึกงานได้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ครูแนะแนว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในระดับจังหวัด ๒. ประสานทำความเข้าใจกับสถานประกอบ กิจการในการพิจารณาดำเนินการรับเด็ก

ภารกิจของหน่วยงานส่วนกลาง ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน	แนวทางการสนับสนุนการขับเคลื่อน โครงการฯ ที่จะดำเนินการในปีต่อ ๆ ไป
			อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ที่ผ่านการฝึกอบรมตาม โครงการฯ เข้าทำงานในสถานประกอบกิจการ ให้สามารถดำเนินการได้ตามระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง
๖. กระทรวงศึกษาธิการ			
สนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานศึกษา ธิการจังหวัดในการดำเนินโครงการ เพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เพื่อดำเนินการ ดังนี้ ๑. ประสานโรงเรียนและครูแนะแนวในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชน (สช.) และสำนักบริหารงานการศึกษา พิเศษ (สศศ.) ในการดำเนินโครงการ เพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในการดำเนิน การสำรวจนักเรียนที่จะไม่ได้เรียนต่อหลัง จบการศึกษาภาคบังคับ การชี้แจงทำ ความเข้าใจโครงการฯ แก่ผู้ปกครองและ นักเรียน การนำนักเรียนมาศึกษาดูงานและเข้า รับการอบรมที่สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือ แรงงาน หรือสถานที่ที่คณะกรรมการฯ ระดับ จังหวัดกำหนด ฯลฯ๒. รวบรวมและสรุปผล การสำรวจนักเรียนที่จะไม่ได้เรียนต่อหลังจบ	ไม่พบปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	๑. กระทรวงศึกษาธิการควรให้สำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัดสำรวจนักเรียน ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับ ม.๑ - ๒ ซึ่งจะทำได้ ทราบนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่มีแนวโน้ม จะไม่เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ในเบื้องต้น ๒. กระทรวงศึกษาธิการควรให้สำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัดขยายเครือข่ายใน การบูรณาการการทำงานร่วมกันเพิ่มขึ้น โดยใช้ กลไกของอำเภอ โดยมีนายอำเภอ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นร่วมเป็นคณะทำงาน ร่วมลงพื้นที่ สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองและ นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ๓. กระทรวงศึกษาธิการควรให้สำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัดให้ความสำคัญกับ	๑. แจ้งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ๑.๑ ให้ความสำคัญในการสร้างความเข้าใจ กับครูแนะแนว ผู้อำนวยการโรงเรียนเกี่ยวกับ ขั้นตอนการสำรวจ การรวบรวม การสรุป และ จำแนกข้อมูลนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในการ ประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะ แนวฯ และขั้นตอนการดำเนินการสำรวจและ จำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ๑.๒ สำรวจนักเรียนกลุ่มเป้าหมายใน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชนที่มีโรงเรียนเอกชนที่มีฐานะ ยากจนร่วมอยู่ด้วย เพื่อไม่ให้มีนักเรียน กลุ่มเป้าหมายตามโครงการฯ ตกหล่น ๒. ขอความร่วมมือบรรจุโครงการเพิ่มทักษะ ด้านอาชีพฯ เป็นประเด็นติดตามงานของ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

ภารกิจของหน่วยงานส่วนกลาง ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน	แนวทางการสนับสนุนการขับเคลื่อน โครงการฯ ที่จะดำเนินการในปีต่อ ๆ ไป
การศึกษาภาคบังคับจากทุกสังกัด เพื่อ ดำเนินการตามโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ		การสร้างความเข้าใจให้แก่ครูแนะแนว เพื่อเป็น ข้อมูลนำไปชี้แจงให้ผู้ปกครองได้ทราบ สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับการเข้าร่วม โครงการฯ พร้อมทั้งขอความร่วมมือผู้อำนวยการ โรงเรียนในสังกัดให้ความสำคัญและติดตาม การสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย	
๗. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน			
สนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาในการดำเนิน โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เพื่อดำเนินการประสานโรงเรียนและ ครูแนะแนวในสังกัดในการดำเนินโครงการ เพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในการดำเนินการ สำรวจนักเรียนที่จะไม่ได้เรียนต่อหลัง จบการศึกษาภาคบังคับ การชี้แจงทำ ความเข้าใจโครงการฯ แก่ผู้ปกครอง และนักเรียน การนำนักเรียนมาศึกษาดูงาน และเข้ารับการอบรมที่สถาบัน / สำนักงาน พัฒนาฝีมือแรงงาน หรือสถานที่ ที่คณะกรรมการฯ ระดับจังหวัด กำหนด ฯลฯ	ไม่พบปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษา ในพื้นที่ทุกจังหวัดประสานงานร่วมกับสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด รวมทั้งภาคีเครือข่ายใน ระดับพื้นที่ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนงาน ในภาพรวมที่จะสะท้อนผลการดำเนินงาน ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด	๑. แจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ๑.๑ ให้ความสำคัญในการสนับสนุน การปฏิบัติงานของครูแนะแนวในขั้นตอน การสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ๑.๒ ให้ความสำคัญในการสนับสนุน กำกับ ติดตาม ในขั้นตอนการนำนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย มาศึกษาดูงานและรับสมัคร และเข้าฝึกอบรม ๒. ดำเนินการจัดประชุมเชิงนโยบายเพื่อสร้าง การรับรู้กับผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาและผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาผ่าน เครือข่ายการประชุมออนไลน์ในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็น

ภารกิจของหน่วยงานส่วนกลาง ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน	แนวทางการสนับสนุนการขับเคลื่อน โครงการฯ ที่จะดำเนินการในปีต่อ ๆ ไป
			<p>ส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนโครงการฯ</p> <p>๓. ขอความร่วมมือบรรจุกองการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เป็นประเด็นติดตามงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานติดตามและประเมินผล</p>
๘. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย			
<p>ไม่มีการกำหนดภารกิจตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) แต่มีการกำหนดภารกิจตามหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ผผ ๑๓๐๓/๑๗๐ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ โดยมอบหมายให้ดำเนินการส่งเสริมการศึกษาต่ออกระบบให้แก่ นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย</p> <p>ในระหว่างการเข้ารับการฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพตามโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ผ่านช่องทางและเครือข่ายการส่งเสริมการศึกษาต่ออกระบบของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด</p> <p>หนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ผผ ๑๓๐๑/๒๓๕ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๔ โดยมอบหมายให้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม</p>	<p>ไม่พบปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ</p>	<p>สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยควรให้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดทุกจังหวัดมีการบูรณาการทำงานของโครงการฯ ให้มีความครอบคลุมทุกหน่วยงานในระดับจังหวัด เพื่อให้การดำเนินโครงการฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแจ้งสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด</p> <p>๑. สนับสนุนและเชิญชวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ให้สมัครเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกระบบ (กศน.) ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายควบคู่กับการเข้าฝึกอบรมตามโครงการฯ</p> <p>๒. เชิญชวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่กำลังเรียน กศน. ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ตามจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายของจังหวัดที่ยังไม่ครบถ้วนตามที่ได้รับการจัดสรรอัตราการฝึกอบรม</p> <p>๓) ในกรณีที่มีนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ไม่สามารถเข้ารับการฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ</p>

ภารกิจของหน่วยงานส่วนกลาง ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน	แนวทางการสนับสนุนการขับเคลื่อน โครงการฯ ที่จะดำเนินการในปีต่อ ๆ ไป
<p>อัยาศัยจังหวัดดำเนินการประสานเชิญชวนนักเรียน กศน. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าร่วมโครงการฯ กรณีจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายยังไม่ครบถ้วนตามที่ได้รับการจัดสรรอัตราการศึกษาจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน</p> <p>ตามหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินด่วนที่สุด ที่ ผผ ๑๓/ว๔๐ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ โดยมอบหมายให้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสนับสนุนการฝึกอบรมอาชีพตามหลักสูตรของ กศน. จังหวัดเมื่อได้รับแจ้งรายชื่อนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ไม่สามารถเข้ารับการฝึกอบรมตามโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด</p>			<p>ได้ เนื่องจากมีอัตราเกินกว่าที่สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจะรับได้</p> <p>สามารถนำนักเรียนกลุ่มเป้าหมายมาเข้ารับการฝึกอาชีพระยะสั้นของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดได้</p>
๙. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์			
<p>สนับสนุนงบประมาณให้กับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดในการดำเนินการสนับสนุนนักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษา</p>	<p>ไม่พบปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ</p>	<p>กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ควรให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดทุกจังหวัดจัดให้นักสังคมสงเคราะห์พื้นที่เยี่ยมนักเรียนกลุ่มเป้าหมายตามปฏิทินการดำเนินกิจกรรม</p>	<p>๑. แจ่งสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เพื่อให้การสนับสนุนเงินสงเคราะห์ประเภทต่าง ๆ ให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายตามระเบียบที่เกี่ยวข้องและภารกิจที่รับผิดชอบ</p>

ภารกิจของหน่วยงานส่วนกลาง ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน	แนวทางการสนับสนุนการขับเคลื่อน โครงการฯ ที่จะดำเนินการในปีต่อ ๆ ไป
<p>ภาคบังคับ และประสงค์เข้าอบรมตาม โครงการฯ ให้ครอบครัวได้รับเงินสงเคราะห์ ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยและไร้ที่พึ่ง เงินสงเคราะห์กองทุนคุ้มครองเด็ก เงินทุน เพื่อการประกอบอาชีพ หรือเงินสงเคราะห์อื่น ตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กำหนด</p>		<p>การฝึกอบรมทุกเดือน และจัดกิจกรรม นันทนาการเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด ให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วม โครงการฯ ทุกเดือน</p>	<p>๒. ดำเนินการจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ แนวทางการสนับสนุนเงินสงเคราะห์ ประเภทต่าง ๆ เพื่อสร้างการรับรู้กับพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ผ่านเครือข่ายการประชุมออนไลน์ในสังกัด กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์</p> <p>๓. ดำเนินการจัดทำสื่อเอกสาร ชุดความรู้ เกี่ยวกับสิทธิการได้รับเงินสงเคราะห์ตาม ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อใช้ในการสื่อสารทำความเข้าใจกับ ครูแนะแนว ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน</p> <p>๔. ประสานงานกรมกิจการเด็กและเยาวชน เพื่อให้การสนับสนุนการเผยแพร่และ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลโครงการฯ พร้อมทั้ง สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการฯ ให้แก่ นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้รับทราบข้อมูล อย่างครบถ้วนเป็นประจำทุกปี</p>

ภารกิจของหน่วยงานส่วนกลาง ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน	แนวทางการสนับสนุนการขับเคลื่อน โครงการฯ ที่จะดำเนินการในปีต่อ ๆ ไป
			๕. ขอความร่วมมือบรรจุโครงการเพิ่มทักษะ ด้านอาชีพฯ เป็นประเด็นติดตามงานของ ผู้ตรวจราชการกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์
๑๐. กรมประชาสัมพันธ์			
<p>ไม่มีการกำหนดภารกิจตามบันทึกข้อตกลง ความร่วมมือ (MOU) (แต่มีการกำหนดภารกิจตามหนังสือสำนักงาน ผู้ตรวจการแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ผผ ๑๓/๒๘๒ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ โดยมอบหมาย ให้ดำเนินการประชาสัมพันธ์โครงการ เพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในทุกปีงบประมาณ ของทุกจังหวัดทั่วประเทศผ่านช่องทางและ เครือข่ายประชาสัมพันธ์ของกรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานประชาสัมพันธ์เขต สำนักงาน ประชาสัมพันธ์จังหวัด ตลอดจนอาสาสมัคร ประชาสัมพันธ์ประจำหมู่บ้าน ฯลฯ ตามที่เห็นสมควร)</p>	<p>ไม่พบปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ</p>	<p>๑. กรมประชาสัมพันธ์ควรให้สำนักงาน ประชาสัมพันธ์จังหวัดทุกจังหวัดเน้น การประชาสัมพันธ์ไปที่ความสำเร็จของนักเรียน ที่ได้รับโอกาสในการเข้าร่วมโครงการฯ โดยเน้นประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมโครงการ ว่าได้รับประโยชน์อะไรจากโครงการนี้ เพื่อเป็นการเชิญชวนนักเรียนให้เข้าร่วม โครงการฯ สร้างการรับรู้ สร้างความน่าเชื่อถือ โดยอาจให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนของความสำเร็จ เข้าร่วมโครงการ สมัครได้ที่ไหน สิทธิประโยชน์ ที่ได้รับคืออะไร และทำไมถึงต้องเข้าร่วม โครงการฯ นี้ ซึ่งจะทำให้สามารถชักจูงและ โน้มน้าวใจนักเรียนกลุ่มเป้าหมายให้เกิด ความสนใจมาเข้าร่วมโครงการฯ ได้</p> <p>๒. กรมประชาสัมพันธ์ควรให้สำนักงาน ประชาสัมพันธ์จังหวัดทุกจังหวัดเน้นการจัดทำสื่อ</p>	<p>๑. แจ้งสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดให้ การสนับสนุนการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ ข้อมูลการดำเนินโครงการ กำหนดการ และผลการดำเนินโครงการในแต่ละขั้นตอน ของทุกจังหวัดผ่านช่องทางและเครือข่ายการ ประชาสัมพันธ์ของสำนักงานประชาสัมพันธ์ จังหวัดและกรมประชาสัมพันธ์ในส่วนกลาง</p> <p>๒. กรมประชาสัมพันธ์ (ส่วนกลาง) พิจารณา สนับสนุนและดำเนินการประชาสัมพันธ์ โครงการฯ ผ่านสื่อ ช่องทาง และเครือข่าย ของกรมประชาสัมพันธ์ตามที่เห็นสมควร</p>

ภารกิจของหน่วยงานส่วนกลาง ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน	แนวทางการสนับสนุนการขับเคลื่อน โครงการฯ ที่จะดำเนินการในปีต่อ ๆ ไป
		ประชาสัมพันธ์โครงการฯ ที่มีความหลากหลาย และกระชับได้ใจความ โดยจำเป็นต้องใส่ ความครีเอทีฟเข้าไป ซึ่งทำให้เกิดความน่าสนใจ และดึงดูดเพื่อสร้างให้เกิดการบอกต่อ	

๒.๒ การดำเนินงานตามกระบวนการดำเนินโครงการฯ จำนวน ๑๐ ขั้นตอน ระดับจังหวัด

โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ มีขั้นตอนการดำเนินงาน จำนวน ๑๐ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ

ขั้นตอนที่ ๓ การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ

ขั้นตอนที่ ๔ การประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวเกี่ยวกับวัตถุประสงค์

ขั้นตอน ปฏิทินการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้ศึกษาต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ฯลฯ ร่วมกับโครงการเตรียมความพร้อมแก่กำลังแรงงาน ในกิจกรรมสร้างเครือข่ายการแนะแนวอาชีพ

ขั้นตอนที่ ๕ การสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ ๖ การสนับสนุนเงินสงเคราะห์ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยและไร้ที่พึ่ง และ

เงินสงเคราะห์กองทุนคุ้มครองเด็ก และเงินทุนเพื่อการประกอบอาชีพแก่นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ ๗ การนำนักเรียนกลุ่มเป้าหมายไปศึกษาดูงานที่สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานหรือ

สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานและรับสมัครนักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการฯ

ขั้นตอนที่ ๘ การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ

ขั้นตอนที่ ๙ การจัดเตรียมตลาดแรงงาน

ขั้นตอนที่ ๑๐ การติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการฯ

๑๐.๑ การติดตามผลการดำเนินโครงการฯ

๑๐.๒ การประเมินผลการดำเนินโครงการฯ (ภายหลังเสร็จสิ้นโครงการฯ)

ขั้นตอนที่ ๑๑ สรุปรายงานผลการดำเนินโครงการฯ ให้กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ทั้งนี้ ได้แบ่งกระบวนการดำเนินโครงการฯ (ระดับจังหวัด) จำนวน ๑๐ ขั้นตอน ออกได้เป็น ๓ ช่วง

ประกอบด้วย

๑) กระบวนการต้นน้ำ (ขั้นตอนที่ ๒ - ๕) เป็นการเตรียมความพร้อม กำหนดแผนงานปฏิทินการดำเนินโครงการฯ จนไปถึงการดำเนินการสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

๒) กระบวนการกลางน้ำ (ขั้นตอนที่ ๖ - ๘) เป็นช่วงการนำนักเรียนกลุ่มเป้าหมายมาศึกษาดูงาน และรับสมัครเพื่อเข้าอบรมทักษะด้านอาชีพ การจัดฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ และการสนับสนุนเงินสงเคราะห์ประเภทต่าง ๆ ระหว่างฝึกอบรม

๓) กระบวนการปลายน้ำ (ขั้นตอนที่ ๙ - ๑๑) เป็นการเตรียมตลาดแรงงานรองรับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ที่ผ่านการอบรมทักษะด้านอาชีพ การติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินโครงการฯ ของทุกจังหวัดทั่วประเทศ (๗๖ จังหวัด)

ในส่วนนี้จะเป็นการรวบรวมสภาพปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของการดำเนินงาน พร้อมทั้งแนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะตั้งแต่ในขั้นตอนที่ ๒ - ๑๑ คือ ตั้งแต่การเริ่มวางแผนการดำเนินงาน การกำหนดปฏิทินโครงการไปจนถึงการสรุปรายงานผลการดำเนินโครงการฯ ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๕

จากการลงพื้นที่ติดตามผลการดำเนินโครงการฯ ในระดับจังหวัดระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ได้มีการรวบรวมข้อมูลจากแบบติดตามและประเมินผลรายงานโครงการฯ ระดับจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ แบบสอบถามข้อมูลการดำเนินโครงการฯ ระดับจังหวัด ขั้นตอนที่ ๔ การประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว ในการดำเนินการโครงการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๕๖ จังหวัด แบบสอบถามครูแนะแนว/ครูด้านอื่น ที่พานักเรียนกลุ่มเป้าหมายมาศึกษาดูงานและรับสมัคร ณ สถาบัน/สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานในจังหวัดลำปาง จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนครราชสีมา จำนวน ๖๔ รายการ การสัมภาษณ์ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการติดตามโครงการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในขั้นตอนต่าง ๆ ในจังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดลำปาง จังหวัดปัตตานี จังหวัดระยอง และจังหวัดกาญจนบุรี ประกอบกับข้อมูลที่ได้รับจากระบบรายงานผลการดำเนินโครงการฯ (Vocational Skills Enhancement Project : VSEP) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ นั้น ได้พบสภาพปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของการดำเนินงาน พร้อมทั้งแนวทางแก้ไข และข้อเสนอแนะมีดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๒ สรุปผลการดำเนินโครงการฯ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขอระดับจังหวัดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

ขั้นตอนและปฏิทินตามโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน
กระบวนการต้นน้ำ (ขั้นตอนที่ ๒ - ขั้นตอนที่ ๕)		
<p>ขั้นตอนที่ ๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน โครงการฯ จังหวัด (เพิ่มเติม) กรณีเห็นสมควร (การทบทวนองค์ประกอบและมอบหมาย หน้าที่ความรับผิดชอบให้กับ คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด)</p>	<p>๑. ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ซึ่งเป็นปีแรกของการดำเนินโครงการฯ พบว่า การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการฯ ยังไม่มีครอบคลุมและทั่วถึงเท่าที่ควร</p> <p>๒. ในการดำเนินโครงการฯ ที่ผ่าน ๆ มา พบว่า การสร้างความเข้าใจ โครงการฯ ให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นสิ่งที่ค่อนข้างยากลำบาก เนื่องจากยังไม่สามารถเข้าถึงความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนในช่วงวัยนี้ได้</p>	<p>๑. การแต่งตั้งประชาสัมพันธ์จังหวัดเข้าเป็นกรรมการ ควรมีการแต่งตั้งประชาสัมพันธ์จังหวัดร่วมเป็นกรรมการขับเคลื่อน โครงการฯ จังหวัด เพื่อสนับสนุนการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ การดำเนินโครงการฯ ของจังหวัดในแต่ละขั้นตอน ซึ่งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้เสนอให้มีการเพิ่มเติม ประชาสัมพันธ์จังหวัดแล้ว จำนวน ๒ ครั้ง (ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔) ตามหนังสือ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ผผ ๑๓/ว ๓๔๕ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ และหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ผผ ๑๓๐๑/ว ๓๖๖ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๔</p> <p>๒. การแต่งตั้งสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดเข้าเป็นกรรมการ ควรมีการแต่งตั้งสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดเป็นกรรมการขับเคลื่อน โครงการฯ จังหวัด เพื่อสนับสนุนการสื่อสารและสร้างความเข้าใจ ในโครงการฯ ไปยังนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เป็นช่วงวัยใกล้เคียงกัน ซึ่งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจะมีหนังสือแจ้งเวียนแนวทางดังกล่าวนี้ ไปยังทุกจังหวัด ในการดำเนินโครงการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้รับทราบต่อไป</p>

ขั้นตอนและปฏิทินตามโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน
		<p>๓. การแต่งตั้งผู้แทนภาคเอกชนในจังหวัดเข้าเป็นกรรมการ ควรมีการแต่งตั้งผู้แทนภาคเอกชนตามความเหมาะสมของแต่ละจังหวัดร่วมเป็นกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด เช่นนายกเหล่ากาชาดจังหวัด สมาคมผู้ประกอบการต่าง ๆ ฯลฯ เนื่องจากกลุ่มเหล่านี้สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนโครงการฯ ได้ เช่น การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในระหว่างการผลิต การสนับสนุนสถานที่ฝึกงานในสถานประกอบการต่าง ๆ และการหาแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพภายหลังจบการผลิต ฯลฯ</p>
<p>ขั้นตอนที่ ๓ การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด (การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด เพื่อเห็นชอบปฏิทินกำหนดวันที่ต้องดำเนินการ หลักสูตรที่จะเปิดฝึกอบรม รวมถึงการมอบหมาย การจัดทำแบบสอบถาม และแบบสรุป)</p>	<p>๑. การกำหนดวันประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว วิชาศึกษาครูแนะแนวและรับสมัคร และวันเปิดฝึกอบรม พบว่า บางจังหวัดไม่สามารถกำหนดวันที่ชัดเจนได้แต่กำหนดเป็นช่วงเวลาแทน โดยได้ส่งผลให้เมื่อถึงเวลาที่จะต้องดำเนินการในขั้นตอนนั้น ๆ ไม่สามารถรู้วันที่แท้จริงได้ ซึ่งทำให้จะต้องมีการประสานงานกันอีก อันอาจทำให้เกิดความสับสนในการดำเนินงานขึ้นได้ เช่น ครูแนะแนวมาเข้าร่วมประชุมชี้แจงได้ไม่ครบถ้วน นักเรียนกลุ่มเป้าหมายติดทำกิจกรรมไม่สามารถไปศึกษาครูแนะแนวได้ เป็นต้น</p>	<p>๑. การกำหนดวันในการดำเนินงาน ๑.๑ การกำหนดวันจัดประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวฯ คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด โดยสำนักงานจัดหางานจังหวัดและหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษา ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ควรมีการหารือหรือเตรียมการถึงวันที่เหมาะสม เพื่อให้ครูแนะแนวสามารถเข้าร่วมได้มากที่สุด ทั้งนี้ ควรหลีกเลี่ยงไม่ให้ตรงกับวันที่มีกิจกรรมของโรงเรียนหรือช่วงเวลาที่ครูแนะแนวติดภารกิจงานประจำของตนเอง</p>

ขั้นตอนและปฏิทินตามโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน
	<p>๒. การกำหนดหลักสูตรที่จะเปิดฝึกอบรมของบางจังหวัด พบว่า ไม่มีความหลากหลายและไม่สอดคล้องกับความสนใจ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย และบางหลักสูตรที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย สนใจเป็นงานที่เด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ไม่สามารถทำงานได้ ทั้งนี้</p>	<p>๑.๒ การกำหนดวันศึกษาดูงานและรับสมัคร สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน และหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษา ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ควรมีการหารือ หรือเตรียมการถึงวันที่เหมาะสม เพื่อให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย สามารถมาศึกษาดูงานและรับสมัครได้มากที่สุด กรณีจำนวนนักเรียน กลุ่มเป้าหมายทั้งจังหวัดมีจำนวนมากเกินกว่าที่จะมาศึกษาดูงาน และรับสมัครในวันเดียวกันได้ สามารถแบ่งเป็นรุ่น ๆ หรือ กำหนดมากกว่า ๑ วัน ได้ตามความเหมาะสม</p> <p>๑.๓. การกำหนดวันเปิดฝึกอบรม คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด ควรกำหนด วันเปิดฝึกอบรมโดยเร็วภายหลังจากนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จบการศึกษา โดยควรกำหนดให้อยู่ในช่วงสัปดาห์ที่ ๒ ของเดือนเมษายน (หลังเทศกาลสงกรานต์) เพื่อให้ระยะเวลาการเปิด ฝึกอบรมไม่ทิ้งช่วงห่างจนเกินไป ซึ่งจะสามารถช่วยลดโอกาส ในการเปลี่ยนใจไม่เข้ารับการฝึกอบรมและการไม่สามารถติดตาม นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้</p> <p>๒. การกำหนดหลักสูตรที่จะเปิดฝึกอบรม ๒.๑ ควรพิจารณาให้ครอบคลุมบริบทของจังหวัด (ความพร้อม ในการจัดฝึกอบรมของหน่วยฝึก / ความต้องการของตลาดแรงงาน ของจังหวัดหรือจังหวัดใกล้เคียง / ความเหมาะสมกับเด็กที่มีอายุ ต่ำกว่า ๑๘ ปี) บริบทสถานการณ์ปัจจุบันและความสนใจของ</p>

ขั้นตอนและปฏิทินตามโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน
	<p>เนื่องจากการกำหนดจะต้องพิจารณาถึงบริบทของตลาดแรงงานในจังหวัด และศักยภาพความพร้อมของหน่วยจัดการฝึกอบรม (ครูฝึก/อุปกรณ์ เครื่องมือ) เป็นสำคัญประกอบการพิจารณากำหนดหลักสูตรที่จะเปิดฝึกอบรมด้วย</p> <p>๓. บางหน่วยงานได้มอบตัวแทนมาเข้าร่วมการประชุม ที่ไม่ใช่ผู้ปฏิบัติงานโดยตรงที่เกี่ยวข้องหรือไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ ซึ่งส่งผลทำให้การพิจารณาบางประเด็นอาจไม่สามารถหาแนวทางการดำเนินโครงการฯ ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร</p>	<p>นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย</p> <p>๒.๒ ควรชี้แจงทำความเข้าใจกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายให้ตระหนักเห็นถึงความจำเป็นและสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับการเข้าร่วมโครงการฯ และทำงานตามสาขาอาชีพที่ผ่านการอบรม เพื่อให้มีงานทำและรายได้ก่อนแล้วค่อยหาโอกาสสมัครฝึกอบรมหลักสูตรที่สนใจในโอกาสต่อไป</p> <p>๒.๓ ควรจัดหลักสูตรเสริมระยะสั้นที่น่าสนใจตรงกับความต้องการของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย (เพิ่มเติม)</p> <p>ในช่วงนอกเวลาระหว่างการฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ</p> <p>๓. การมอบหมายผู้เข้าร่วมการประชุม</p> <p>ในการประชุมครั้งแรกเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญต่อการดำเนินโครงการฯ ของจังหวัด ควรมอบหมายให้หัวหน้าหน่วยงานหรือผู้แทนที่มีอำนาจในการตัดสินใจได้มาเข้าร่วมการประชุม เพื่อจะได้ร่วมกันพิจารณาวางนโยบายและแผนงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๔. การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในการมาศึกษาดูงานและรับสมัคร</p> <p>คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด โดยสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ควรมีการหารือหรือพิจารณาให้ชัดเจน กรณีที่โรงเรียนมีความจำเป็นต้องขอรับการสนับสนุนงบประมาณ (งบเงินอุดหนุน) ในการเดินทางของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) โดยการชี้แจงแนะนำโรงเรียนเกี่ยวกับขั้นตอนในการประสานขอรับการสนับสนุนงบประมาณกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)</p>

ขั้นตอนและปฏิทินตามโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน
		<p>๕. การประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินโครงการฯ ของจังหวัด สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดดำเนินการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์โครงการฯ ของจังหวัดในแต่ละขั้นตอน ผ่านเครือข่ายสื่อต่าง ๆ เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจใน วัตถุประสงค์และสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการฯ แก่บุคคลทั่วไป ซึ่งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้แจ้งเวียนให้ ทุกจังหวัดแล้วตามหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ผผ ๑๓๐๑/ว ๓๖๖ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๔ (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนวทางการประชาสัมพันธ์ตาม ปฏิทินการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (ของจังหวัด))</p> <p>๖. การเพิ่มช่องทางการสื่อสารกับหน่วยงานต่าง ๆ ในระดับจังหวัด ๖.๑ สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานควรรนำเรื่องโครงการ เพิ่มทักษะฯ แจ้งในการประชุมคณะกรรมการจังหวัด เพื่อเป็นการสื่อสาร การดำเนินโครงการฯ อีกช่องทางหนึ่งให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัด ได้รับทราบข้อมูล</p> <p>๖.๒ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดควรรนำเรื่องโครงการเพิ่มทักษะฯ แจ้งคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) เพื่อเป็นการสื่อสาร การดำเนินโครงการฯ อีกช่องทางหนึ่งให้แก่หน่วยงานทางการศึกษา ในจังหวัดได้รับทราบข้อมูล</p> <p>๗ การวางแผนเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ต่าง ๆ คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด ควรร่วมกัน กำหนดปฏิทินและวางแผนในการดำเนินโครงการฯ ให้เป็นไป</p>

ขั้นตอนและปฏิทินตามโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน
		<p>อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการดำเนินโครงการฯ ในเรื่องต่าง ๆ เพื่อรองรับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ ในระหว่างดำเนินโครงการฯ เช่น สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)</p>
<p>ขั้นตอนที่ ๔ การประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ขั้นตอน ปฏิทินการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ฯลฯ ร่วมกับโครงการเตรียมความพร้อมแก่กำลังแรงงาน ในกิจกรรมสร้างเครือข่ายการแนะแนวอาชีพ</p>	<p>๑. งบประมาณในการจัดประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ ได้อาศัยการจัดประชุมชี้แจงฯ ควบคู่กับโครงการเตรียมความพร้อมแก่กำลังแรงงาน ในกิจกรรมสร้างเครือข่ายการแนะแนวอาชีพของกรมการจัดหางาน ซึ่งได้ส่งผลทำให้ไม่สามารถจัดการประชุมชี้แจงได้อย่างครอบคลุมกับจำนวนโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายได้ทั้งหมด</p> <p>๒. เนื้อหาในการจัดประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว ไม่มีความครบถ้วนและความชัดเจนเท่าที่ควรในสิ่งที่ต้องการให้ครูแนะแนวควรจะได้รับรู้ ซึ่งได้ส่งผลทำให้ครูแนะแนวฯ ยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับโครงการฯ เช่น วัตถุประสงค์ แบบสำรวจ วิธีการสำรวจ และหลักสูตรที่เปิดฝึกอบรม อันส่งผลต่อการตัดสินใจในการเข้าร่วมโครงการฯ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย เช่น เข้าใจว่าเป็นการฝึกอบรมระยะสั้นในช่วงวันหยุดราชการหรือช่วงภาคฤดูร้อน (ปิดภาคเรียน)</p>	<p>๑. งบประมาณในการจัดประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว</p> <p>สำนักงบประมาณควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกรมการจัดหางาน เป็นโครงการเฉพาะและต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เนื่องจากขั้นตอนนี้มีความสำคัญอย่างมากต่อการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการฯ ให้แก่ครูแนะแนว ซึ่งตั้งแต่ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้นมา กรมการจัดหางานได้มีการจัดสรรงบประมาณในส่วนนี้เป็นการเฉพาะสำหรับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ให้อย่างครบถ้วนตามจำนวนโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมดแล้ว</p> <p>๒. เนื้อหาในการจัดประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว</p> <p>ควรมีการกำหนดเนื้อหาและมีการแบ่งบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานในการทำความเข้าใจกับครูแนะแนวให้ชัดเจน ดังนี้</p> <p>๒.๑) สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน บรรยายเกี่ยวกับ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแนะนำโครงการฯ (วัตถุประสงค์) - หลักสูตรที่จะมีการฝึกอบรม - ปฏิทินการดำเนินงาน - สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการฯ

ขั้นตอนและปฏิทินตามโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน
		<p>๒.๒) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหรือผู้แทนหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษา บรรยายเกี่ยวกับ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขั้นตอนการสำรวจ การรวบรวม การสรุปและจำแนกข้อมูลนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงอธิบายรายละเอียดของการกรอกแบบสอบถามและแบบสรุปผลการสำรวจและจำแนกนักเรียน การกำหนดวันส่งแบบสอบถามกลับให้ต้นสังกัด - บทบาทและหน้าที่ของครูแนะแนว <p>๒.๓) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด บรรยายเกี่ยวกับระเบียบ หลักเกณฑ์ ขั้นตอนการให้การสนับสนุนเงินสงเคราะห์ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยและไร้ที่พึ่ง เงินสงเคราะห์กองทุนคุ้มครองเด็ก เงินทุนเพื่อการประกอบอาชีพแก่นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย (ควรทำความเข้าใจกับครูแนะแนวให้มีความชัดเจนว่านักเรียนกลุ่มเป้าหมายและผู้ปกครองที่เข้าตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จะได้รับเงินช่วยเหลืออะไรบ้าง เป็นจำนวนเงินเท่าไร และระยะเวลาการได้รับ)</p> <p>๒.๔) สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด บรรยายเกี่ยวกับ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สวัสดิการและการคุ้มครองแรงงาน รวมถึงแนะนำสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ภายหลังจากการอบรมและการทำงานต่อ - แนวทางการทำงานของเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ว่าสามารถทำงานได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายแรงงาน <p>นอกจากนี้ ควรมีการจัดทำสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและครบถ้วนให้กับครูแนะแนว เช่น วีดิทัศน์สำหรับครูแนะแนว</p>

ขั้นตอนและปฏิทินตามโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน
	<p>๓. รูปแบบในการจัดประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว การดำเนินโครงการฯ ในช่วงที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)</p> <p>จึงไม่สามารถจัดการประชุมชี้แจงฯ ในรูปแบบสถานที่ตั้ง (Onsite) ได้ เนื่องจากต้องปฏิบัติตามมาตรการการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing)</p>	<p>ซึ่งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้แจ้งเวียนให้สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานทุกจังหวัดแล้ว ตามหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ผผ ๑๓/ว ๒๗๑ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓ (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารคู่มือหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาและคู่มือครูแนะแนวสำหรับการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔) และได้มีการแจ้งเวียนให้ทุกจังหวัดแล้ว ตามหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ด่วนที่สุดที่ ผผ ๑๓๐๑/ว ๔๓๔ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประเด็นที่ควรพูดในการประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวของหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง)</p> <p>๓. รูปแบบในการจัดประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว</p> <p>ขั้นตอนนี้มีความสำคัญอย่างมากในการสร้างความเข้าใจให้แก่ครูแนะแนว ควรมีการจัดการประชุมชี้แจงฯ ในรูปแบบสถานที่ตั้ง (Onsite) เพื่อให้สามารถอธิบายรายละเอียดและสอบถามข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจแบ่งการจัดการประชุมชี้แจงฯ ไปตามเขตพื้นที่การศึกษาหรือเขตพื้นที่อำเภอได้ ยกเว้นกรณีที่เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) หรือเขตพื้นที่การศึกษามีระยะทางห่างไกล อาจปรับรูปแบบการจัดการประชุมชี้แจงฯ เป็นรูปแบบออนไลน์ (Online) แทนได้ตามความเหมาะสม (แต่ต้องให้มีเนื้อหาและรายละเอียดที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ตามที่กำหนดไว้)</p>

ขั้นตอนและปฏิทินตามโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน
	<p>๔. กรณีที่ครูแนะแนวบางส่วนที่ติดภารกิจสำคัญเร่งด่วนและไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมชี้แจงฯ ส่งผลให้ไม่เข้าใจเรื่องวัตถุประสงค์ของโครงการฯ สิทธิประโยชน์ของโครงการ และวิธีการสำรวจ ซึ่งทำให้เกิดปัญหาในขั้นตอนการสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมายติดตามมา</p> <p>๕. กรณีที่ผู้อำนวยการโรงเรียนบางส่วนที่ติดภารกิจไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมชี้แจงฯ ได้ในคราวเดียวกับครูแนะแนว ส่งผลให้ไม่เข้าใจเรื่องวัตถุประสงค์ของโครงการฯ สิทธิประโยชน์ของโครงการ และวิธีการสำรวจ ซึ่งทำให้เกิดปัญหาในขั้นตอนการสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมายติดตามมา</p>	<p>๔. กรณีที่ครูแนะแนวบางท่านติดภารกิจสำคัญเร่งด่วนและไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมชี้แจงฯ</p> <p>หน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษา ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ควรติดตามเพื่อทำความเข้าใจให้ครูแนะแนวก่อนดำเนินโครงการฯ ด้วย</p> <p>๕. กรณีที่ผู้อำนวยการโรงเรียนติดภารกิจไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมชี้แจงฯ ได้ในคราวเดียวกับครูแนะแนว</p> <p>หน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาควรมีการชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้อำนวยการโรงเรียนในคราวที่มีการประชุมผู้บริหารโรงเรียน ประจำเดือนที่อยู่ในสังกัดของตนด้วย</p>
<p>ขั้นตอนที่ ๕ การสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย</p>	<p>๑. ผู้ปกครองและนักเรียนกลุ่มเป้าหมายยังไม่ทราบวัตถุประสงค์และสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าร่วมฝึกอบรมตามโครงการฯ อย่างชัดเจน ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจอนุญาตให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการฯ และการชักชวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายให้สนใจในโครงการฯ ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร</p>	<p>๑. การสร้างความเข้าใจให้กับผู้ปกครองและนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย</p> <p>๑.๑ การสำรวจนักเรียนกลุ่มเป้าหมายควรจะต้องมีการจำแนกให้มีความชัดเจน</p> <p>ในขั้นตอนการสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมายมาเข้าร่วมโครงการฯ เดิมที่ครูแนะแนวเมื่อได้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการฯ แล้ว จะต้องลงไปทำความเข้าใจกับผู้ปกครองและนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทุกคนอาจจะไม่มีเวลาพอและไม่สามารถทำได้อย่างทั่วถึง ซึ่งส่งผลให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายและผู้ปกครองไม่เข้าใจโครงการฯ ดีพอ ทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายขาดโอกาสในการเข้าร่วมโครงการฯ ดังนั้น ในปีต่อไปนี้การสำรวจ</p>

ขั้นตอนและปฏิทินตามโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน
		<p>และจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเบื้องต้นควรจะได้มีการจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมายให้มีความชัดเจน เพื่อครุแนะแนวจะได้มุ่งเน้นสร้างความเข้าใจกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายและผู้ปกครองได้อย่างตรงเป้าหมาย โดยจะมีแนวทางการจำแนกกลุ่มนักเรียนเป้าหมายดังนี้</p> <p>กลุ่มที่ ๑ กลุ่มที่จะต้องหางานทำเพื่อช่วยผู้ปกครองหารายได้จุนเจือครอบครัว</p> <p>กลุ่มที่ ๒ กลุ่มที่จะต้องดูแลผู้ป่วยติดเตียง ผู้สูงอายุ ผู้พิการที่บ้านไม่สามารถไปทำงานนอกบ้านได้</p> <p>กลุ่มที่ ๓ กลุ่มที่ไปเรียนต่อการศึกษานอกระบบ (กศน.)</p> <p>กลุ่มที่ ๔ กลุ่มที่มีความล้มเหลวไม่สามารถตัดสินใจได้และเปลี่ยนใจกลับไปเรียนต่อในระบบ</p> <p>กลุ่มที่ ๕ กลุ่มที่สภาพร่างกายไม่พร้อมทั้งทางด้านร่างกายหรือสติปัญญาไม่สามารถเรียนต่อได้</p> <p>โดย ๓ กลุ่มแรก จะต้องเน้นให้เห็นความสำคัญอย่างชัดเจน เช่น</p> <p>กลุ่มที่ ๑ จะต้องหาวิธีการที่จะสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองและนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเพื่อจะนำมาเข้าร่วมโครงการฯ ให้ได้จำนวนมากที่สุด</p> <p>กลุ่มที่ ๒ ต้องสร้างความมั่นใจให้เห็นว่าเมื่อฝึกอบรมจบมาแล้วสามารถมาทำงานที่บ้านได้ โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด พิจารณาหาแนวทางสนับสนุน เช่น กรณีจังหวัดนครศรีธรรมราชได้หาทุนในการประกอบอาชีพอิสระ</p>

ขั้นตอนและปฏิทินตามโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน
		<p>เปิดร้านซ่อมรถจักรยานยนต์ที่บ้าน เนื่องจากนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ต้องดูแลบิดาและมารดาที่บ้าน กรณีจังหวัดลำพูนนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ต้องดูแลคนพิการ จึงจำเป็นต้องได้รับเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็น ในการเปิดร้านซ่อมรถจักรยานยนต์ที่บ้านตามแนวทางการใช้สิทธิ มาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐</p> <p>กลุ่มที่ ๓ กลุ่มนี้จะต้องให้การสนับสนุนให้มีการฝึกอบรม ทักษะด้านอาชีพควบคู่กับการเรียนการศึกษานอกระบบ (กศน.) ด้วย เช่น กรณีจังหวัดเชียงรายที่ครูฝึกได้มีการนัดหมายฝึกอบรมทักษะ ด้านอาชีพในสถานที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้เรียนการศึกษานอกระบบ (กศน.) ณ ศูนย์ กศน. ตำบล / ศูนย์ กศน. อำเภอ</p> <p>สำหรับกลุ่มที่ ๔ - ๕ นั้น อาจจะทำให้ความสนใจน้อยลงไป</p> <p>๑.๒ ควรมีการนำโครงการฯ มาชี้แจงและทำความเข้าใจกับ ผู้ปกครองในการประชุมผู้ปกครองของโรงเรียนก่อนการเปิด ภาคเรียนประจำปี</p> <p>๑.๓ คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด พิจารณาจัด ทีมงานหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้แทนหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑ - ๓ ทีม (แล้วแต่ขนาดของจังหวัด) จากหน่วยงานสถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน , สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์จังหวัด , สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด และสำนักงานจัดหางานจังหวัด เป็นต้น ไปร่วมกับครูแนะแนวออกไป ชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่</p>

ขั้นตอนและปฏิทินตามโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน
	<p>๒. กรณีผลจากการสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมายของทุกจังหวัดทั่วประเทศ (๗๖ จังหวัด) มีจำนวนนักเรียนที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการฯ จำนวนมาก ซึ่งมากกว่าอัตราที่สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานสามารถรองรับได้</p>	<p>๑.๔ ควรมีการทำความเข้าใจโครงการฯ กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่มีแนวโน้มจะไม่เรียนต่อในเบื้องต้นอย่างใกล้ชิดตั้งแต่ขณะเรียนอยู่ในระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้นช่วง ม.๑ - ม.๒</p> <p>๒. กรณีที่จำนวนนักเรียนประสงค์จะเข้าร่วมโครงการฯ จำนวนมากกว่าที่สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานรองรับได้ มีแนวทางดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๒.๑ สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานรายงานและขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน</p> <p>๒.๒ ให้พิจารณาขอรับการสนับสนุนงบประมาณค่าใช้จ่ายจากทบวงทบการจังหวัด</p> <p>๒.๓ ให้พิจารณาขอรับเงินอุดหนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) โดยให้สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานในฐานะเลขานุการฯ เป็นผู้จัดทำโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับหรืออาจจะแบ่งขอรับสนับสนุนงบประมาณจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานส่วนหนึ่งและจากทบวงทบการจังหวัด หรือขุดหนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เพื่อไม่ให้เป็นการซ้ำซ้อนของหน่วยใดหน่วยหนึ่ง</p> <p>ทั้งนี้ ในการขอรับงบประมาณสนับสนุนตามข้อ ๒.๒ และข้อ ๒.๓ จะต้องดำเนินการขอรับงบประมาณสนับสนุนล่วงหน้าก่อนปีงบประมาณนั้น ๆ</p> <p>๒.๔ กรณีที่มีการดำเนินการตามข้อ ๒.๒ และ ๒.๓ แล้ว ยังคงเหลือนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ไม่สามารถเข้ารับการฝึกอบรมได้</p>

ขั้นตอนและปฏิทินตามโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน
	<p>๓. กรณีผลจากการสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมายของทุกจังหวัดทั่วประเทศ (๗๖ จังหวัด) มีจำนวนนักเรียนที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการฯ จำนวนน้อย ซึ่งน้อยกว่าอัตราที่สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานได้รับการจัดสรร</p>	<p>ขอความร่วมมือให้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด (กศน. จังหวัด) สนับสนุนการฝึกอบรมอาชีพในระยะสั้นตามหลักสูตรของ กศน. จังหวัด ต่อไป</p> <p>๓. กรณีที่จำนวนนักเรียนประสงค์จะเข้าร่วมโครงการฯ จำนวนน้อยกว่าที่สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานได้รับการจัดสรร มีแนวทางดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๓.๑ สามารถนำนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่จบการศึกษาภาคบังคับ (ม.๓) ไปแล้วหลายปี ซึ่งยังไม่ได้มีการศึกษาต่อที่มีอายุไม่เกิน ๒๕ ปี และยังไม่ได้ทำงาน ที่มีความต้องการฝึกอบรมมาเข้าร่วมโครงการฯ (เพิ่มเติม) ตามจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายของจังหวัดที่ยังไม่ครบถ้วนตามที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณได้</p> <p>๓.๒ ประสานสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด เพื่อดำเนินการสำรวจนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่กำลังเรียน กศน. ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความต้องการฝึกอบรมมาเข้าร่วมโครงการฯ (เพิ่มเติม) ตามจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายของจังหวัดที่ยังไม่ครบถ้วนตามที่ได้รับการจัดสรร ทั้งนี้ ในกรณีที่ขาดจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายควรประสานงานกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดตั้งแต่นั้น ๆ เพื่อให้มีเวลาในการเตรียมการหาเรียนกลุ่มเป้าหมาย พร้อมทั้งควรมีการกำหนดจำนวนกลุ่มนักเรียนเป้าหมายให้ชัดเจน ซึ่งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้แจ้งเวียนให้ทุกจังหวัดแล้วตามหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินด่วนที่สุด ที่ ผผ ๑๓๐๑/ว ๒๘๒ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๔</p>

ขั้นตอนและปฏิทินตามโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน
		<p>(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนวทางการประสานเชิญชวนนักเรียน กศน. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าร่วมโครงการฯ กรณีจำนวน นักเรียนกลุ่มเป้าหมายยังไม่ครบถ้วน)</p> <p>๓.๓ ประสานผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัด เพื่อให้โอกาสเยาวชนจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและ เยาวชนได้เข้าร่วมโครงการฯ</p> <p>๔. เพื่อความสะดวก ลดขั้นตอน ในการดำเนินการให้เป็นไปตามปฏิทิน ที่กำหนด หน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษา (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา และสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด) อาจนำระบบออนไลน์มาใช้ในการสำรวจ สรุปลงและส่งข้อมูลนักเรียน กลุ่มเป้าหมาย</p> <p>๕. ขั้นตอนการสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมายถือเป็น ขั้นตอนสำคัญ ดังนั้น คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด อาจมีการพิจารณาตั้งคณะกรรมการด้านการสำรวจและจำแนก นักเรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นการเฉพาะ</p>

ขั้นตอนและปฏิทินตามโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน
กระบวนการกลางน้ำ (ขั้นตอนที่ ๖ - ขั้นตอนที่ ๘)		
<p>ขั้นตอนที่ ๖</p> <p>การสนับสนุนเงินสงเคราะห์ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยและไร้ที่พึ่ง, เงินสงเคราะห์กองทุนคุ้มครองเด็ก, เงินทุนเพื่อการประกอบอาชีพ หรือเงินสงเคราะห์อื่น ๆ แก่นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย</p>	<p>๑. บางจังหวัดได้รับการสนับสนุนเงินสงเคราะห์ประเภทต่าง ๆ ยังไม่เต็มที่ครบถ้วนตามสิทธิที่ควรจะได้รับตลอดระยะเวลาที่เข้ารับการศึกษา (การให้ความช่วยเหลือไม่ครบวงจรมูลค่าที่สามารถให้ได้ตามหลักเกณฑ์)</p> <p>๒. บางจังหวัดมีการให้ข้อมูลที่ยังไม่มีความชัดเจนเท่าที่ควร ในจำนวนเงินสงเคราะห์ที่จะสนับสนุนให้ความช่วยเหลือแก่ครอบครัวนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในระหว่างการฝึกอบรมตามโครงการฯ</p>	<p>๑. การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเงินสงเคราะห์ให้ชัดเจน ควรให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด สร้างความเข้าใจกับครูแนะแนว ผู้ปกครอง และนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ให้ทราบข้อมูลและรายละเอียดของการได้รับเงินสงเคราะห์ประเภทต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อย่างชัดเจน ซึ่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้แจ้งเวียนให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดทุกจังหวัดแล้วตามหนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ พม ๐๒๐๔/วง ๕๙๔๕ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔</p> <p>๒. การจัดทำคู่มือเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของเงินสงเคราะห์ ควรให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด จัดทำคู่มือเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่ผู้ปกครองจะได้รับในระหว่างที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อให้ครูแนะแนวใช้เป็นแนวทางในการชี้แจงสร้างความเข้าใจและตอบคำถามข้อสงสัยของผู้ปกครองได้อย่างชัดเจนและมีความถูกต้อง</p>
<p>ขั้นตอนที่ ๗</p> <p>การนำนักเรียนกลุ่มเป้าหมายไปศึกษาดูงานและรับสมัครเข้าอบรมที่สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน</p>	<p>๑. เมื่อมีการกำหนดวันที่นำนักเรียนมาศึกษาดูงานและรับสมัครแล้ว โรงเรียนไม่สามารถนำนักเรียนกลุ่มเป้าหมายมาได้ เนื่องจากเป็นวันที่จัดกิจกรรมของโรงเรียน เช่น การสอบ</p>	<p>๑. การกำหนดวันศึกษาดูงานและรับสมัคร ณ สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน</p> <p>คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด ควรมีการบรรจุเป็นระเบียบวาระหรือเรื่องการกำหนดวันที่เหมาะสมที่โรงเรียนจะนำนักเรียนกลุ่มเป้าหมายมาศึกษาดูงานและรับสมัคร ณ สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน ตั้งแต่ในขั้นตอนที่ ๓ (การประชุม</p>

ขั้นตอนและปฏิทินตามโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน
	<p>๒. การนำนักเรียนกลุ่มเป้าหมายไปศึกษาดูงานและรับสมัครกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในพื้นที่เป็นผู้สนับสนุนการเดินทางในการนำนักเรียนมาศึกษาดูงานและรับสมัคร แต่ในทางปฏิบัติ โรงเรียนและครูแนะแนวเป็นผู้รับผิดชอบ เรื่องค่าใช้จ่ายในการนำนักเรียนมาศึกษาดูงานและรับสมัคร</p> <p>๓. นักเรียนไม่สามารถตัดสินใจในการสมัครในวันที่มาศึกษาดูงานได้เนื่องจาก</p> <p>๓.๑ นักเรียนไม่สนใจในหลักสูตรที่จะเปิดฝึกอบรม</p>	<p>คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด) โดยมีภารกิจร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาเกี่ยวกับปฏิทินและกิจกรรมของโรงเรียนเพื่อกำหนดวันศึกษาดูงานและรับสมัคร ณ สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานที่เหมาะสม</p> <p>๒. การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในการมาศึกษาดูงานและรับสมัคร ณ สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน</p> <p>คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด ควรกำหนดวาระการประชุมเรื่องการสนับสนุนงบประมาณค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ข้อจำกัด และขั้นตอนของการใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ให้ชัดเจนว่าจะดำเนินการอย่างไร ตั้งแต่ในขั้นตอนที่ ๓ (การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด) ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งเวียนให้ทุกจังหวัดแล้วตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๓/ว ๒๔๙๘ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนวทางการขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการนำนักเรียนไปศึกษาดูงานจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ)</p> <p>๓. กรณีที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายไม่สามารถตัดสินใจได้ในวันที่มาศึกษาดูงานและรับสมัคร</p> <p>๓.๑ จากประสบการณ์ในปีที่ผ่านมา มีนักเรียนจำนวนมากที่ไม่สามารถตัดสินใจได้ในวันที่มาศึกษาดูงานและรับสมัคร ดังนั้น</p>

ขั้นตอนและปฏิทินตามโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน
	<p>๓.๒ นักเรียนเข้าใจผิดในเรื่องของการฝึกอบรม เช่น เข้าใจว่าเป็นการฝึกอบรมระยะสั้นในช่วงวันหยุดราชการหรือช่วงภาคฤดูร้อน (ปิดภาคเรียน)</p> <p>๓.๓ นักเรียนยังไม่ได้ปรึกษาผู้ปกครอง</p> <p>๓.๔ นักเรียนเปลี่ยนใจไปศึกษาต่อในระบบการศึกษา หรือนักเรียนมีทางเลือกอื่น</p> <p>๓.๕ นักเรียนมีอายุต่ำกว่าเกณฑ์ที่สามารถสมัครเข้าฝึกอบรมได้</p> <p>๓.๖ นักเรียนไม่แน่ใจว่าจะจบการศึกษาภาคบังคับ (ม.๓) หรือไม่</p>	<p>บทบาทของครูแนะแนวในการสอบถาม ให้ข้อแนะนำ ชักชวนนักเรียน ให้เข้าร่วมโครงการฯ ภายหลังจากการศึกษาดูงาน จึงมีความจำเป็น และสำคัญอย่างยิ่งและกรณีนี้ครูแนะแนวควรทำความเข้าใจกับผู้ปกครองของนักเรียนที่บ้านด้วย เนื่องจากการตัดสินใจขั้นสุดท้าย จะอยู่ที่ผู้ปกครอง หรือหากเป็นไปได้อาจเชิญชวนผู้ปกครอง เข้าร่วมศึกษาดูงานด้วย</p> <p>๓.๒ ภายหลังจากนักเรียนจบการศึกษา (สอบภาคเรียนสุดท้ายเสร็จ) และอยู่ระหว่างการรอเข้ารับการฝึกอบรม ขอความร่วมมือให้ ครูแนะแนวติดตามรักษาระยะการติดต่อสื่อสารและเน้นย้ำ ให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายและผู้ปกครองเห็นถึงสิทธิประโยชน์ ของการเข้าร่วมโครงการฯ เพื่อไม่ให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายเปลี่ยนใจ ไปหางานทำก่อนการเปิดฝึกอบรม</p>
<p>ขั้นตอนที่ ๘ การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ</p>	<p>๑. การไม่มีงบประมาณสนับสนุนค่าอาหารกลางวันสำหรับนักเรียน กลุ่มเป้าหมายที่เข้าฝึกอบรมอย่างเพียงพอตลอดระยะเวลาการฝึกอบรม เนื่องจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานมีงบประมาณสนับสนุนค่าอาหาร อย่างจำกัด โดยจะมีงบประมาณที่ครอบคลุมเฉพาะในส่วนของ วันธรรมดาเท่านั้นไม่รวมถึงวันหยุดราชการ</p> <p>๒. ในระหว่างการฝึกอบรมที่สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานมี นักเรียนกลุ่มเป้าหมายบางส่วนได้ตัดสินใจลาออกจากการฝึกอบรม กลางคัน เนื่องจากนักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีความวิตกกังวลในการปรับตัว และมีความต้องการกลับบ้าน</p>	<p>๑. การสนับสนุนงบประมาณค่าอาหารในระหว่างฝึกอบรม คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด ควรมีการหารือหรือ พิจารณาให้ชัดเจนตั้งแต่ในขั้นตอนที่ ๓ (การประชุมคณะกรรมการ ขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด) เพื่อหาแหล่งงบประมาณอื่น ๆ ทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชนในจังหวัดมาสนับสนุนค่าอาหาร (เพิ่มเติม) ให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย</p> <p>๒. การบริหารจัดการโครงการฯ ๒.๑ การจัดกิจกรรมนันทนาการในระหว่างการฝึกอบรม สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน และสำนักงาน พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด สำนักงานท่องเที่ยว และกีฬาจังหวัด ควรมีการจัดกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ให้กับ</p>

ขั้นตอนและปฏิทินตามโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน
		<p>นักเรียนกลุ่มเป้าหมายในระหว่างการฝึกอบรม</p> <p>๒.๒ การสอนเสริมหลักสูตรระยะสั้นในระหว่างการฝึกอบรม เช่น ขยายของออนไลน์ ภาษาต่างประเทศ ฯลฯ</p> <p>๒.๓. การทำกิจกรรมจิตสาธารณะบำเพ็ญประโยชน์ ในระหว่างการฝึกอบรม เช่น บริการตรวจเช็ครถจักรยานยนต์ บริการตัดผม ฯลฯ</p> <p>๓. การสร้างขวัญกำลังใจในระหว่างการฝึกอบรม คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด พร้อมทั้งสำนักงาน เหล่ากาชาดจังหวัดร่วมกันลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมให้ขวัญกำลังใจและ มอบเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นแก่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับ การฝึกอบรมตามโครงการฯ ในบางโอกาสตามความเหมาะสม</p> <p>๔. การส่งเสริมการศึกษาต่อ กศน. ควบคู่การฝึกอบรม สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัด ควรเข้าไปแนะนำและส่งเสริมการศึกษาต่อ นอกระบบ (กศน.) ให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในระหว่างการเข้าร่วม การฝึกอบรมตามโครงการฯ และหลังจบการฝึกอบรมแล้วไปทำงาน ณ สถานประกอบการ</p>

ขั้นตอนและปฏิทินตามโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน
กระบวนการปลายน้ำ (ขั้นตอนที่ ๙ - ขั้นตอนที่ ๑๑)		
<p>ขั้นตอนที่ ๙ การจัดเตรียมตำแหน่งงานรองรับหลัง ผ่านการฝึกอบรม</p>	<p>โอกาสการมีงานทำในสถานประกอบกิจการค่อนข้างน้อย เนื่องจากนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่จบการฝึกอบรม มีอายุไม่ถึง ๑๘ ปี ซึ่งจัดเป็นการจ้างแรงงานเด็ก</p>	<p>๑. การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจ้างแรงงานเด็ก ควรให้สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดประสานงาน กับสถานประกอบกิจการในจังหวัด ผู้ปกครอง และผู้จบการฝึกอบรม เพื่อสร้างความเข้าใจอย่างชัดเจนว่าสามารถจ้างนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ที่จบการฝึกอบรมได้ถูกต้องตามกฎหมายแรงงาน โดยทำงานลักษณะ ที่ไม่มีความเสี่ยงหรืออันตรายสูงในตำแหน่งผู้ช่วยช่าง ซึ่งกรมสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงานได้แจ้งเวียนให้ทุกจังหวัดแล้วตามหนังสือ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ที่ รง ๐๕๐๒/ว ๙๑๔๔ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔</p> <p>๒. การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานให้แก่ผู้จบการฝึกอบรม ก่อนนักเรียนจบการฝึกอบรมควรให้สถาบัน / สำนักงานพัฒนา ฝีมือแรงงาน ชี้แจงทำความเข้าใจแก่นักเรียนให้ทำงานในตำแหน่ง ตามที่จัดหาให้ไปก่อน เพื่อสร้างประสบการณ์และความชำนาญ ในวิชาชีพ มีรายได้ไปก่อนแล้วค่อยหาตำแหน่งที่สนใจในภายหลัง</p> <p>๓. การส่งเสริมอาชีพอิสระและการพัฒนาทักษะด้านวิชาชีพ สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน สำนักงานจัดหางานจังหวัด ควรส่งเสริมผู้จบการฝึกอบรมในการประกอบอาชีพอิสระ เช่น การหาแหล่งเงินทุนและอุปกรณ์เครื่องมือในการเปิดร้านที่บ้าน ให้แก่ผู้จบการฝึกอบรมที่เป็นผู้ดูแลผู้พิการตามมาตรา ๓๕ แห่ง พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ การหาแหล่งเงินทุนและอุปกรณ์เครื่องมือในการเปิดร้านที่บ้านให้แก่</p>

ขั้นตอนและปฏิทินตามโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	ปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินการ	แนวทางและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงาน
		<p>ผู้จบการฝึกอบรมที่มีความจำเป็นต้องดูแลผู้สูงอายุที่บ้านในการประกอบอาชีพอิสระ</p> <p>๔. การประสานหาดำเน่งงานว่างกับจังหวัดใกล้เคียง ควรให้สำนักงานจัดหางานจังหวัดประสานงานกับสำนักงานจัดหางานจังหวัดอื่นใกล้เคียง เพื่อร่วมช่วยหาดำเน่งงานว่างรองรับให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย</p>
<p>ขั้นตอนที่ ๑๐ การติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการฯ ๑๐.๑ การติดตามผลระหว่างดำเนินโครงการฯ ๑๐.๒ การประเมินผลการดำเนินโครงการฯ (ภายหลังเสร็จสิ้นโครงการฯ)</p>	ไม่มี	ไม่มี
<p>ขั้นตอนที่ ๑๑ สรุปรายงานผลการดำเนินโครงการฯ ให้กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน</p>	ไม่มี	ไม่มี

หมายเหตุ การดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับในระดับจังหวัดมีการกำหนดไว้ จำนวน ๑๐ ขั้นตอน โดยจะเริ่มตั้งแต่การดำเนินการในขั้นตอนที่ ๒ (การแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด) ไปถึงขั้นตอนที่ ๑๑ (การสรุปรายงานผลการดำเนินโครงการฯ ให้กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน)

ส่วนที่ ๓

การประเมินผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

การศึกษาในส่วนนี้จะแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน (๑) การประเมินผลผลิตของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (๒) การประเมินผลลัพธ์ต่อการดำเนินงานของภาครัฐในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ (๓) การประเมินผลลัพธ์ต่อนักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๓.๑ การประเมินผลผลิตของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

การดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นการบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับนักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งจากการศึกษา (ตารางที่ ๓) พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ทั้งประเทศ จำนวนทั้งสิ้น ๔๘๘,๐๑๒ คน และมีนักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นจำนวน ๒๐,๗๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๕ ของจำนวนนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ทั้งประเทศ ในจำนวนนี้มีนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมฝึกทักษะด้านอาชีพในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จำนวน ๓๗๖ คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๑.๘๐ ของนักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น ทั้งนี้ จากการศึกษาถึงการเข้าร่วมฝึกทักษะด้านอาชีพในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่จำนวน ๓๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๕๐ ของนักเรียนที่เข้าร่วมฝึกทักษะด้านอาชีพทั้งหมด ผ่านการฝึกอบรม และมีเพียงจำนวน ๖๖ คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕๐ เท่านั้น ที่ไม่ผ่านการฝึกอบรม ซึ่งในจำนวนของนักเรียนที่ผ่านการฝึกอบรมนั้น มีนักเรียนที่มีงานทำหลังการเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๑๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๗๐ ของนักเรียนที่ผ่านการฝึกอบรมทั้งหมด และมีนักเรียนที่ไม่มีงานทำหลังการเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๑๙๐ คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๖๑.๓๐ เมื่อพิจารณาเป็นรายภูมิภาค พบรายละเอียดดังนี้

ภาคเหนือ มีนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวนทั้งสิ้น ๙๙,๖๐๔ คน และมีนักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นจำนวน ๔,๑๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๐ ของจำนวนนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ทั้งหมด ในจำนวนนี้มีนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

ที่เข้าร่วมฝึกทักษะด้านอาชีพในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จำนวน ๙๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๔๐ ของนักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น และเมื่อศึกษาถึงการเข้าร่วมฝึกทักษะด้านอาชีพในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่จำนวน ๘๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๗๐ ของนักเรียนที่เข้าร่วมฝึกทักษะด้านอาชีพทั้งหมด ผ่านการฝึกอบรม และมีเพียงจำนวน ๑๔ คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๑๔.๓๐ เท่านั้น ที่ไม่ผ่านการฝึกอบรม ซึ่งในจำนวนของนักเรียนที่ผ่านการฝึกอบรมนั้น มีนักเรียนที่มีงานทำหลังการเข้ารับการฝึกอบรมจำนวน ๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๘๐ ของนักเรียนที่ผ่านการฝึกอบรมทั้งหมด และมีนักเรียนที่ไม่มีงานทำหลังการเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๔๓ คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๕๑.๒๐

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวนทั้งสิ้น ๑๖๕,๙๔๓ คน และมีนักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นจำนวน ๑๐,๘๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๕๐ ของจำนวนนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ทั้งหมด ในจำนวนนี้มีนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมฝึกทักษะด้านอาชีพในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จำนวน ๑๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๐ ของนักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น และเมื่อศึกษาถึงการเข้าร่วมฝึกทักษะด้านอาชีพในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่จำนวน ๑๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๙๐ ของนักเรียนที่เข้าร่วมฝึกทักษะด้านอาชีพทั้งหมด ผ่านการฝึกอบรม และมีเพียงจำนวน ๑๗ คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑๐ เท่านั้น ที่ไม่ผ่านการฝึกอบรม ซึ่งในจำนวนของนักเรียนที่ผ่านการฝึกอบรมนั้น มีนักเรียนที่มีงานทำหลังการเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๕๐ ของนักเรียนที่ผ่านการฝึกอบรมทั้งหมด และมีนักเรียนที่ไม่มีงานทำหลังการเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๘๓ คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๖๗.๕๐

ภาคใต้ มีนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวนทั้งสิ้น ๗๓,๕๙๘ คน และมีนักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นจำนวน ๒,๖๖๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๐ ของจำนวนนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ทั้งหมด ในจำนวนนี้มีนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมฝึกทักษะด้านอาชีพในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จำนวน ๖๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๐ ของนักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น และเมื่อศึกษาถึงการเข้าร่วมฝึกทักษะด้านอาชีพในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่จำนวน ๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๐๐ ของนักเรียนที่เข้าร่วมฝึกทักษะด้านอาชีพทั้งหมด ผ่านการฝึกอบรม และมีเพียงจำนวน ๙ คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๑๕.๐๐ เท่านั้น ที่ไม่ผ่านการฝึกอบรม ซึ่งในจำนวนของนักเรียนที่ผ่านการฝึกอบรมนั้น มีนักเรียนที่มีงานทำหลังการเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๒๐ ของนักเรียนที่ผ่านการฝึกอบรมทั้งหมด และมีนักเรียนที่ไม่มีงานทำหลังการเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๓๑ คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๖๐.๘๐

ภาคกลาง มีนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวนทั้งสิ้น ๑๔๙,๘๗๖ คน และมีนักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นจำนวน ๓,๑๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๐ ของจำนวนนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ทั้งหมด ในจำนวนนี้มีนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมฝึกทักษะด้านอาชีพในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จำนวน ๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๐ ของนักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น และเมื่อศึกษาถึงการเข้าร่วมฝึกทักษะด้านอาชีพในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่จำนวน ๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๗๐ ของนักเรียนที่เข้าร่วมฝึกทักษะด้านอาชีพทั้งหมด ผ่านการฝึกอบรม และมีจำนวน ๒๖ คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๐ ที่ไม่ผ่านการฝึกอบรม ซึ่งในจำนวนของนักเรียนที่ผ่านการฝึกอบรมนั้น มีนักเรียนที่มีงานทำหลังการเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๕๐ ของนักเรียนที่ผ่านการฝึกอบรมทั้งหมด และมีนักเรียนที่ไม่มีงานทำหลังการเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๓๓ คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๖๓.๕๐ (ตารางที่ ๓)

ตารางที่ ๓ ผลจากการดำเนินงานโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อ หลังจบการศึกษาภาคบังคับ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ภูมิภาค	จำนวนนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ทั้งหมด (คน)	จำนวนนักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อ (คน)	จำนวนนักเรียนที่เข้ารับการฝึกทักษะอาชีพฯ (คน)	ไม่ผ่านการฝึกอบรม (คน)	ผ่านการฝึกอบรม (คน)	จำนวนนักเรียนที่มีงานทำหลังการเข้ารับการฝึกอบรม (คน)	จำนวนนักเรียนที่ไม่มีงานทำหลังการเข้ารับการฝึกอบรม (คน)
ภาคเหนือ	๙๙,๖๐๔	๔,๑๔๗	๙๘	๑๔	๘๔	๔๑	๔๓
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๖๕,๙๔๓	๑๐,๘๕๙	๑๔๐	๑๗	๑๒๓	๔๐	๘๓
ภาคใต้	๗๓,๕๙๘	๒,๖๖๒	๖๐	๙	๕๑	๒๐	๓๑
ภาคกลาง	๑๔๙,๘๗๖	๓,๑๑๓	๗๘	๒๖	๕๒	๑๙	๓๓
รวมทั้งประเทศ	๔๘๙,๐๑๒	๒๐,๗๘๑	๓๗๖^{๑/}	๖๖	๓๑๐	๑๒๐	๑๙๐

หมายเหตุ: ^{๑/} หมายถึง จำนวนนักเรียนที่ลดลงจากจำนวนนักเรียนที่เข้ารับการอบรมในช่วงเปิดฝึกของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๒๖ คน เนื่องจากมีการลาออกระหว่างการฝึก และนักเรียนมีความประสงค์ไปฝึกอบรมในสถานฝึกอบรมอื่น เช่น หน่วยงานฝึกของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นต้น

ที่มา: กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (๒๕๖๔)

๓.๒ การประเมินผลลัพธ์ต่อการดำเนินงานของภาครัฐในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ในการประเมินผลลัพธ์ต่อการดำเนินงานของภาครัฐในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามในการสัมภาษณ์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง^๒ ได้แก่ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด สำนักงานจัดหางานจังหวัด หน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด โดยในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ได้เก็บข้อมูลจากหน่วยงานในทุกจังหวัด รวมทั้งสิ้น ๗๖ จังหวัด ซึ่งในแต่ละจังหวัดจะมีหน่วยงานที่ต้องตอบแบบสอบถามอย่างน้อยจำนวน ๑ หน่วยงาน ทั้งนี้ ปรากฏผลของการเก็บรวบรวมข้อมูลการสอบถามจากหน่วยงานจำนวนทั้งสิ้น ๑๕๕ ฉบับ ซึ่งสามารถแบ่งเป็น สถาบัน/สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด จำนวน ๗๕ ฉบับ สำนักงานจัดหางานจังหวัด จำนวน ๑๖ ฉบับ หน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษา จำนวน ๕๔ ฉบับ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน ๓ ฉบับ และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ๗ ฉบับ นอกจากนี้ พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมาจากหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในขั้นตอนการประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๒๐ รองลงมาคือ ขั้นตอนการอบรมเพิ่มทักษะด้านอาชีพ (หลักสูตรการฝึกเตรียมเข้าทำงาน) ร้อยละ ๕๒.๙๐ ขั้นตอนการสำรวจนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ร้อยละ ๔๖.๕๐ และขั้นตอนการเตรียมตลาดแรงงานรองรับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการอบรมเพิ่มทักษะด้านอาชีพ ร้อยละ ๒๑.๙๐ (รายละเอียดดังตารางที่ ๔)

ตารางที่ ๔ หน่วยงานต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ผู้ตอบแบบสอบถามและความเกี่ยวข้องของหน่วยงานต่อการดำเนินโครงการฯ

รายการ	คน	ร้อยละ
หน่วยงานที่สังกัด		
สถาบัน/สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด	๗๕	๔๘.๔๐
สำนักงานจัดหางานจังหวัด	๑๖	๑๐.๔๐
หน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษา	๕๔	๓๔.๘๐
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	๓	๑.๙๐
สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด	๗	๔.๕๐
รวม	๑๕๕	๑๐๐.๐๐
ขั้นตอนที่หน่วยงานมีความเกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ^๑		
- การประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว	๙๘	๖๓.๒๐
- การสำรวจนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย	๗๒	๔๖.๕๐
- การอบรมเพิ่มทักษะด้านอาชีพ (หลักสูตรการฝึกเตรียมเข้าทำงาน)	๘๒	๕๒.๙๐
- การเตรียมตลาดแรงงานรองรับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการอบรมฯ	๓๔	๒๑.๙๐

^๒ ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรื่อง ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔

อนึ่ง สำหรับผลการศึกษาในส่วนนี้จะแบ่งออกเป็น ๒ ส่วนคือ (๑) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินงานในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ (๒) ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๓.๒.๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินงานในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า หน่วยงานต้นสังกัดของตนเองมีความพร้อมในการปฏิบัติตามขั้นตอนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๒๐ และมีความคิดเห็นว่าหน่วยงานต้นสังกัดของตนเองไม่มีความพร้อมในการปฏิบัติตามขั้นตอนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบ ร้อยละ ๕.๘๐ ซึ่งมีสาเหตุที่สำคัญคือ ปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณ ได้แก่ ไม่ได้ได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินงานในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน การจัดสรรงบประมาณของหน่วยงานไม่สอดคล้องกับปฏิทินการดำเนินงานของโครงการฯ นอกจากนี้ ยังมีปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรไม่เพียงพอทั้งในส่วนของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่จะต้องรับผิดชอบโครงการฯ และการขาดแคลนครูฝึกทักษะอาชีพในบางหลักสูตรที่นักเรียนสนใจเข้ารับการฝึกอบรม

ในส่วนของงบประมาณที่หน่วยงานใช้ในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ นั้น ส่วนใหญ่หน่วยงานมีงบประมาณในการดำเนินงานโครงการนี้ คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๐๐ และมีหน่วยงานที่ไม่มีงบประมาณในการดำเนินงานโครงการนี้ ร้อยละ ๙.๐๐ เมื่อพิจารณาในส่วนของแหล่งงบประมาณของหน่วยงานที่มีงบประมาณสำหรับใช้ในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ พบว่าส่วนใหญ่เป็นงบประมาณของหน่วยงานเอง ร้อยละ ๙๓.๖๐ รองลงมาคือ การได้รับสนับสนุนงบประมาณบางส่วนจากหน่วยงานภาครัฐอื่น ได้แก่ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม และองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ร้อยละ ๓๑.๙๐ และได้รับการสนับสนุนงบประมาณบางส่วนจากหน่วยงานภาคเอกชน ได้แก่ ผู้ประกอบการในพื้นที่ ร้อยละ ๙.๒๐

สำหรับจำนวนงบประมาณที่หน่วยงานใช้ไปเพื่อดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ นั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ส่วนใหญ่หน่วยงานไม่มีการใช้งบประมาณสำหรับดำเนินโครงการฯ ร้อยละ ๘๙.๐๐ และมีหน่วยงานที่มีการใช้งบประมาณสำหรับดำเนินโครงการฯ ร้อยละ ๑๑.๐๐ ซึ่งจำนวนงบประมาณที่ใช้ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงที่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๐๐ รองลงมาคือ ใช้งบประมาณอยู่ในช่วง ๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๑๑.๘๐ และใช้งบประมาณมากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๕.๘๐

โดยมีการใช้งบประมาณสำหรับการดำเนินโครงการฯ เฉลี่ย ๒๔,๑๒๑.๘๘ บาท ทั้งนี้ จากการศึกษาพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ หลายจังหวัดยังไม่ได้เข้าร่วมดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ทำให้สัดส่วนของหน่วยงานที่ไม่มีการใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการมีค่อนข้างมาก

ส่วนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่า หน่วยงานส่วนใหญ่ยังคงไม่มีการใช้งบประมาณสำหรับดำเนินโครงการฯ ร้อยละ ๖๓.๒๐ แต่มีหน่วยงานที่มีการใช้งบประมาณสำหรับดำเนินโครงการฯ เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นร้อยละ ๓๖.๘๐ โดยจำนวนงบประมาณที่หน่วยงานใช้ส่วนใหญ่ยังคงอยู่ในช่วงที่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๔๐ รองลงมาคือ ใช้งบประมาณอยู่ในช่วง ที่มากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๑๕.๘๐ และใช้งบประมาณอยู่ในช่วง ๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๘.๘๐ โดยมีการใช้งบประมาณสำหรับการดำเนินโครงการฯ เฉลี่ย ๕๐,๖๘๕.๕๒ บาท

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แม้ว่าในภาพรวมหน่วยงานจะมีจำนวนการใช้งบประมาณในสัดส่วนที่มากขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๓ แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า หน่วยงานส่วนใหญ่ยังคงไม่มีการใช้งบประมาณสำหรับดำเนินโครงการฯ ร้อยละ ๕๒.๙๐ แต่มีหน่วยงานที่มีการใช้งบประมาณสำหรับดำเนินโครงการฯ เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๓ เป็นร้อยละ ๔๗.๑๐ โดยจำนวนงบประมาณที่หน่วยงานใช้สำหรับดำเนินโครงการส่วนใหญ่อยู่ในช่วง ที่มากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๓๐ รองลงมาคือ ใช้งบประมาณอยู่ในช่วงที่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๓๙.๗๐ และใช้งบประมาณอยู่ในช่วง ๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๑๑.๐๐ โดยมีการใช้งบประมาณสำหรับการดำเนินโครงการฯ เฉลี่ย ๑๔๔,๙๔๗.๙๙ บาท

ทั้งนี้ ในส่วนของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต่อเนื่องในการดำเนินโครงการทักษะด้านอาชีพฯ นั้น ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นตัวแทนของหน่วยงานที่ดำเนินงานในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ส่วนใหญ่ ร้อยละ ๗๖.๘๐ มีความคิดเห็นว่า โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ควรดำเนินการต่อเนื่องไปทุกปี โดยมีเหตุผลที่สำคัญคือ โครงการนี้ได้สร้างโอกาสในการฝึกอาชีพและพัฒนาทักษะให้กับนักเรียนที่ยากจนซึ่งไม่สามารถเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ รองลงมาร้อยละ ๒๐.๐๐ มีความคิดเห็นว่า โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ไม่ควรดำเนินการต่อเนื่องไปทุกปี โดยมีเหตุผลว่า จำนวนนักเรียนที่จะเข้าร่วมโครงการมีสัดส่วนที่ค่อนข้างน้อย จนอาจทำให้การเปิดฝึกอบรมในทุกปีไม่คุ้มค่าต่อการดำเนินงาน และมีผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ ๓.๒๐ มีความคิดเห็นถึงความต่อเนื่องในการดำเนินโครงการทักษะด้านอาชีพฯ ว่า ควรมีการทบทวนการดำเนินโครงการให้เหมาะสมกับแนวทางปฏิบัติตามกฎหมายและแนวนโยบายของรัฐ โดยเฉพาะในส่วนของกฎหมายแรงงาน เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้าฝึกอบรมในโครงการทักษะอาชีพฯ มีอายุไม่เกิน ๑๘ ปี แม้จะเข้ารับการฝึกอบรมแล้วแต่ส่วนใหญ่เด็กไม่สามารถเข้าสู่ระบบการจ้างงานที่ดีและเหมาะสมได้ เนื่องจาก สถานประกอบการส่วนใหญ่ไม่รับเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีเข้าทำงาน

นอกจากนี้จากการศึกษา พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ ได้บรรจุการดำเนินงานเกี่ยวกับการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในแผนการดำเนินงานหรือแผนงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๑๐ และมีหน่วยงานที่ไม่ได้บรรจุการดำเนินงานเกี่ยวกับการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในแผนการดำเนินงานหรือแผนงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ร้อยละ ๔๓.๙๐ ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นตัวแทนของหน่วยงานที่ดำเนินงานในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า หน่วยงานของตนเองมีบทบาทที่เหมาะสมในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๓๐ ซึ่งมีเพียงร้อยละ ๙.๗๐ เท่านั้นที่มีความคิดเห็นว่า หน่วยงานของตนเองยังมีบทบาทที่ไม่เหมาะสมในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ โดยมีเหตุผลที่สำคัญคือ เลขานุการของโครงการนี้ควรเป็นบทบาทของฝ่ายศึกษาธิการ ส่วนกรมพัฒนาฝีมือแรงงานควรมีหน้าที่สำคัญในการจัดเตรียมหลักสูตรและจัดฝึกอบรมเท่านั้น

ส่วนการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ตามบริบทของหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบนั้น หน่วยงานส่วนใหญ่มีการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการฯ คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๑๐ และมีหน่วยงานที่ไม่ได้ติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการฯ ร้อยละ ๑๒.๙๐ โดยมีเหตุผลว่าได้ดำเนินงานในส่วนของหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นที่เรียบร้อยแล้วและมีงานในภารกิจอื่นที่ต้องดำเนินการอีกเป็นจำนวนมาก ทำให้ไม่มีทรัพยากรที่เพียงพอในการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการนี้ อย่างไรก็ตาม ในส่วนของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ตามบริบทของหน้าที่ของหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นตัวแทนของหน่วยงานที่ดำเนินงานในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า การดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ได้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๓๐ และมีความคิดเห็นว่าโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ร้อยละ ๒๙.๗๐ (รายละเอียดดังตารางที่ ๕)

ตารางที่ ๕ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินงานในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔

รายการ	คน	ร้อยละ
ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของหน่วยงานตัวเองในการปฏิบัติตามขั้นตอนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบ		
พร้อม	๑๔๖	๙๔.๒๐
ไม่พร้อม	๙	๕.๘๐
รวม	๑๕๕	๑๐๐.๐๐
งบประมาณที่หน่วยงานใช้ในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ		
ไม่มีงบประมาณในการดำเนินงาน	๑๔	๙.๐๐
มีงบประมาณในการดำเนินงาน ระบุแหล่งงบประมาณ ^{๑/}	๑๔๑	๙๑.๐๐
- งบประมาณของหน่วยงาน	๑๓๒	๙๓.๖๐
- งบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐอื่น	๔๕	๓๑.๙๐
- งบประมาณจากหน่วยงานภาคเอกชน	๑๓	๙.๒๐
รวม	๑๕๕	๑๐๐.๐๐
จำนวนงบประมาณที่หน่วยงานใช้ไปเพื่อดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ		
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒		
ไม่มีงบประมาณสำหรับใช้ในการดำเนินโครงการฯ	๑๓๘	๘๙.๐๐
มีงบประมาณสำหรับใช้ในการดำเนินโครงการฯ	๑๗	๑๑.๐๐
- น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท	๑๔	๘๒.๔๐
- ๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท	๒	๑๑.๘๐
- มากกว่า ๑๐,๐๐๐๐ บาท	๑	๕.๘๐
รวม	๑๕๕	๑๐๐.๐๐
จำนวนงบประมาณในการดำเนินโครงการฯ ของหน่วยงานเฉลี่ย ๒๔,๑๒๑.๘๘ บาท		

ตารางที่ ๕ (ต่อ)

รายการ	คน	ร้อยละ
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓		
ไม่มีงบประมาณสำหรับใช้ในการดำเนินโครงการฯ	๙๘	๖๓.๒๐
มีงบประมาณสำหรับใช้ในการดำเนินโครงการฯ	๕๗	๓๖.๘๐
- น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท	๔๓	๗๕.๔๐
- ๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท	๕	๘.๘๐
- มากกว่า ๑๐,๐๐๐๐ บาท	๙	๑๕.๘๐
รวม	๑๕๕	๑๐๐.๐๐
จำนวนงบประมาณในการดำเนินโครงการฯ ของหน่วยงานเฉลี่ย ๕๐,๖๘๕.๕๒ บาท		
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔		
ไม่มีงบประมาณสำหรับใช้ในการดำเนินโครงการฯ	๘๒	๕๒.๙๐
มีงบประมาณสำหรับใช้ในการดำเนินโครงการฯ	๗๓	๔๗.๑๐
- น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท	๒๙	๓๙.๗๐
- ๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท	๘	๑๑.๐๐
- มากกว่า ๑๐,๐๐๐๐ บาท	๓๖	๔๙.๓๐
รวม	๑๕๕	๑๐๐.๐๐
จำนวนงบประมาณในการดำเนินโครงการฯ ของหน่วยงานเฉลี่ย ๑๔๔,๙๔๗.๙๙ บาท		
ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต่อเนื่องในการดำเนินโครงการทักษะด้านอาชีพฯ		
ควรดำเนินการต่อเนื่องทุกปี	๑๑๙	๗๖.๘๐
ไม่ควรดำเนินการต่อเนื่องทุกปี	๓๑	๒๐.๐๐
อื่นๆ เช่น ควรทบทวนการดำเนินโครงการให้เหมาะสมกับแนวทางปฏิบัติตาม กฎหมายและแนวนโยบายของรัฐ	๕	๓.๒๐
รวม	๑๕๕	๑๐๐.๐๐
การบรรจุการดำเนินงานเกี่ยวกับการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในแผนการดำเนินงานหรือ แผนงบประมาณ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕		
บรรจุ	๖๘	๔๓.๙๐
ไม่ได้บรรจุ	๘๗	๕๖.๑๐
รวม	๑๕๕	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๕ (ต่อ)

รายการ	คน	ร้อยละ
หน่วยงานมีบทบาทที่เหมาะสมในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ		
เหมาะสม	๑๔๐	๙๐.๓๐
ไม่เหมาะสม	๑๕	๙.๗๐
รวม	๑๕๕	๑๐๐.๐๐
หน่วยงานมีการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพตามบริบทของหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ		
ได้ติดตามประเมินผล	๑๓๕	๘๗.๑๐
ไม่ได้ติดตามประเมินผล	๒๐	๑๒.๙๐
รวม	๑๕๕	๑๐๐.๐๐
การบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ใน การดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ ตามบริบทของหน้าที่ของหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ		
บรรลุเป้าหมายที่วางไว้	๑๐๙	๗๐.๓๐
ไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้	๔๖	๒๙.๗๐
รวม	๑๕๕	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ: ^{๑/} หมายถึง ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ

๓.๒.๒ ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียน ครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ

สำหรับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับจะแบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ได้แก่ ความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการ ความคิดเห็นด้านการใช้ทรัพยากรในการดำเนินโครงการ และความคิดเห็นด้านผลของการดำเนินโครงการซึ่งจะทำการศึกษาระดับการเห็นด้วยต่อความสำคัญของข้อคิดเห็นจากข้อคำถามที่สร้างขึ้นในแต่ละส่วน โดยมีระดับความสำคัญ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด มีวิธีให้คะแนนคำตอบคือ ๑ ๒ ๓ ๔ และ ๕ ตามลำดับ จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาจัดแบ่งระดับความสำคัญออกเป็นกลุ่มความสำคัญน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่แบบจัดกลุ่มเพื่อคำนวณหาอันตรภาคชั้น ซึ่งคือจำนวนคะแนนในแต่ละชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{จำนวนคะแนนในแต่ละชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้นที่แบ่ง}} \\ &= \frac{๕ - ๑}{๕} \\ &= ๐.๘๐ \end{aligned}$$

ดังนั้น จึงกำหนดระดับความสำคัญจากคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้

ระดับความสำคัญน้อยที่สุด	=	๑.๐๐ - ๑.๘๐
ระดับความสำคัญน้อย	=	๑.๘๑ - ๒.๖๐
ระดับความสำคัญปานกลาง	=	๒.๖๑ - ๓.๔๐
ระดับความสำคัญมาก	=	๓.๔๑ - ๔.๒๐
ระดับความสำคัญมากที่สุด	=	๔.๒๑ - ๕.๐๐

ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลการศึกษาดังต่อไปนี้

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ อันเป็นการสะท้อนความคิดเห็นต่อความสำเร็จและผลลัพธ์ในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ โดยผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการฯ (ตารางที่ ๖) ซึ่งพบว่า ในภาพรวมเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีความคิดเห็นว่าการดำเนินโครงการฯ มีความสำเร็จในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย ๓.๗๒) เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เป็นรายด้าน เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการฯ มีความคิดเห็นว่าการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ด้านการใช้ทรัพยากรในการดำเนินโครงการมีความสำเร็จมากที่สุด (คะแนนเฉลี่ย ๓.๘๕) รองลงมาคือ ด้านการดำเนินโครงการ (คะแนนเฉลี่ย ๓.๖๘) และด้านผลของการดำเนินโครงการ (๓.๖๕) จากคะแนนเฉลี่ยจะเห็นได้ว่า เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะฯ มีความคิดเห็นว่าการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในทุกด้านมีความสำเร็จในระดับมาก

ทั้งนี้ เมื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ โดยแยกออกเป็นรายประเด็น ปรากฏผลการศึกษาดังต่อไปนี้

ประเด็นปัญหานักเรียนจบการศึกษาภาคบังคับแล้วไม่ได้เรียนต่อเนื่องจากครอบครัวมีฐานะยากจนและมีความจำเป็นต้องเข้าสู่ตลาดแรงงานในฐานะ “แรงงานไร้ฝีมือ” เป็นปัญหาที่มีความเร่งด่วนที่รัฐจะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหา ในภาพรวม เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการฯ เห็นด้วยว่าประเด็นดังกล่าวเป็นปัญหาในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย ๓.๘๙) และเมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ พบว่า เจ้าหน้าที่ฯ จำนวนมากที่สุด

เห็นด้วยว่า ปัญหานักเรียนจบการศึกษาภาคบังคับแล้วไม่ได้เรียนต่อเนื่องจากครอบครัวมีฐานะยากจนและมีความจำเป็นต้องเข้าสู่ตลาดแรงงานในฐานะ “แรงงานไร้ฝีมือ” เป็นปัญหาที่มีความเร่งด่วนที่รัฐจะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๓๐ รองลงมาคือ เห็นด้วยในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๓๔.๑๐ และเห็นด้วยในระดับปานกลาง ร้อยละ ๑๖.๘๐

ประเด็นโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กิจกรรม และปฏิทินการดำเนินงานที่ชัดเจน ในภาพรวม เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการฯ เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าวในระดับมากที่สุด (คะแนนเฉลี่ย ๔.๒๖) และเมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ พบว่า เจ้าหน้าที่ฯ จำนวนมากที่สุดเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่า โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กิจกรรม และปฏิทินการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยคิดเป็นร้อยละ ๔๕.๘๐ รองลงมาคือ เห็นด้วยในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๓๘.๗๐ และเห็นด้วยในระดับปานกลาง ๑๒.๓๐

ประเด็นโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ได้กำหนดผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ และสามารถวัดผลได้ ในภาพรวมเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการฯ เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าวในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย ๓.๘๕) และเมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ พบว่า เจ้าหน้าที่ฯ จำนวนมากที่สุดเห็นด้วยในระดับมากกว่า โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ได้กำหนดผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ และสามารถวัดผลได้ โดยคิดเป็นร้อยละ ๔๗.๑๐ รองลงมาเห็นด้วยในระดับมากที่สุด และระดับปานกลางในสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ ๒๓.๒๐

ประเด็นโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีการกำหนดกิจกรรมในการดำเนินโครงการได้เหมาะสม สอดคล้อง และสามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ได้อย่างครบถ้วน ในภาพรวม เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการฯ เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าวในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย ๓.๗๕) และเมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ พบว่า เจ้าหน้าที่ฯ จำนวนมากที่สุดเห็นด้วยในระดับมาก ว่าโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีการกำหนดกิจกรรมในการดำเนินโครงการได้เหมาะสม สอดคล้อง และสามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ได้อย่างครบถ้วน โดยคิดเป็นร้อยละ ๔๖.๕๐ รองลงมา เห็นด้วยในระดับปานกลาง ร้อยละ ๒๑.๓๐ และเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๒๐.๖๐

ประเด็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เช่น นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการรับรู้และเข้าใจเป้าหมายวัตถุประสงค์โครงการอย่างครบถ้วน ในภาพรวม เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการฯ เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าวในระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย ๓.๓๓) แต่เมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ กลับพบว่า เจ้าหน้าที่ฯ จำนวนมากที่สุดเห็นด้วยในระดับมาก ว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เช่น นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการรับรู้และเข้าใจ

เป้าหมายวัตถุประสงค์โครงการอย่างครบถ้วน โดยคิดเป็นร้อยละ ๓๘.๑๐ รองลงมา เห็นด้วยในระดับปานกลาง ร้อยละ ๓๑.๐๐ และเห็นด้วยในระดับน้อย ร้อยละ ๑๘.๑๐

ประเด็นขั้นตอนในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีความเหมาะสม ในภาพรวม เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการฯ เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าวในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย ๓.๘๖) และเมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ พบว่า เจ้าหน้าที่ฯ จำนวนมากที่สุดเห็นด้วยในระดับมาก ว่าขั้นตอนในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีความเหมาะสม โดยคิดเป็นร้อยละ ๕๒.๙๐ รองลงมา เห็นด้วยในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๒๐.๗๐ และเห็นด้วยในระดับปานกลาง ร้อยละ ๑๘.๗๐

ประเด็นขั้นตอนในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ สามารถปฏิบัติได้โดยง่าย ในภาพรวม เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการฯ เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าวในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย ๓.๕๑) และเมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ พบว่า เจ้าหน้าที่ฯ จำนวนมากที่สุดเห็นด้วยในระดับมาก ว่าขั้นตอนในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ สามารถปฏิบัติได้โดยง่าย โดยคิดเป็นร้อยละ ๔๓.๓๐ รองลงมา เห็นด้วยในระดับปานกลาง ร้อยละ ๓๑.๖๐ และเห็นด้วยในระดับมากที่สุด และน้อย ในสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ ๑๑.๖๐

ประเด็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ทั้งภาครัฐและเอกชนมีการประสานการดำเนินงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ในภาพรวม เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการฯ เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าวในระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย ๓.๒๘) แต่เมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ กลับพบว่า เจ้าหน้าที่ฯ จำนวนมากที่สุดเห็นด้วยในระดับมาก ว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ทั้งภาครัฐและเอกชนมีการประสานการดำเนินงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคิดเป็นร้อยละ ๓๕.๕๐ รองลงมา เห็นด้วยในระดับปานกลาง ร้อยละ ๓๒.๙๐ และเห็นด้วยในระดับน้อย ร้อยละ ๑๗.๔๐

ประเด็นโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีหลักสูตรการอบรมที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้ ในภาพรวม เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการฯ เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าวในระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย ๓.๓๒) และเมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ พบว่า เจ้าหน้าที่ฯ จำนวนมากที่สุดเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่าโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีหลักสูตรการอบรมที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้ โดยคิดเป็นร้อยละ ๓๕.๕๐ รองลงมา เห็นด้วยในระดับมาก ร้อยละ ๓๔.๘๐ และเห็นด้วยในระดับน้อย ร้อยละ ๑๗.๔๐

ประเด็นฝ่ายบริหารในองค์กรให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่อการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ อย่างเหมาะสม ในภาพรวม เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการฯ เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าวในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย ๔.๒๐) และเมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ พบว่า เจ้าหน้าที่ฯ จำนวนมากที่สุดเห็นด้วยในระดับมาก ว่าฝ่ายบริหารในองค์กรให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่อ

การดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ อย่างเหมาะสม โดยคิดเป็นร้อยละ ๔๓.๒๐ รองลงมา เห็นด้วยในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๔๐.๗๐ และเห็นด้วยในระดับปานกลาง ร้อยละ ๑๖.๓๐

ประเด็นหน่วยงานมีการสนับสนุนทรัพยากรบุคคลเพื่อดำเนินงานในโครงการนี้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ ในภาพรวม เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการฯ เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าวในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย ๔.๐๕) และเมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ พบว่า เจ้าหน้าที่ฯ จำนวนมากที่สุดเห็นด้วยในระดับมากว่าหน่วยงานมีการสนับสนุนทรัพยากรบุคคลเพื่อดำเนินงานในโครงการนี้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ โดยคิดเป็นร้อยละ ๔๗.๑๐ รองลงมา เห็นด้วยในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๓๒.๓๐ และเห็นด้วยในระดับปานกลาง ร้อยละ ๑๔.๘๐

ประเด็นโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีระยะเวลาในการดำเนินโครงการที่ชัดเจนและเหมาะสมในภาพรวม เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการฯ เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าวในระดับมากที่สุด (คะแนนเฉลี่ย ๔.๒๑) แต่เมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ กลับพบว่า เจ้าหน้าที่ฯ ส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากว่าโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีระยะเวลาในการดำเนินโครงการที่ชัดเจนและเหมาะสม โดยคิดเป็นร้อยละ ๕๒.๓๐ รองลงมา เห็นด้วยในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๓๔.๘๐ และเห็นด้วยในระดับปานกลาง ร้อยละ ๑๑.๖๐

ประเด็นการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ในภาพรวม เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการฯ เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าวในระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย ๓.๓๒) และเมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ พบว่า เจ้าหน้าที่ฯ จำนวนมากที่สุดเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่าการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานอย่างเหมาะสมและเพียงพอ โดยคิดเป็นร้อยละ ๓๗.๔๐ รองลงมา เห็นด้วยในระดับมาก ร้อยละ ๒๕.๘๐ และเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๑๖.๑๐

ประเด็นการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีความคุ้มค่าต่องบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน ในภาพรวม เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการฯ เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าวในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย ๓.๔๖) และเมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ พบว่า เจ้าหน้าที่ฯ จำนวนมากที่สุดเห็นด้วยในระดับมาก ว่าการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีความคุ้มค่าต่องบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน โดยคิดเป็นร้อยละ ๓๖.๑๐ รองลงมา เห็นด้วยในระดับปานกลาง ร้อยละ ๓๒.๓๐ และเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๑๕.๕๐

ประเด็นการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ สามารถแก้ปัญหาให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่มีความจำเป็นต้องเข้าสู่ตลาดแรงงานมีความรู้และทักษะอาชีพ ซึ่งจะแก้ปัญหาแรงงานไร้ฝีมือได้ ในภาพรวมเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการฯ เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าวในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย ๓.๗๒) และเมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ พบว่า เจ้าหน้าที่ฯ จำนวนมากที่สุดเห็นด้วยในระดับมาก ว่าการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ สามารถแก้ปัญหาให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่มีความจำเป็นต้องเข้าสู่ตลาดแรงงานมีความรู้

และทักษะอาชีพ ซึ่งจะแก้ปัญหาแรงงานไร้ฝีมือได้ โดยคิดเป็นร้อยละ ๓๗.๔๐ รองลงมา เห็นด้วยในระดับปานกลาง ร้อยละ ๒๙.๗๐ และเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๒๒.๖๐

ประเด็นหลังจากเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ นักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าสู่ตลาดแรงงานได้รับค่าจ้างในอัตราที่ไม่น้อยกว่าอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ ในภาพรวม เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการฯ เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าวในระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย ๓.๓๗) แต่เมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ กลับพบว่า เจ้าหน้าที่ฯ จำนวนมากที่สุดเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่าหลังจากเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ นักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าสู่ตลาดแรงงานได้รับค่าจ้างในอัตราที่ไม่น้อยกว่าอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ โดยคิดเป็นร้อยละ ๓๘.๑๐ รองลงมา เห็นด้วยในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๓๔.๘๐ และเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๑๑.๖๐

ประเด็นโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ทำให้เด็กจากครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ในภาพรวม เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการฯ เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าวในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย ๓.๗๔) และเมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ พบว่า เจ้าหน้าที่ฯ จำนวนมากที่สุดเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ว่าโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ทำให้เด็กจากครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยคิดเป็นร้อยละ ๔๑.๓๐ รองลงมา เห็นด้วยในระดับปานกลาง ร้อยละ ๒๙.๐๐ และเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๒๑.๓๐

ประเด็นการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ทำให้เกิดผลผลิตต่อสังคมและเศรษฐกิจที่คุ้มค่าต่อการดำเนินงาน ในภาพรวม เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการฯ เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าวในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย ๓.๗๘) และเมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ พบว่า เจ้าหน้าที่ฯ จำนวนมากที่สุดเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ว่าการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ทำให้เกิดผลผลิตต่อสังคมและเศรษฐกิจที่คุ้มค่าต่อการดำเนินงาน โดยคิดเป็นร้อยละ ๔๕.๘๐ รองลงมา เห็นด้วยในระดับปานกลาง ร้อยละ ๒๗.๗๐ และเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๒๐.๐๐

จากผลการศึกษาในส่วนนี้ จะเห็นได้ว่า ในภาพรวมของการดำเนินโครงการฯ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการฯ ได้สะท้อนความคิดเห็นถึงความสำเร็จในการดำเนินโครงการฯ ว่าอยู่ในระดับมาก โดยโครงการฯ ความสำเร็จมากที่สุดในด้านการใช้ทรัพยากรในการดำเนินโครงการ (คะแนนเฉลี่ย ๓.๘๕) ซึ่งในส่วนนี้สะท้อนถึงการพยายามให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการฯ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ข้อจำกัดที่ยังไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณสำหรับการดำเนินโครงการอย่างเพียงพอ รองลงมาคือ ด้านการดำเนินโครงการ (คะแนนเฉลี่ย ๓.๖๘) ที่แม้ว่าการกำหนดโครงการฯ ทั้งวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กิจกรรม และปฏิทินการดำเนินงาน จะมีความชัดเจนเป็นที่ประจักษ์ แต่กลับพบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโครงการฯ กลับมีการรับรู้และเข้าใจเป้าหมายของโครงการแค่ในระดับปานกลางเท่านั้น อีกทั้งการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ยังคงมีประสิทธิภาพแค่ระดับปานกลางเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ในส่วนของหลักสูตรการฝึกอบรมก็ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างครบถ้วน และด้านผลของการดำเนินโครงการ (คะแนนเฉลี่ย ๓.๖๕) ในส่วนนี้มีความน่าสนใจว่า แม้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการฯ จะมีความคิดเห็นว่าการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ทำให้เกิดผลผลิตต่อสังคมและเศรษฐกิจที่คุ้มค่าต่อการดำเนินงาน โดยเห็นด้วยว่าการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ สามารถแก้ปัญหาให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่มีความจำเป็นต้องเข้าสู่ตลาดแรงงานมีความรู้และทักษะอาชีพ ซึ่งจะแก้ปัญหาแรงงานไร้ฝีมือได้ อันจะทำให้เด็กจากครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการฯ กลับเห็นว่า หลังจากที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ และเมื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานแล้วกลับได้รับค่าจ้างในอัตราที่ไม่น้อยกว่าอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำในระดับปานกลางเท่านั้น ในส่วนนี้ย่อมสะท้อนถึงผลลัพธ์ของโครงการที่อาจยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายสูงสุดได้ในระดับที่ดีมากนัก

ตารางที่ ๖ ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ

ประเด็น	ระดับการเห็นด้วยต่อความสำคัญของข้อคิดเห็น					รวม	คะแนนเฉลี่ย	ระดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
ด้านการดำเนินโครงการ							๓.๖๘	มาก
๑. ปัญหาให้นักเรียนจบการศึกษาภาคบังคับแล้วไม่ได้เรียนต่อเนื่องจากครอบครัวมีฐานะยากจนและมีความจำเป็นต้องเข้าสู่ตลาดแรงงานในฐานะ “แรงงานไร้ฝีมือ” เป็นปัญหาที่มีความเร่งด่วนที่รัฐจะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหา	๔ (๒.๖๐)	๘ (๕.๒๐)	๒๖ (๑๖.๘๐)	๖๔ (๔๑.๓๐)	๕๓ (๓๔.๑๐)	๑๕๕ (๑๐๐.๐๐)	๓.๘๙	มาก
๒. โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีการกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย กิจกรรม และปฏิทินการดำเนินงานที่ชัดเจน	๒ (๑.๓๐)	๓ (๑.๙๐)	๑๙ (๑๒.๓๐)	๖๐ (๓๘.๗๐)	๗๑ (๔๕.๘๐)	๑๕๕ (๑๐๐.๐๐)	๔.๒๖	มากที่สุด
๓. โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ได้กำหนดผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ และสามารถวัดผลได้	๔ (๒.๖๐)	๖ (๓.๙๐)	๓๖ (๒๓.๒๐)	๗๓ (๔๗.๑๐)	๓๖ (๒๓.๒๐)	๑๕๕ (๑๐๐.๐๐)	๓.๘๕	มาก

ตารางที่ ๖ (ต่อ)

ประเด็น	ระดับการเห็นด้วยต่อความสำคัญของข้อคิดเห็น					รวม	คะแนนเฉลี่ย	ระดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
๔. โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ มีการกำหนดกิจกรรมในการดำเนินโครงการได้เหมาะสม สอดคล้อง และสามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ได้อย่างครบถ้วน	๒ (๑.๓๐)	๑๖ (๑๐.๓๐)	๓๓ (๒๑.๓๐)	๗๒ (๔๖.๕๐)	๓๒ (๒๐.๖๐)	๑๕๕ (๑๐๐.๐๐)	๓.๗๕	มาก
๕. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ เช่น นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการรับรู้และเข้าใจเป้าหมายวัตถุประสงค์โครงการอย่างครบถ้วน	๕ (๓.๒๐)	๒๘ (๑๘.๑๐)	๔๘ (๓๑.๐๐)	๕๙ (๓๘.๑๐)	๑๕ (๙.๖๐)	๑๕๕ (๑๐๐.๐๐)	๓.๓๓	ปานกลาง
๖. ขั้นตอนในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ มีความเหมาะสม	๑ (๐.๖๐)	๑๑ (๗.๑๐)	๒๙ (๑๘.๗๐)	๘๒ (๕๒.๙๐)	๓๒ (๒๐.๗๐)	๑๕๕ (๑๐๐.๐๐)	๓.๘๖	มาก
๗. ขั้นตอนในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ สามารถปฏิบัติได้โดยง่าย	๓ (๑.๙๐)	๑๘ (๑๑.๖๐)	๔๙ (๓๑.๖๐)	๖๗ (๔๓.๓๐)	๑๘ (๑๑.๖๐)	๑๕๕ (๑๐๐.๐๐)	๓.๕๑	มาก
๘. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ ทั้งภาครัฐและเอกชนมีการประสานการดำเนินงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ	๗ (๔.๕๐)	๒๗ (๑๗.๔๐)	๕๑ (๓๒.๙๐)	๕๕ (๓๕.๕๐)	๑๕ (๙.๗๐)	๑๕๕ (๑๐๐.๐๐)	๓.๒๘	ปานกลาง
๙. โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ มีหลักสูตรการอบรมที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้	๔ (๒.๖๐)	๒๗ (๑๗.๔๐)	๕๕ (๓๕.๕๐)	๕๔ (๓๔.๘๐)	๑๕ (๙.๗๐)	๑๕๕ (๑๐๐.๐๐)	๓.๓๒	ปานกลาง

ตารางที่ ๖ (ต่อ)

ประเด็น	ระดับการเห็นด้วยต่อความสำคัญของข้อคิดเห็น					รวม	คะแนนเฉลี่ย	ระดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
ด้านการใช้ทรัพยากรในการดำเนินโครงการ							๓.๘๕	มาก
๑๐. ฝ่ายบริหารในองค์กรให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่อการทำงานโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ อย่างเหมาะสม	๑ (๐.๖๐)	๕ (๓.๒๐)	๑๙ (๑๒.๓๐)	๖๗ (๔๓.๒๐)	๖๓ (๔๐.๗๐)	๑๕๕ (๑๐๐.๐๐)	๔.๒๐	มาก
๑๑. หน่วยงานมีการสนับสนุนทรัพยากรบุคคลเพื่อดำเนินงานในโครงการนี้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ	๑ (๐.๖๐)	๘ (๕.๒๐)	๒๓ (๑๔.๘๐)	๗๓ (๔๗.๑๐)	๕๐ (๓๒.๓๐)	๑๕๕ (๑๐๐.๐๐)	๔.๐๕	มาก
๑๒. โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีระยะเวลาในการดำเนินโครงการที่ชัดเจนและเหมาะสม	๐ (๐.๐๐)	๒ (๑.๓๐)	๑๘ (๑๑.๖๐)	๘๑ (๕๒.๓๐)	๕๔ (๓๔.๘๐)	๑๕๕ (๑๐๐.๐๐)	๔.๒๑	มากที่สุด
๑๓. การดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	๘ (๕.๒๐)	๒๔ (๑๕.๕๐)	๕๘ (๓๗.๔๐)	๔๐ (๒๕.๘๐)	๒๕ (๑๖.๑๐)	๑๕๕ (๑๐๐.๐๐)	๓.๓๒	ปานกลาง
๑๔. การดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีความคุ้มค่าต่องบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน	๗ (๔.๕๐)	๑๘ (๑๑.๖๐)	๕๐ (๓๒.๓๐)	๕๖ (๓๖.๑๐)	๒๔ (๑๕.๕๐)	๑๕๕ (๑๐๐.๐๐)	๓.๔๖	มาก
ด้านผลของการดำเนินโครงการ							๓.๖๕	มาก
๑๕. การดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ สามารถแก้ปัญหาให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่มีความจำเป็นต้องเข้าสู่ตลาดแรงงานมีความรู้และทักษะอาชีพ ซึ่งจะแก้ปัญหาแรงงานไร้ฝีมือได้	๑ (๐.๖๐)	๑๕ (๙.๗๐)	๔๖ (๒๙.๗๐)	๕๘ (๓๗.๔๐)	๓๕ (๒๒.๖๐)	๑๕๕ (๑๐๐.๐๐)	๓.๗๒	มาก

ตารางที่ ๖ (ต่อ)

ประเด็น	ระดับการเห็นด้วยต่อความสำคัญของข้อคิดเห็น					รวม	คะแนนเฉลี่ย	ระดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
๑๖.หลังจากเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ นักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าสู่ตลาดแรงงานได้รับค่าจ้างในอัตราที่ไม่น้อยกว่าอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ	๘ (๕.๒๐)	๑๖ (๑๐.๓๐)	๕๙ (๓๘.๑๐)	๕๔ (๓๔.๘๐)	๑๘ (๑๑.๖๐)	๑๕๕ (๑๐๐.๐๐)	๓.๓๗	ปานกลาง
๑๗.โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ทำให้เด็กจากครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจากจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	๓ (๑.๙๐)	๑๐ (๖.๕๐)	๔๕ (๒๙.๐๐)	๖๔ (๔๑.๓๐)	๓๓ (๒๑.๓๐)	๑๕๕ (๑๐๐.๐๐)	๓.๗๔	มาก
๑๘.การดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ทำให้เกิดผลผลิตต่อสังคมและเศรษฐกิจที่คุ้มค่าต่อการดำเนินงาน	๒ (๑.๓๐)	๘ (๕.๒๐)	๔๓ (๒๗.๗๐)	๗๑ (๔๕.๘๐)	๓๑ (๒๐.๐๐)	๑๕๕ (๑๐๐.๐๐)	๓.๗๘	มาก
ระดับความเห็นด้วยของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในภาพรวมเฉลี่ย ๓.๗๒ (ระดับมาก)								

หมายเหตุ: ความสำคัญในระดับน้อยที่สุด	=	๑.๐๐ - ๑.๘๐
ความสำคัญในระดับน้อย	=	๑.๘๑ - ๒.๖๐
ความสำคัญในระดับปานกลาง	=	๒.๖๑ - ๓.๔๐
ความสำคัญในระดับมาก	=	๓.๔๑ - ๔.๒๐
ความสำคัญในระดับมากที่สุด	=	๔.๒๑ - ๕.๐๐

๓.๓ การประเมินผลลัพธ์ต่อนักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับใน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

สำหรับการประเมินผลลัพธ์ของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ต่อนักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จะทำการประเมินโดยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ด้วยแบบสอบถาม^๓ ซึ่งในการกำหนดขนาดตัวอย่างนั้น ได้ใช้เกณฑ์การกำหนดตัวอย่างกรณีทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน โดยกำหนดเป็นร้อยละของประชากร (บุญชม ศรีสะอาด, ๒๕๕๖) ดังนี้

ถ้าขนาดประชากรทั้งหมดเป็นหลักร้อย ควรใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย ร้อยละ ๒๕

ถ้าขนาดประชากรทั้งหมดเป็นหลักพัน ควรใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย ร้อยละ ๑๐

ถ้าขนาดประชากรทั้งหมดเป็นหลักหมื่น ควรใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย ร้อยละ ๕

ถ้าขนาดประชากรทั้งหมดเป็นหลักแสน ควรใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย ร้อยละ ๑

ดังนั้น เมื่อประชากรในการศึกษารั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น ๓๗๖ คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมจึงต้องมีอย่างน้อยร้อยละ ๒๕ คิดเป็นจำนวน ๙๔ คน ซึ่งในการเก็บข้อมูลจริงได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๐๑ คน เพื่อในกรณีที่มีการตอบคำถามไม่สมบูรณ์ อย่างไรก็ตามเมื่อรวบรวมข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้วพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดตอบคำถามในแบบสอบถามได้อย่างสมบูรณ์เพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล อนึ่ง ในส่วนของการสุ่มตัวอย่งนั้น เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนที่ดีของประชากร จึงมีแนวทางการสุ่มตัวอย่าง คือ กำหนดจำนวนตัวอย่างตามสัดส่วนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการใน ๔ ภูมิภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคกลาง อย่างไรก็ตามในส่วนของภาคใต้นั้น ไม่สามารถติดตามสอบถามนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการได้ครบตามขนาดของจำนวนตัวอย่างที่กำหนดไว้ ดังนั้น จึงได้เพิ่มการเก็บข้อมูลในภูมิภาคอื่นเป็นการทดแทน (ตารางที่ ๗)

ตารางที่ ๗ สัดส่วนการสุ่มตัวอย่างตามภูมิภาคที่นักเรียนได้เข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

ภูมิภาค	จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด (คน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	กลุ่มตัวอย่าง ที่คำนวณ (คน)	กลุ่มตัวอย่างที่ เก็บจริง (คน)
ภาคเหนือ	๙๘	๒๖.๑๐	๒๕	๒๙
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๔๐	๓๗.๒๐	๓๕	๓๖
ภาคใต้	๖๐	๑๖.๐๐	๑๕	๑๐
ภาคกลาง	๗๘	๒๐.๗๐	๑๙	๒๖
รวม	๓๗๖	๑๐๐.๐ ๐	๙๔	๑๐๑

^๓ ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์เรื่อง ความพึงพอใจต่อโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

สำหรับผลการศึกษาในส่วนนี้จะแบ่งออกเป็น ๓ ส่วนคือ (๑) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (๒) ข้อมูลเกี่ยวกับการมีงานทำหลังการเข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ (๓) ความพึงพอใจต่อโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๓.๓.๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (ตารางที่ ๘) พบว่า กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จากการประชาสัมพันธ์ของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือ สถาบัน/สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๓๐ รองลงมาคือ รับรู้ข้อมูลจากครูแนะแนวในโรงเรียน ร้อยละ ๓๑.๗๐ รวมทั้งรับรู้ข้อมูลจากการประชาสัมพันธ์ของกรมการจัดหางาน หรือสำนักงานจัดหางานจังหวัด และรับรู้ข้อมูลจากเพื่อน รุ่นพี่ และญาติ ในสัดส่วนที่เท่ากันคือ ร้อยละ ๓.๐๐ โดยนักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ ๕๓.๕๐ ไม่เข้าใจถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เพียงแค่ต้องการเข้ารับการศึกษาให้มีความรู้เพิ่มเติมเท่านั้น ส่วนอีกร้อยละ ๔๖.๕๐ เข้าใจว่าโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ได้จัดทำขึ้นมาโดยมีเป้าหมายเพื่อฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพให้กับนักเรียนจากครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับได้มีงานทำและมีรายได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าตัวเองมีความรู้ความเข้าใจในวิธีการเข้าฝึกอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๓๐ รองลงมา มีความคิดเห็นว่ามีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย ร้อยละ ๑๕.๘๐ และมีความคิดเห็นว่ามีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ร้อยละ ๙.๙๐

สำหรับเหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ นั้น ส่วนใหญ่เป็นเพราะว่า ต้องการมีความรู้ด้านทักษะอาชีพสำหรับใช้ในการสมัครงาน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๓๐ รองลงมาคือ เพื่อให้มีงานทำหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ร้อยละ ๒๘.๗๐ และไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ร้อยละ ๑๗.๘๐ ซึ่งในการเข้าร่วมการอบรมนั้น ส่วนใหญ่ได้เข้าร่วมอบรมจนจบหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๑๐ โดยมีเพียงร้อยละ ๑๑.๙๐ ที่ไม่ได้เข้าร่วมอบรมจนจบหลักสูตร ซึ่งมีเหตุผลสำคัญ คือ เปลี่ยนใจ

กลับไปศึกษาในระบบ ได้รับการว่าจ้างให้ทำงาน มีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนซึ่งเข้ารับการอบรมด้วยกัน และออกตามเพื่อนที่มาเข้ารับการฝึกอบรมด้วยกัน เป็นต้น

ในส่วนของหลักสูตรที่เข้ารับการอบรมนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เข้ารับการอบรมในหลักสูตรช่างยนต์ คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๔๐ รองลงมาคือ หลักสูตรช่างซ่อมเครื่องปรับอากาศ ร้อยละ ๑๕.๙๐ และหลักสูตรช่างไฟฟ้า ร้อยละ ๘.๙๐ โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากที่สุดมีระยะเวลาในการเข้าร่วมอบรม ๓ เดือน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๖๐ รองลงมาคือ ระยะเวลาเข้าร่วมอบรม ๖ เดือน ร้อยละ ๓๒.๗๐ และระยะเวลาเข้าร่วมอบรม ๔ เดือน ร้อยละ ๑๔.๙๐ โดยระยะเวลาในการเข้าร่วมอบรมเฉลี่ย ๔.๐๔ เดือน ทั้งนี้ ในระหว่างการเข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับการช่วยเหลือด้านการครองชีพจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๑๐ และมีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการช่วยเหลือด้านการครองชีพใดๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๑๐.๙๐ สำหรับความช่วยเหลือด้านการครองชีพที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับ คือ เครื่องแต่งกาย คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๒๐ ของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการช่วยเหลือทั้งหมด รองลงมาคือ ที่พักระหว่างการอบรม ร้อยละ ๔๑.๑๐ เงินสงเคราะห์ระหว่างการอบรม ร้อยละ ๓๕.๖๐ โดยในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับเงินสงเคราะห์นั้น ได้รับเงินสงเคราะห์เฉลี่ย ๒,๕๗๖ บาท/ครั้ง ประมาณ ๒ ครั้ง/คน นอกจากนี้มีกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับเงินค่าเดินทางระหว่างอบรม ร้อยละ ๕.๐๐ โดยได้รับเฉลี่ย ๗๐๖ บาท/ครั้ง ประมาณ ๓ ครั้ง/คน และมีกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการช่วยเหลือในรูปแบบอื่น คือ ได้รับการช่วยเหลือเป็นอาหารกลางวันอีก ร้อยละ ๔.๐๐ (ตารางที่ ๘)

ตารางที่ ๘ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

รายการ	คน	ร้อยละ
แหล่งข้อมูลที่ทำให้รับรู้เกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ^๑		
- ครูแนะแนวในโรงเรียน	๓๒	๓๑.๗๐
- การประชาสัมพันธ์ของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือ สถาบัน/สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด	๖๖	๖๕.๓๐
- การประชาสัมพันธ์ของกรมการจัดหางาน หรือสำนักงานจัดหางานจังหวัด	๓	๓.๐๐
- อื่นๆ เช่น รับรู้ข้อมูลจากเพื่อน รุ่นพี่ และญาติ เป็นต้น	๓	๓.๐๐
ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ		
ไม่เข้าใจ	๕๔	๕๓.๕๐
เข้าใจ	๔๗	๔๖.๕๐
รวม	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๘ (ต่อ)

รายการ	คน	ร้อยละ
ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการเกี่ยวกับระดับความรู้ความเข้าใจในวิธีการเข้าฝึกอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ไม่มีความรู้ความเข้าใจ มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก รวม	๒ ๑๖ ๗๓ ๑๐ ๑๐๑	๒.๐๐ ๑๕.๘๐ ๗๒.๓๐ ๙.๙๐ ๑๐๐.๐๐
เหตุผลสำคัญที่ทำให้เข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ^{๑/} ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ เพื่อให้มีงานทำหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ต้องการมีความรู้ด้านทักษะอาชีพสำหรับใช้ในการสมัครงาน อื่นๆ ได้แก่ เพื่อช่วยพ่อแม่หารายได้ และเพื่อนำความรู้มาใช้ประกอบอาชีพ	๑๘ ๒๙ ๗๓ ๓	๑๗.๘๐ ๒๘.๗๐ ๗๒.๓๐ ๓.๐๐
การเข้าร่วมการอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จนจบหลักสูตร ไม่ได้เข้าร่วมอบรมจนจบหลักสูตร เข้าร่วมอบรมจนจบหลักสูตร รวม	๑๒ ๘๙ ๑๐๑	๑๑.๙๐ ๘๘.๑๐ ๑๐๐.๐๐
หลักสูตรที่เข้ารับการอบรม ช่างยนต์ ช่างซ่อมเครื่องปรับอากาศ ช่างเชื่อม ช่างไฟฟ้า อื่นๆ ได้แก่ การใช้คอมพิวเตอร์สำนักงาน ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างซ่อมฝีมือ ช่างเสริมสวย และช่างเย็บผ้า รวม	๕๙ ๑๖ ๖ ๙ ๑๑ ๑๐๑	๕๘.๔๐ ๑๕.๙๐ ๕.๙๐ ๘.๙๐ ๑๐.๙๐ ๑๐๐.๐๐
ระยะเวลาในการเข้าร่วมอบรม ๑ เดือน ๒ เดือน ๓ เดือน ๔ เดือน ๕ เดือน ๖ เดือน รวม ระยะเวลาในการเข้าร่วมอบรมเฉลี่ย ๔.๐๔ เดือน	๖ ๓ ๔๑ ๑๕ ๓ ๓๓ ๑๐๑	๕.๙๐ ๓.๐๐ ๔๐.๖๐ ๑๔.๙๐ ๓.๐๐ ๓๒.๗๐ ๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๘ (ต่อ)

รายการ	คน	ร้อยละ
การได้รับการช่วยเหลือด้านการครองชีพจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระหว่าง เข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ		
ไม่ได้รับความช่วยเหลือ	๑๑	๑๐.๙๐
ได้รับความช่วยเหลือ ได้แก่ ^{๓/}	๙๐	๘๙.๑๐
เครื่องแต่งกาย	๘๑	๘๐.๒๐
ที่พักระหว่างการฝึกอบรม	๔๒	๔๑.๖๐
เงินสงเคราะห์ (เฉลี่ย ๒,๕๗๖ บาท/เดือน ประมาณ ๒ ครั้ง)	๓๖	๓๕.๖๐
เงินค่าเดินทาง (เฉลี่ย ๗๐๖ บาท/เดือน ประมาณ ๓ ครั้ง)	๕	๕.๐๐
อื่นๆ คือ ได้รับการช่วยเหลือเป็นอาหารกลางวัน	๔	๔.๐๐
รวม	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ: ^{๓/} หมายถึง ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ

๓.๓.๒ ข้อมูลเกี่ยวกับการมีงานทำหลังการเข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

สำหรับผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการมีงานทำหลังการเข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (ตารางที่ ๙) พบว่า หลังการเข้าร่วมฝึกอบรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยจัดหางานหรือติดต่อกับผู้ประกอบการสำหรับการสมัครเข้าทำงาน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๔๐ และมีกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยจัดหางานหรือติดต่อกับผู้ประกอบการสำหรับการสมัครเข้าทำงาน ร้อยละ ๔๔.๖๐ โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากที่สุดได้รับความช่วยเหลือจากสถาบัน/สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๒๐ รองลงมาในสัดส่วนที่เท่ากันคือ ได้รับความช่วยเหลือจากสำนักงานจัดหางานจังหวัด และหน่วยงานอื่นๆ ได้แก่ บริษัทที่ฝึกงานรับเข้าทำงานเลย และครูฝึกช่วยหางานให้ ร้อยละ ๒๐.๒๐

ในส่วนของการมีงานทำหลังจากจบหลักสูตรการอบรมของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ นั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีงานทำหลังจากจบหลักสูตรการอบรมของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๔๐ และไม่มีการมีงานทำหลังจากจบหลักสูตรการอบรมของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ร้อยละ ๔๐.๖๐ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่มีงานทำนั้น จำนวนมากที่สุดคืออยู่ระหว่างการหางานทำ ร้อยละ ๓๑.๗๐ และไม่ได้หางานทำ ร้อยละ ๒๘.๙๐ นอกจากนี้ยังมีกลุ่มตัวอย่างที่ได้ดำเนินการอื่นๆ เช่น กลับเข้ารับการศึกษาคือ

ในระบบโรงเรียน และ กศน. เข้ารับการฝึกงานเพิ่มเติมกับหน่วยงานอื่น และรอเกณฑ์ทหาร เป็นต้น อีกร้อยละ ๓๙.๐๐

อนึ่ง สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีงานทำนั้น จากการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ทำงานที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรที่เข้าร่วมการอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๗๐ และมีกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานเกี่ยวข้องกับหลักสูตรที่เข้าร่วมการอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ร้อยละ ๔๘.๓๐ ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการมีงานทำของตัวเองไม่ได้เป็นผลจากการเข้าร่วมอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๐๐ และมีความคิดเห็นว่าการมีงานทำของตัวเองเป็นผลจากการเข้าร่วมอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ร้อยละ ๔๐.๐๐ แต่อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าความรู้ที่ได้จากการอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ นั้นสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการทำงานได้ โดยคิดเป็นร้อยละ ๘๓.๓๐ และมีเพียงร้อยละ ๑๖.๗๐ เท่านั้นที่เห็นว่า ความรู้ที่ได้จากการอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการทำงานได้

สำหรับรูปแบบการจ้างงานหลังการเข้าร่วมอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของกลุ่มตัวอย่าง นั้น ส่วนใหญ่ได้รับการจ้างงานแบบรายครั้งหรือรายวัน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๓๐ รองลงมาคือ ได้รับการจ้างงานแบบประจำ (ทำงานเต็มเวลา) ร้อยละ ๓๕.๐๐ และได้รับการจ้างเป็นงานพิเศษ (งานพาร์ทไทม์) ร้อยละ ๖.๗๐ โดยรูปแบบของค่าตอบแทนที่กลุ่มตัวอย่างได้รับจากการทำงาน นั้น ส่วนใหญ่ได้รับค่าตอบแทนเป็นรายวัน มีอัตราเฉลี่ย ๒๙๖ บาท/วัน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๗๐ รองลงมาคือ ได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือน มีอัตราเฉลี่ย ๗,๗๓๗ บาท/เดือน ร้อยละ ๓๑.๗๐ และได้รับค่าตอบแทนเป็นรายครั้ง โดยมีอัตราเฉลี่ย ๓๖๐ บาท/ครั้ง ในสัดส่วนที่เท่ากับการได้รับค่าตอบแทนในรูปแบบที่ไม่แน่นอน คือ ร้อยละ ๘.๓๐ เมื่อเปรียบเทียบค่าตอบแทนที่กลุ่มตัวอย่างได้รับหลังการเข้าร่วมอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ กับค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำในพื้นที่ที่ทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับค่าตอบแทนน้อยกว่าค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๐๐ รองลงมาคือ ได้รับค่าตอบแทนมากกว่าค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ ร้อยละ ๓๑.๗๐ และได้รับค่าตอบแทนเท่ากับค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ ร้อยละ ๘.๓๐ (ตารางที่ ๙)

ตารางที่ ๙ ข้อมูลเกี่ยวกับการมีงานทำหลังการเข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

รายการ	คน	ร้อยละ
การให้ความช่วยเหลือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดหางานหรือติดต่อกับผู้ประกอบการสำหรับการสมัครงานหลังจากเข้ารับการฝึกอบรม		
ไม่มีหน่วยงานช่วยเหลือ	๕๖	๕๕.๔๐
มีหน่วยงานช่วยเหลือ ^{๑/} ได้แก่	๔๕	๔๔.๖๐
สถาบัน/สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด	๒๘	๖๒.๒๐
สำนักงานจัดหางานจังหวัด	๑๐	๒๐.๒๐
อื่นๆ ได้แก่ บริษัทที่ฝึกงานรับเข้าทำงานเลย และครูฝึกช่วยหางานให้	๑๐	๒๐.๒๐
รวม	๑๐๑	๑๐๐.๐๐
การมีงานทำหลังจากจบหลักสูตรการอบรมของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ		
มีงานทำ	๖๐	๕๙.๔๐
ไม่มีงานทำ โดย	๔๑	๔๐.๖๐
อยู่ระหว่างหางานทำ	๑๓	๓๑.๗๐
ไม่ได้หางานทำ	๑๒	๒๙.๓๐
อื่นๆ เช่น กลับเข้ารับการศึกษต่อทั้งในระบบโรงเรียน และ กศน. เข้ารับการฝึกงานเพิ่มเติมกับหน่วยงานอื่น และรอเกณฑ์ทหาร เป็นต้น	๑๖	๓๙.๐๐
รวม	๑๐๑	๑๐๐.๐๐
ความเกี่ยวข้องของงานที่ทำกับหลักสูตรที่เข้าร่วมการเข้ารับการอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ ^{๒/}		
เกี่ยวข้อง	๒๙	๔๘.๓๐
ไม่เกี่ยวข้อง	๓๑	๕๑.๗๐
รวม	๖๐	๑๐๐.๐๐
การมีงานทำเป็นผลจากการเข้าร่วมอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ ^{๒/}		
ใช่	๒๔	๔๐.๐๐
ไม่ใช่	๓๖	๖๐.๐๐
รวม	๖๐	๑๐๐.๐๐
การใช้ประโยชน์จากความรู้ที่ได้จากการอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพในการทำงาน ^{๒/}		
ใช้ประโยชน์	๕๐	๘๓.๓๐
ไม่ได้ใช้ประโยชน์	๑๐	๑๖.๗๐
รวม	๖๐	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๙ (ต่อ)

รายการ	คน	ร้อยละ
รูปแบบการจ้างงานหลังการเข้าร่วมอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ^{๑/}		
การจ้างงานแบบประจำ (ทำงานเต็มเวลา)	๒๑	๓๕.๐๐
การจ้างงานแบบรายครั้งหรือรายวัน	๓๕	๕๘.๓๐
จ้างเป็นงานพิเศษ (งานพาร์ทไทม์)	๔	๖.๗๐
รวม	๖๐	๑๐๐.๐๐
รูปแบบของค่าตอบแทนที่ได้รับจากการทำงาน^{๒/}		
ได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือน โดยมีอัตราเฉลี่ย ๗,๗๓๗ บาท/เดือน	๑๙	๓๑.๗๐
ได้รับค่าตอบแทนเป็นรายวัน โดยมีอัตราเฉลี่ย ๒๙๖ บาท/วัน	๓๑	๕๑.๗๐
ได้รับค่าตอบแทนเป็นรายครั้ง โดยมีอัตราเฉลี่ย ๓๖๐ บาท/ครั้ง	๕	๘.๓๐
ได้รับค่าตอบแทนในรูปแบบที่ไม่แน่นอน	๕	๘.๓๐
รวม	๖๐	๑๐๐.๐๐
ค่าตอบแทนที่ได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำในพื้นที่ที่ท่านทำงาน^{๒/}		
มากกว่าค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ	๑๙	๓๑.๗๐
เท่ากับค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ	๕	๘.๓๐
น้อยกว่าค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ	๓๖	๖๐.๐๐
รวม	๖๐	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ: ๑/ หมายถึง ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ

๒/ หมายถึง พิจารณาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่มีงานทำหลังจากจบหลักสูตรการอบรมของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ จำนวน ๖๐ คน เท่านั้น

๓.๓.๓ ความพึงพอใจต่อโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อ หลังจบการศึกษาภาคบังคับของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

สำหรับความพึงพอใจต่อโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จะแบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ได้แก่ ความพึงพอใจด้านการดำเนินการและเผยแพร่โครงการ ความพึงพอใจด้านการอบรม และความพึงพอใจด้านผลจากการเข้าร่วมโครงการ ซึ่งจะทำการศึกษาระดับความพึงพอใจจากข้อความที่สร้างขึ้นในแต่ละส่วน โดยมีระดับความพึงพอใจ คือ พอใจน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด มีวิธีให้คะแนนคำตอบคือ ๑ ๒ ๓ ๔ และ ๕ ตามลำดับ จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาจัดแบ่งระดับความพึงพอใจออกเป็นกลุ่มความพึงพอใจน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่แบบจัดกลุ่มเพื่อคำนวณหาอันตรภาคชั้น ซึ่งคือจำนวนคะแนนในแต่ละชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{จำนวนคะแนนในแต่ละชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้นที่แบ่ง}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.80
 \end{aligned}$$

ดังนั้น จึงกำหนดระดับความพึงพอใจจากคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้

ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด	=	1.00 - 1.80
ระดับความพึงพอใจน้อย	=	1.81 - 2.60
ระดับความพึงพอใจปานกลาง	=	2.61 - 3.40
ระดับความพึงพอใจมาก	=	3.41 - 4.20
ระดับความพึงพอใจมากที่สุด	=	4.21 - 5.00

ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจต่อโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างนักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย ๓.๙๖) โดยเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เป็นรายด้าน กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในด้านการอบรม และด้านการดำเนินการและเผยแพร่โครงการ ในระดับมากที่สุด (คะแนนเฉลี่ย ๔.๓๘ และ ๔.๒๗ ตามลำดับ) ส่วนด้านผลจากการเข้าร่วมโครงการ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับปานกลางเท่านั้น (คะแนนเฉลี่ย ๓.๑๘) ทั้งนี้ เมื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยแยกออกเป็นรายประเด็น ปรากฏผลการศึกษาดังต่อไปนี้

ประเด็นการประชาสัมพันธ์โครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าร่วมโครงการได้โดยง่าย ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อประเด็นดังกล่าวในระดับมากที่สุด (คะแนนเฉลี่ย ๔.๓๒) และเมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวนมากที่สุดมีความพึงพอใจต่อการประชาสัมพันธ์โครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าร่วมโครงการได้โดยง่ายในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๕๐ รองลงมา มีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ ๓๖.๖๐ และมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ร้อยละ ๑๒.๙๐

ประเด็นความสะดวกของการสมัครเข้าร่วมโครงการ ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อประเด็นดังกล่าวในระดับมากที่สุด (คะแนนเฉลี่ย ๔.๓๖) และเมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวนมากที่สุดมีความพึงพอใจต่อความสะดวกของการสมัครเข้าร่วมโครงการ ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ

๔๗.๕๐ รองลงมา มีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ ๔๒.๖๐ และมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ร้อยละ ๘.๙๐

ประเด็นการให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการครองชีพ ระหว่างการฝึกอบรม เช่น การให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน ค่าเดินทาง และที่พัก ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อประเด็นดังกล่าวในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย ๔.๑๕) และเมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวนมากที่สุดมีความพึงพอใจต่อการให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการครองชีพ ระหว่างการฝึกอบรม เช่น การให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน ค่าเดินทาง และที่พักในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๕๐ รองลงมา มีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ ๒๓.๘๐ และมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ร้อยละ ๒๒.๗๐

ประเด็นความหลากหลายของหลักสูตรที่เปิดให้มีการฝึกอบรม ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อประเด็นดังกล่าวในระดับมากที่สุด (คะแนนเฉลี่ย ๔.๓๒) และเมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวนมากที่สุดมีความพึงพอใจต่อความหลากหลายของหลักสูตรที่เปิดให้มีการฝึกอบรม ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๕๐ รองลงมา มีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ ๓๙.๖๐ และมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ร้อยละ ๑๐.๙๐

ประเด็นความทันสมัยของหลักสูตรที่เปิดให้มีการฝึกอบรม ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อประเด็นดังกล่าวในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย ๔.๐๔) และเมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อความทันสมัยของหลักสูตรที่เปิดให้มีการฝึกอบรมในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยคิดเป็นร้อยละ ๕๙.๔๐ รองลงมา มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๒๔.๘๐ และมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ร้อยละ ๑๒.๘๐

ประเด็นความน่าสนใจของหลักสูตรที่เปิดให้มีการฝึกอบรม ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อประเด็นดังกล่าวในระดับมากที่สุด (คะแนนเฉลี่ย ๔.๔๔) และเมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อความน่าสนใจของหลักสูตรที่เปิดให้มีการฝึกอบรม ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกัน โดยคิดเป็นร้อยละ ๕๓.๕๐ รองลงมา มีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ ๓๗.๖๐ และมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ร้อยละ ๗.๙๐

ประเด็นความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อประเด็นดังกล่าวในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย ๔.๐๓) และเมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวนมากที่สุดมีความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๖๐ รองลงมา มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๓๖.๖๐ และมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ร้อยละ ๑๙.๘๐

ประเด็นความรู้ความสามารถของครูหรือผู้ถ่ายทอดความรู้ ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อประเด็นดังกล่าวในระดับมากที่สุด (คะแนนเฉลี่ย ๔.๘๕) และเมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อความรู้ความสามารถของครูหรือผู้ถ่ายทอดความรู้ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยคิดเป็นร้อยละ ๘๘.๑๐ รองลงมา มีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ ๑๐.๙๐ และมีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ ๑.๐๐

ประเด็นความพร้อมของอุปกรณ์ในการเรียนการสอนและอุปกรณ์สำหรับการฝึกปฏิบัติ ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อประเด็นดังกล่าวในระดับมากที่สุด (คะแนนเฉลี่ย ๔.๖๒) และเมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อความพร้อมของอุปกรณ์ในการเรียนการสอนและอุปกรณ์สำหรับการฝึกปฏิบัติในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยคิดเป็นร้อยละ ๗๐.๒๐ รองลงมา มีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ ๒๔.๘๐ และมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ร้อยละ ๓.๐๐

ประเด็นการทดลองหรือฝึกปฏิบัติงานจริงในทักษะด้านที่เข้ารับการฝึกอบรม ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อประเด็นดังกล่าวในระดับมากที่สุด (คะแนนเฉลี่ย ๔.๓๕) และเมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการทดลองหรือฝึกปฏิบัติงานจริงในทักษะด้านที่เข้ารับการฝึกอบรมในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยคิดเป็นร้อยละ ๕๖.๔๐ รองลงมา มีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ ๒๙.๗๐ และมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ร้อยละ ๙.๙๐

ประเด็นผลของการเข้าร่วมอบรมต่อการรับเข้าทำงานของนายจ้าง ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อประเด็นดังกล่าวในระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย ๒.๘๙) แต่เมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ กลับพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวนมากที่สุดมีความพึงพอใจต่อผลของการเข้าร่วมอบรมต่อการรับเข้าทำงานของนายจ้างในระดับมาก โดยคิดเป็นร้อยละ ๓๙.๖๐ รองลงมา มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ร้อยละ ๑๘.๘๐ และมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๗.๙๐

ประเด็นการมีงานทำหลังการเข้าร่วมอบรม ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อประเด็นดังกล่าวในระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย ๓.๐๑) แต่เมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ กลับพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวนมากที่สุดมีความพึงพอใจต่อการมีงานทำหลังการเข้าร่วมอบรมในระดับมาก โดยคิดเป็นร้อยละ ๒๔.๘๐ รองลงมา มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๒๑.๗๐ และมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ร้อยละ ๑๗.๘๐

ประเด็นการนำความรู้และทักษะจากการเข้าอบรมไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อประเด็นดังกล่าวในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย ๔.๑๓) แต่เมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบ กลับพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวนมากที่สุดมีความพึงพอใจต่อการนำความรู้และทักษะจากการเข้าอบรมไปใช้ประโยชน์ในการทำงานในระดับมากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ ๔๕.๕๐ รองลงมา มีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ ๓๕.๗๐ และมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ร้อยละ ๑๑.๙๐

ประเด็นอัตราค่าจ้างงานที่ได้รับหลังจากผ่านการเข้าร่วมอบรม ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อประเด็นดังกล่าวในระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย ๒.๙๒) แต่เมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบกลับพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวนมากที่สุดมีความพึงพอใจต่ออัตราค่าจ้างงานที่ได้รับหลังจากผ่านการเข้าร่วมอบรมในระดับมาก โดยคิดเป็นร้อยละ ๒๘.๗๐ รองลงมา มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๑๘.๘๐ และมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ร้อยละ ๑๔.๕๐

ประเด็นการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพชีวิตหลังจากการเข้าร่วมอบรม ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อประเด็นดังกล่าวในระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย ๒.๙๗) แต่เมื่อพิจารณาความถี่ของคำตอบกลับพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวนมากที่สุดมีความพึงพอใจต่อการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพชีวิตหลังจากการเข้าร่วมอบรมในระดับมาก โดยคิดเป็นร้อยละ ๒๓.๘๐ รองลงมา มีความพึงพอใจในระดับน้อย ร้อยละ ๒๒.๘๐ และมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ร้อยละ ๒๑.๘๐ (ตารางที่ ๑๐)

จากผลการศึกษาความพึงพอใจต่อโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จะเห็นได้ว่าการดำเนินการ การเผยแพร่โครงการ และการฝึกอบรมนั้น เป็นประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด นั้นย่อมสะท้อนถึงการดำเนินงานที่ดีและมีประสิทธิภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามในส่วน of ผลจากการเข้าร่วมโครงการกลับเป็นประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจแค่ระดับปานกลางเท่านั้น ในส่วนนี้น่าจะเป็นผลสำคัญที่เกิดจากการที่กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถมีงานทำได้หลังจากที่เข้าร่วมการฝึกอบรม อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มีงานทำหลังการเข้าร่วมการฝึกอบรมยังไม่ได้รับค่าตอบแทนตามอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ ส่งผลให้คุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการฝึกอบรมไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปตามที่ได้คาดหวังไว้ ความพึงพอใจต่อผลจากการเข้าร่วมโครงการจึงน้อยตามไปด้วย ดังนั้น เพื่อให้โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ สามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างยั่งยืนและเกิดประโยชน์อย่างสำคัญในการยกระดับคุณภาพชีวิตของนักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ในการดำเนินงานต่อไปควรให้ความสำคัญต่อขั้นตอนการดำเนินงานหลังของการฝึกอบรมเสร็จ เช่น อาจมีการจัดทำกิจกรรมการพบปะระหว่างผู้ประกอบการและผู้เข้ารับการฝึกอบรม หรือการร่วมกันจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมที่เป็นไปตามความต้องการของผู้ประกอบการ ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มโอกาสในการมีงานทำและการได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรมของผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งหากดำเนินการในส่วนนี้ได้จะทำให้โอกาสในการสามารถบรรลุผลลัพธ์ของเป้าหมายสูงสุดในการดำเนินโครงการนี้นั้นคือ นักเรียนจากครอบครัวที่ยากจนซึ่งไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับได้มีงานทำโดยมีรายได้ไม่น้อยกว่าค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ เพิ่มขึ้นด้วย

ตารางที่ ๑๐ ความพึงพอใจต่อโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					รวม	คะแนนเฉลี่ย	ระดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
ด้านการดำเนินการและเผยแพร่โครงการ							๔.๒๗	มากที่สุด
๑. การประชาสัมพันธ์โครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าร่วมโครงการได้โดยง่าย	๐ (๐.๐๐)	๒ (๒.๐๐)	๑๓ (๑๒.๙๐)	๓๗ (๓๖.๖๐)	๔๙ (๔๘.๕๐)	๑๐๑ (๑๐๐.๐๐)	๔.๓๒	มากที่สุด
๒. ความสะดวกของการสมัครเข้าร่วมโครงการ	๑ (๑.๐๐)	๐ (๐.๐๐)	๓ (๘.๙๐)	๔๓ (๔๒.๖๐)	๔๘ (๔๗.๕๐)	๑๐๑ (๑๐๐.๐๐)	๔.๓๖	มากที่สุด
๓. การให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการครองชีพ ระหว่างการฝึกอบรม เช่น การให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน ค่าเดินทาง และที่พัก	๑ (๑.๐๐)	๔ (๔.๐๐)	๒๓ (๒๒.๗๐)	๒๔ (๒๓.๘๐)	๔๙ (๔๘.๕๐)	๑๐๑ (๑๐๐.๐๐)	๔.๑๕	มาก
ด้านการอบรม							๔.๓๘	มากที่สุด
๔. ความหลากหลายของหลักสูตรที่เปิดให้มีการฝึกอบรม	๑ (๑.๐๐)	๑ (๑.๐๐)	๑๑ (๑๐.๙๐)	๔๐ (๓๙.๖๐)	๔๘ (๔๗.๕๐)	๑๐๑ (๑๐๐.๐๐)	๔.๓๒	มากที่สุด
๕. ความทันสมัยของหลักสูตรที่เปิดให้มีการฝึกอบรม	๒ (๒.๐๐)	๑ (๑.๐๐)	๑๓ (๑๒.๘๐)	๖๐ (๕๙.๔๐)	๒๕ (๒๔.๘๐)	๑๐๑ (๑๐๐.๐๐)	๔.๐๔	มาก
๖. ความน่าสนใจของหลักสูตรที่เปิดให้มีการฝึกอบรม	๐ (๐.๐๐)	๑ (๑.๐๐)	๘ (๗.๙๐)	๓๘ (๓๗.๖๐)	๕๔ (๕๓.๕๐)	๑๐๑ (๑๐๐.๐๐)	๔.๔๔	มากที่สุด
๗. ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม	๒ (๒.๐๐)	๔ (๔.๐๐)	๒๐ (๑๙.๘๐)	๓๘ (๓๗.๖๐)	๓๗ (๓๖.๖๐)	๑๐๑ (๑๐๐.๐๐)	๔.๐๓	มาก
๘. ความรู้ความสามารถของครูหรือผู้ถ่ายทอดความรู้	๑ (๑.๐๐)	๐ (๐.๐๐)	๐ (๐.๐๐)	๑๑ (๑๐.๙๐)	๘๙ (๘๘.๑๐)	()	๔.๘๕	มากที่สุด
๙. ความพร้อมของอุปกรณ์ในการเรียนการสอนและอุปกรณ์สำหรับการฝึกปฏิบัติ	๑ (๑.๐๐)	๑ (๑.๐๐)	๓ (๓.๐๐)	๒๕ (๒๔.๘๐)	๗๑ (๗๐.๒๐)	๑๐๑ (๑๐๐.๐๐)	๔.๖๒	มากที่สุด
๑๐. การทดลองหรือฝึกปฏิบัติงานจริงในทักษะด้านที่เข้ารับการฝึกอบรม	๔ (๔.๐๐)	๐ (๐.๐๐)	๑๐ (๙.๙๐)	๓๐ (๒๙.๗๐)	๕๗ (๕๖.๔๐)	๑๐๑ (๑๐๐.๐๐)	๔.๓๕	มากที่สุด

ตารางที่ ๑๐ (ต่อ)

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					รวม	คะแนนเฉลี่ย	ระดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
ด้านผลจากการเข้าร่วมโครงการ							๓.๑๘	ปานกลาง
๑๑.ผลของการเข้าร่วมอบรมต่อการรับเข้าทำงานของนายจ้าง	๓๓ (๓๒.๗๐)	๑ (๑.๐๐)	๑๘ (๑๘.๘๐)	๔๐ (๓๙.๖๐)	๘ (๗.๙๐)	๑๐๑ (๑๐๐.๐๐)	๒.๘๙	ปานกลาง
๑๒.การมีงานทำหลังการเข้าร่วมอบรม	๓๒ (๓๑.๗๐)	๔ (๔.๐๐)	๑๘ (๑๗.๘๐)	๒๕ (๒๔.๘๐)	๒๒ (๒๑.๗๐)	๑๐๑ (๑๐๐.๐๐)	๓.๐๑	ปานกลาง
๑๓.การนำความรู้และทักษะจากการเข้าอบรมไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน	๗ (๖.๙๐)	๐ (๐.๐๐)	๑๒ (๑๑.๙๐)	๓๖ (๓๕.๗๐)	๔๖ (๔๕.๕๐)	๑๐๑ (๑๐๐.๐๐)	๔.๑๓	มาก
๑๔.อัตราค่าจ้างงานที่ได้รับหลังจากผ่านการเข้าร่วมอบรม	๓๗ (๓๖.๖๐)	๑ (๑.๐๐)	๑๕ (๑๔.๙๐)	๒๙ (๒๘.๗๐)	๑๘ (๑๘.๘๐)	๑๐๑ (๑๐๐.๐๐)	๒.๙๒	ปานกลาง
๑๕.การเปลี่ยนแปลงของคุณภาพชีวิตหลังจากการเข้าร่วมอบรม	๑๗ (๑๖.๘๐)	๒๓ (๒๒.๘๐)	๒๒ (๒๑.๘๐)	๒๔ (๒๓.๘๐)	๑๕ (๑๔.๘๐)	๑๐๑ (๑๐๐.๐๐)	๒.๙๗	ปานกลาง
ระดับความพึงพอใจต่อโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในภาพรวมเฉลี่ย ๓.๙๖ (ระดับมาก)								

หมายเหตุ:	ความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด	=	๑.๐๐ - ๑.๘๐
	ความพึงพอใจในระดับน้อย	=	๑.๘๑ - ๒.๖๐
	ความพึงพอใจในระดับปานกลาง	=	๒.๖๑ - ๓.๔๐
	ความพึงพอใจในระดับมาก	=	๓.๔๑ - ๔.๒๐
	ความพึงพอใจในระดับมากที่สุด	=	๔.๒๑ - ๕.๐๐

ส่วนที่ ๔

การประเมินปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียน ครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ส่วนนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ เป็นโครงการที่ดำเนินการโดยผู้ตรวจการแผ่นดินตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนจบการศึกษาภาคบังคับ (ม.๓) แล้วไม่ได้เรียนต่อที่กระจายอยู่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งจากการดำเนินงานโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ที่ผ่านมาผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีข้อสังเกตจำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมฝึกอบรมและจบหลักสูตรจากโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีจำนวนน้อยกว่าเป้าหมายที่คาดการณ์ไว้ ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงมีดำริให้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เพื่อนำผลการศึกษาไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เพื่อให้มีความเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังเรียนจบการศึกษาภาคบังคับในอนาคต โดยมีรายละเอียดของการศึกษามีดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- ๑) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย
- ๒) ศึกษาสาเหตุที่ส่งผลให้นักเรียนเปลี่ยนใจในแต่ละขั้นตอนตั้งแต่การสำรวจ ศึกษาดูงาน รับสมัคร เข้าร่วมฝึกอบรม
- ๓) เปรียบเทียบและวิเคราะห์ปัจจัยการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนใน ๔ ภูมิภาค

ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตด้านพื้นที่ พื้นที่ในการศึกษา คือ จังหวัดใน ๔ ภูมิภาคของประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดลำปาง จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนครราชสีมา

ขอบเขตจำนวนกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ นักเรียน และคุณครูแนะแนวที่มาศึกษาดูงานโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในวันศึกษาดูงาน ตามจังหวัดที่ศึกษาข้างต้น

วิธีการศึกษา

ในส่วนนี้จะอธิบายถึงวิธีและขั้นตอนที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมเพื่อการศึกษาครั้งนี้ แบ่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาออกเป็น ๒ ส่วน คือ (๑) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) รวบรวมข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถามจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่มาศึกษาในงานในวันศึกษาในงานโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ และคุณครูแนะแนว ๕ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดลำปาง จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งกำหนดให้เป็นตัวแทนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างใน ๔ ภูมิภาค และ (๒) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) รวบรวมจากเอกสาร รายงานการศึกษาโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ที่ผ่านมา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง และคุณครูแนะแนว

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Sciences) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อนำเสนอค่าสถิติอย่างง่าย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด เป็นต้น และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) และการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จะใช้วิธีการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกแบบสองทางเลือก (Binary Logistic Regression) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๙๙ ร้อยละ ๙๕ และร้อยละ ๙๐ ตามลำดับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย สาเหตุที่ส่งผลให้นักเรียนเปลี่ยนใจในแต่ละขั้นตอนตั้งแต่การสำรวจ ศึกษาดูงาน รับสมัคร เข้าร่วมฝึกอบรม และความแตกต่างในการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนในแต่ละภูมิภาค รวมถึงนำผลจากการศึกษาที่ได้นำมาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ให้มีความเหมาะสม และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียนที่จะเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในอนาคต

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยอาศัยแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจาก

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่มาศึกษาดูงานโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จำนวน ๓๕๗ คน และครูแนะแนว โดยผลการศึกษาแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ กลุ่มตัวอย่างนักเรียน

ส่วนที่ ๒ ครูแนะแนว

โดยมีรายละเอียดของการศึกษาดังต่อไปนี้

ส่วนที่ ๑ กลุ่มตัวอย่างนักเรียน

๑. ข้อมูลทั่วไป

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่มาศึกษาตามโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จำนวน ๓๕๗ คน จาก ๔ ภูมิภาค แบ่งเป็นตัวอย่างนักเรียนจังหวัดกาญจนบุรี ๔๘ คน จังหวัดกาฬสินธุ์ ๖๐ คน จังหวัดนครราชสีมา ๑๘๘ คน จังหวัดปัตตานี ๔๐ คน และจังหวัดลำปาง ๒๑ คน จำแนกเป็นนักเรียนเพศชาย ๑๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๖ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และเป็นนักเรียนเพศหญิง ๑๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๔ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด (ตารางที่ ๒๑)

ตารางที่ ๒๑ จำนวนตัวอย่างนักเรียนแบ่งเพศและจังหวัด

หน่วย: คน

เพศ	จังหวัด					รวม
	กาญจนบุรี	กาฬสินธุ์	นครราชสีมา	ปัตตานี	ลำปาง	
ชาย	๑๙ (๑๐.๗)	๒๓ (๑๓.๐)	๑๐๒ (๕๗.๖)	๑๙ (๑๐.๗)	๑๔ (๗.๙)	๑๗๗ (๔๙.๖)
หญิง	๒๙ (๑๖.๑)	๓๗ (๒๐.๖)	๘๖ (๔๗.๘)	๒๑ (๑๑.๗)	๗ (๓.๙)	๑๘๐ (๕๐.๔)
รวม	๔๘ (๑๓.๔)	๖๐ (๑๖.๘)	๑๘๘ (๕๒.๗)	๔๐ (๑๑.๒)	๒๑ (๕.๙)	๓๕๗ (๑๐๐.๐)

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อแบ่งจำนวนตัวอย่างนักเรียนที่มาศึกษาตามอายุ สามารถแบ่งออกได้เป็นนักเรียนอายุ ๑๓ ปี จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด นักเรียนอายุ ๑๔ ปี จำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๔ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด นักเรียนอายุ ๑๕ ปี จำนวน ๒๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๕ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด นักเรียนอายุ ๑๖ ปี จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๗ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด นักเรียนอายุ ๑๗ ปี จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๐ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด นักเรียนอายุ ๑๘ ปี จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๖ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด นักเรียนอายุ ๑๙ ปี จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนอายุ ๒๐ ปี จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และมีนักเรียนที่ไม่ตอบจำนวน ๒ คน (ตารางที่ ๑๒)

ตารางที่ ๑๒ จำนวนตัวอย่างนักเรียนแบ่งตามอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑๓	๑	๐.๓
๑๔	๓๗	๑๐.๔
๑๕	๒๖๘	๗๕.๕
๑๖	๓๘	๑๐.๗
๑๗	๗	๒.๐
๑๘	๒	๐.๖
๑๙	๑	๐.๓
๒๐	๑	๐.๓
รวม	๓๕๕	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๒	

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

จากการสอบถามนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง พบว่า รายได้ครอบครัวของนักเรียนส่วนใหญ่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน มีจำนวน ๑๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๑ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด รองลงมาคือ รายได้ครอบครัวของนักเรียนอยู่ระหว่าง ๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน มีจำนวน ๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๑ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด รายได้ครอบครัวของนักเรียนอยู่ระหว่าง ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน มีจำนวน ๓๑ คนคิดเป็นร้อยละ ๑๐.๖ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด รายได้ครอบครัวของนักเรียนอยู่ระหว่าง ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน มีจำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๘ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และรายได้ครอบครัวของนักเรียนมากกว่า ๒๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน มีจำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๕ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด ตามลำดับ โดยมีนักเรียนที่ไม่ตอบจำนวน ๖๔ คน เนื่องจากไม่ทราบข้อมูลรายได้ของครอบครัว (ตารางที่ ๑๓)

ตารางที่ ๑๓ จำนวนตัวอย่างนักเรียนแบ่งตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน

รายได้ครอบครัวต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๑๓๕	๔๖.๑
๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท	๙๑	๓๑.๑
๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๓๑	๑๐.๖
๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๒๐	๖.๘
มากกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท	๑๑	๕.๕
รวม	๒๙๓	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ*	๖๔	

หมายเหตุ: * เนื่องจากนักเรียนไม่ทราบข้อมูลรายได้ของครอบครัวตนเอง

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนส่วนใหญ่มีสมาชิกในครอบครัว ๑ - ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๔ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด รองลงมาคือ มีสมาชิกในครอบครัว ๖ - ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๔ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และมีสมาชิกในครอบครัวมากกว่า ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๗ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ในครอบครัวมีสมาชิกที่มีรายได้ครอบครัวละ ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๗ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด รองลงมาคือ สมาชิกในครอบครัวมีรายได้ ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๙ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และสมาชิกในครอบครัวมีรายได้ ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด ตามลำดับ (ตารางที่ ๑๔ และตารางที่ ๑๕)

ตารางที่ ๑๔ จำนวนสมาชิกในครอบครัวของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑ - ๕ คน	๒๕๖	๘๗.๔
๖ - ๑๐ คน	๘๙	๓๐.๔
มากกว่า ๑๐ คน	๕	๑.๗
รวม	๓๕๐	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๗	

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ ๑๕ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มีรายได้

สมาชิกในครัวเรือนที่มีรายได้ (คน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑	๗๗	๒๓.๙
๒	๑๖๐	๔๙.๗
๓	๔๘	๑๔.๙
๔	๒๒	๖.๘
๕	๑๓	๔.๐
๖	๑	๐.๓
๗	๑	๐.๓
รวม	๓๒๒	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๓๕	

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

จากการสำรวจนักเรียนที่มาศึกษาดูงานโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เกี่ยวกับเรื่องการมีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐของครอบครัว พบว่า ครอบครัวของนักเรียนส่วนใหญ่มีสวัสดิการแห่งรัฐจำนวน ๒๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๖ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และครอบครัวของนักเรียนที่ไม่มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐจำนวน ๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๔ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด (ตารางที่ ๑๖)

ตารางที่ ๑๖ คร่าวเรือนของนักเรียนที่มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

บัตรสวัสดิการของรัฐ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มี	๒๗๗	๗๗.๖
ไม่มี	๘๐	๒๒.๔
รวม	๓๕๗	๑๐๐.๐

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

และเมื่อพิจารณาถึงแนวโน้มของนักเรียนหลังจากจบการศึกษาภาคบังคับ (ม.๓) แล้ว พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะศึกษาต่อจำนวน ๒๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๑ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนที่ไม่ศึกษาต่อจำนวน ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๔ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนที่เลือกตอบอื่น ๆ อีกจำนวน ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๕ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และมีนักเรียนที่ไม่ตอบอีกจำนวน ๖ คน (ตารางที่ ๑๗) โดยนักเรียนที่ศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ แล้ว แบ่งเป็นศึกษาต่อมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน ๑๐๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๑ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด ศึกษาต่อสายวิชาชีพจำนวน ๑๐๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๗ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด ศึกษาต่อด้านอื่น ๆ จำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๒ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด ตามลำดับ และมีนักเรียนอีกจำนวน ๖๗ คน ที่ศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษาภาคบังคับแต่ยังไม่ระบุว่า จะศึกษาต่อด้านใด (ตารางที่ ๑๘)

ตารางที่ ๑๗ แนวโน้มของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเมื่อจบการศึกษาภาคบังคับ (ม.๓)

แนวโน้มหลังจากจบ ม.๓	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ศึกษาต่อ	๒๙๐	๙๐.๑
ไม่ศึกษาต่อ	๔๐	๑๒.๔
อื่น ๆ	๒๑	๖.๕
รวม	๓๕๑	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๖	

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ ๑๘ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเมื่อจบการศึกษาภาคบังคับ (ม.๓) แบ่งตามประเภทของการศึกษาต่อ

ประเภทของการศึกษาต่อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ศึกษาต่อมัธยมศึกษาตอนปลาย	๑๐๕	๔๗.๑
ศึกษาต่อสายวิชาชีพ	๑๐๒	๔๕.๗
อื่น ๆ	๑๖	๗.๒
รวม	๒๒๓	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๖๗	

หมายเหตุ: จากการสอบถามนักเรียนส่วนใหญ่ นักเรียนยังตัดสินใจไม่ได้

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

จากการสำรวจการรู้จักโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนที่มาศึกษาดูงาน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๖.๑ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด รู้จักโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จากคุณครู รองลงมา รู้จักโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จากสื่อต่าง ๆ เช่น ข่าวจากโทรทัศน์ วิทยุ เป็นต้น ร้อยละ ๑.๙ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และรู้จักโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จากรุ่นพี่ที่เคยเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ และรู้จักโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จากเพื่อนร้อยละ ๐.๘ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด ตามลำดับ (ตารางที่ ๑๙) ในส่วนของนักเรียนรับรู้ถึงวัตถุประสงค์ของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จำนวน ๓๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๐ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และอีกร้อยละ ๑๒.๐ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด ไม่ทราบวัตถุประสงค์ของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ (ตารางที่ ๒๐)

ตารางที่ ๑๙ การรู้จักโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียน

รู้จักโครงการฯ จาก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คุณครู	๓๔๗	๙๖.๑
รุ่นพี่ที่เคยเข้าร่วมโครงการ	๓	๐.๘
เพื่อน	๓	๐.๘
สื่อต่าง ๆ ข่าวจากโทรทัศน์ วิทยุ เป็นต้น	๗	๑.๙
แหล่งอื่น ๆ	๑	๐.๓
รวม	๓๖๑	๑๐๐.๐

หมายเหตุ: จำนวนคำตอบ ๓๖๑ คำตอบ จากผู้ตอบ ๓๕๗ คน

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ ๒๐ การรับรู้วัตถุประสงค์และประโยชน์ของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ

การรับรู้	จำนวน	ร้อยละ
ทราบ	๓๑๔	๘๘.๐
ไม่ทราบ	๔๓	๑๒.๐
รวม	๓๕๗	๑๐๐.๐

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับคุณครูมีการประชาสัมพันธ์หรือชี้แจงรายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ ของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ นั้น มีนักเรียนที่ทราบการประชาสัมพันธ์โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จากคุณครู จำนวน ๓๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๐ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และไม่ทราบการประชาสัมพันธ์โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จากคุณครู จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด (ตารางที่ ๒๑) เมื่อสอบถามการรับรู้เกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของผู้ปกครองจากนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่าผู้ปกครองทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ แล้ว จำนวน ๒๐๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๕ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และมีผู้ปกครองไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ อีก จำนวน ๑๔๘ คน ร้อยละ ๔๑.๕ คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๕ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด (ตารางที่ ๒๒)

ตารางที่ ๒๑ คุณครูมีการประชาสัมพันธ์หรือชี้แจงรายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ ของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

การประชาสัมพันธ์	จำนวน	ร้อยละ
มี	๓๒๕	๙๑.๐
ไม่มี	๓๒	๙.๐
รวม	๓๕๗	๑๐๐.๐

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ ๒๒ การรับรู้ของผู้ปกครองข้อมูลเกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

การรับรู้	จำนวน	ร้อยละ
ทราบ	๒๐๙	๕๘.๕
ไม่ทราบ	๑๔๘	๔๑.๕
รวม	๓๕๗	๑๐๐.๐

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

การรับรู้หลักสูตรที่มีการเปิดสอนของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ก่อนสมัครเข้าโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เพื่อมาศึกษาดูงานของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่ทราบหลักสูตรที่มีการเปิดสอนของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ก่อนสมัครเข้าโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เพื่อมาศึกษาดูงาน มีจำนวน ๑๘๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๗ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และไม่ทราบหลักสูตรที่มีการเปิดสอนของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ก่อนสมัครเข้าโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เพื่อมาศึกษาดูงาน จำนวน ๑๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๓ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด (ตารางที่ ๒๓)

ตารางที่ ๒๓ การรับรู้หลักสูตรที่มีการเปิดสอนของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ก่อนสมัครเข้าโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เพื่อมาศึกษาดูงาน

การรับรู้	จำนวน	ร้อยละ
ทราบ	๑๘๘	๕๒.๗
ไม่ทราบ	๑๖๙	๔๗.๓
รวม	๓๕๗	๑๐๐.๐

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับการรับรู้ข้อมูลระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีนักเรียนจำนวน ๒๘๑ คน ทราบว่าการฝึกอบรมมีระยะเวลาเท่าใด คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๔ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด นักเรียนที่ไม่ทราบระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จำนวน ๗๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๖ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และมีนักเรียนที่ไม่ตอบคำถามในข้อนี้จำนวน ๓ คน (ตารางที่ ๒๔) ในส่วนของการรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสวัสดิการของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ระหว่างฝึกอบรม มีนักเรียนที่ทราบข้อมูลจำนวน ๒๑๙ คนคิดเป็นร้อยละ ๖๑.๙ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด นักเรียนที่ไม่ทราบข้อมูล จำนวน ๑๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๘ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนที่ไม่ตอบ จำนวน ๓ คน (ตารางที่ ๒๕)

ในส่วนของการรับทราบถึงข้อมูลการมีงานรองรับเมื่อจบหลักสูตรการอบรมทักษะอาชีพจากโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีนักเรียนที่ทราบข้อมูลจำนวน ๓๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๖ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนที่ไม่ทราบข้อมูล จำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๔ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด (ตารางที่ ๒๖)

ตารางที่ ๒๔ การรับทราบข้อมูลระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

การรับรู้	จำนวน	ร้อยละ
ทราบ	๒๘๑	๗๙.๔
ไม่ทราบ	๗๓	๒๐.๖
รวม	๓๕๔	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๓	

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ ๒๕ ก การรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสวัสดิการของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ระหว่างฝึกอบรม

การรับรู้	จำนวน	ร้อยละ
ทราบ	๒๑๙	๖๑.๙
ไม่ทราบ	๑๓๕	๓๘.๑
รวม	๓๕๔	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๓	

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ ๒๖ การรับทราบถึงข้อมูลการมีงานรองรับเมื่อจบหลักสูตรการอบรมทักษะอาชีพจากโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

การมีงานรองรับ	จำนวน	ร้อยละ
มี	๓๒๐	๘๙.๖
ไม่มี	๓๗	๑๐.๔
รวม	๓๕๗	๑๐๐.๐

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

๓. ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

ผลการสำรวจนักเรียนที่มีความสนใจต่อโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ พบว่า มีนักเรียนที่มาศึกษาดูงานโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ แล้วมีความสนใจหลักสูตรที่โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เปิดสอนจำนวน ๒๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๙ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนที่ไม่สนใจหลักสูตรที่โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เปิดสอนอีกจำนวน ๑๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๑ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด (ตารางที่ ๒๗)

โดยนักเรียนที่ไม่สนใจหลักสูตรโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ให้เหตุผลว่าสาเหตุที่ไม่สนใจหลักสูตรของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ คือ (๑) หลักสูตรที่เปิดสอนไม่ตรงตามความต้องการของนักเรียน ๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๑ ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด (๒) หลักสูตรที่เปิดสอนไม่น่าสนใจจำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๔ ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด (๓) หลักสูตรที่เปิดสอนไม่ทันสมัย จำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๒ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และมีนักเรียนอีกจำนวน ๑๐๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๓ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมดไม่สนใจหลักสูตรของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เนื่องจากต้องการศึกษาต่อ (ตารางที่ ๒๘)

ตารางที่ ๒๗ ความสนใจในหลักสูตรโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ความสนใจหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
สนใจ	๒๒๑	๖๑.๙
ไม่สนใจ	๑๓๖	๓๘.๑
รวม	๓๕๗	๑๐๐.๐

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ ๒๘ เหตุผลที่ไม่สนใจหลักสูตรของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

เหตุผลที่ไม่สนใจหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
หลักสูตรที่เปิดสอนไม่น่าสนใจ	๑๔	๗.๔
หลักสูตรที่เปิดสอนไม่ทันสมัย	๖	๓.๒
หลักสูตรที่เปิดสอนไม่ตรงตามความต้องการของนักเรียน	๖๓	๓๓.๑
อื่น ๆ เช่น นักเรียนศึกษาต่อ	๑๐๗	๕๖.๓
รวม	๑๙๐	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๑๖๗	

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

จากการสอบถามนักเรียนถึงความต้องการในการสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ พบว่า มีนักเรียนที่ต้องการสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จำนวน ๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๒ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนอีกจำนวน ๒๗๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๘ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด ไม่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ซึ่งหลังจากนักเรียนได้ศึกษาดูงานหลักสูตรต่าง ๆ ณ โรงฝึกงานแต่ละหลักสูตรที่มีการเปิดสอนแล้ว มีนักเรียนที่จะสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในวันดังกล่าวจำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๘ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนที่ไม่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ หลังจากศึกษาดูงานแล้วจำนวน ๑๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๓ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และมีนักเรียนอีกจำนวน ๑๐๔ คน ที่ยังไม่ตัดสินใจ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๙ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด (ตารางที่ ๒๙ และตารางที่ ๓๐)

ตารางที่ ๒๙ การสมัครเข้าโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนที่มาศึกษาดูงานฯ

การสมัครเข้าโครงการฯ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่สมัคร	๒๗๔	๗๖.๘
สมัคร	๘๓	๒๓.๒
รวม	๓๕๗	๑๐๐.๐

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ ๓๐ การสมัครเข้าโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ ของนักเรียนที่มาศึกษาดูงานหลังจากศึกษาดูงานฯ

การสมัครเข้าโครงการฯ ในวันศึกษาดูงาน	จำนวน	ร้อยละ
ยังไม่ตัดสินใจ	๑๐๔	๒๙.๙
ไม่สมัคร	๑๘๙	๕๔.๓
สมัคร	๕๕	๑๕.๘
รวม	๓๔๘	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๙	

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

จากตารางที่ ๑๒๐ เมื่อพิจารณาเหตุผลของนักเรียนที่ไม่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ หลังจากศึกษาดูงานแล้วพบว่าสาเหตุมาจาก (๑) หลักสูตรที่เปิดสอนไม่ตรงตามความต้องการของนักเรียน ๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๐ ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ไม่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ หลังจากศึกษาดูงาน (๒) หลักสูตรที่เปิดสอนไม่น่าสนใจ ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๘ ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ไม่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ หลังจากศึกษาดูงาน (๓) หลักสูตรที่เปิดสอนไม่ทันสมัย ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๐ ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ไม่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ หลังจากศึกษาดูงาน และ (๔) เหตุผลอื่น ๆ เช่น ศึกษาต่อ จำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๒ ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ไม่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ หลังจากศึกษาดูงาน โดยมีนักเรียนที่ไม่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ และไม่ให้เกิดผล จำนวน ๒๓ คน (ตารางที่ ๓๑)

สำหรับนักเรียนที่ยังไม่ตัดสินใจสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ หลังจากศึกษาดูงานแล้วพบว่าสาเหตุมาจาก (๑) ต้องขออนุญาตผู้ปกครองก่อนจำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๐ ของนักเรียนที่ยังไม่ตัดสินใจสมัคร (๒) ขอกลับไปพิจารณาก่อนจำนวน ๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๐ ของนักเรียนที่ยังไม่ตัดสินใจสมัคร (๓) อื่น ๆ เช่น ศึกษาต่อ เป็นต้น จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๐ ของนักเรียนที่ยังไม่ตัดสินใจสมัคร (ตารางที่ ๔๒)

ตารางที่ ๓๑ เหตุผลที่ไม่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในวันศึกษาดูงานของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

เหตุผลที่ไม่สมัคร	จำนวน	ร้อยละ
หลักสูตรที่เปิดสอนไม่น่าสนใจ	๑๓	๗.๘
หลักสูตรที่เปิดสอนไม่ทันสมัย	๕	๓.๐
หลักสูตรที่เปิดสอนไม่ตรงตามความต้องการของนักเรียน	๖๓	๓๘.๐
อื่น ๆ เช่น นักเรียนศึกษาต่อ	๘๕	๕๑.๒
รวม	๑๘๙	๑๐๐.๐
ไม่ระบุเหตุผล	๒๓	

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 42 เหตุผลที่ยังไม่ตัดสินใจสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ
ในวันศึกษาดูงานฯ

เหตุผลที่ยังไม่ตัดสินใจ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องขออนุญาตผู้ปกครองก่อน	๔๕	๔๕.๐
ขอกลับไปพิจารณาก่อน	๕๒	๕๒.๐
อื่น ๆ เช่น นักเรียนศึกษาต่อ	๓	๓.๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๔	

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

จากการสอบถามถึงปัญหาในการเดินทางมาเพื่อฝึกอบรบของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง พบว่า นักเรียนที่มีปัญหาในการเดินทางจำนวน ๙๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนที่ไม่มีปัญหาในการเดินทางจำนวน ๒๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๕ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด โดยเมื่อพิจารณาปัญหาในการเดินทางแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องระยะทางระหว่างบ้านไกลจากสถานที่ฝึกอบรบ คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๗ ของจำนวนนักเรียนที่พบปัญหาในการเดินทาง รองลงมา คือ ไม่มีพาหนะในการเดินทางมาฝึกอบรบ ร้อยละ ๒๓.๕ ของจำนวนนักเรียนที่พบปัญหาในการเดินทาง และการเดินทางไม่สะดวก ร้อยละ ๑๕.๓ ของจำนวนนักเรียนที่พบปัญหาในการเดินทาง ตามลำดับ (ตารางที่ ๓๓ และ ตารางที่ ๓๔)

ตารางที่ ๓๓ ปัญหาในการเดินทางมาเพื่อเข้าฝึกอบรบ

ปัญหาในการเดินทาง	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	๒๕๙	๗๒.๕
มี	๙๘	๒๗.๕
รวม	๓๕๗	๑๐๐.๐

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ ๓๔ ปัญหาในการเดินทางมาเพื่อเข้าฝึกอบรบของนักเรียนที่พบ

ปัญหาที่พบ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะทางระหว่างบ้านไกลจากสถานที่ฝึกอบรบ	๓๔	๓๔.๗
ไม่มีพาหนะในการเดินทางมาฝึกอบรบ	๒๓	๒๓.๕
การเดินทางไม่สะดวก	๑๕	๑๕.๓
ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาฝึกอบรบ	๓	๓.๐
ไม่ระบุปัญหา	๒๓	๒๓.๕
รวม	๙๘	๑๐๐.๐

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับเหตุผลที่อาจทำให้นักเรียนเปลี่ยนใจไม่เข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เปลี่ยนใจศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๘ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด รองลงมา คือ ผู้ปกครองไม่อนุญาตให้เข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๑ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด นักเรียนช่วยผู้ปกครองทำงาน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนมีงานทำ คิดเป็นร้อยละ ๖.๑ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด ตามลำดับ (ตารางที่ ๓๕)

ตารางที่ ๓๕ เหตุผลที่อาจทำให้นักเรียนเปลี่ยนใจไม่เข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

เหตุผลที่ทำให้เปลี่ยนใจ	จำนวน	ร้อยละ
ศึกษาต่อ	๒๑๔	๕๖.๘
ช่วยผู้ปกครองทำงาน	๕๐	๑๓.๓
ผู้ปกครองไม่อนุญาต	๕๗	๑๕.๑
มีงานทำ	๒๓	๖.๑
มีทางเลือกอื่น เช่น ศูนย์ฝึกอาชีพพระราชทาน เป็นต้น	๑๖	๔.๒
อื่น ๆ	๑๗	๔.๕
รวม	๓๗๗	๑๐๐.๐

หมายเหตุ: จำนวนคำตอบ ๓๗๗ คำตอบ จากผู้ตอบ ๓๕๗ คน

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

๓.๑ การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จะพิจารณาในส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่มาศึกษาดูงานโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จาก ๕ จังหวัด ใน ๔ ภูมิภาค ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดลำปาง เท่านั้น ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด ๓๕๗ คน โดยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนดังกล่าวเป็นตัวแทนในการศึกษา และในการศึกษาจะใช้วิธีการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกสองทางเลือก (Binary Logistic Regression Model) โดยนำตัวแปรอิสระทั้งหมดที่สนใจเข้าสู่สมการถดถอยเพื่อพยากรณ์ตัวแปรตามในขั้นตอนเดียว ซึ่งกำหนดให้ตัวแปรตาม (Y) คือ การเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ๒ ค่า คือ นักเรียนที่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ และนักเรียนที่ไม่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ และตัวแปรอิสระ (X) ที่ใช้ในการศึกษา โดยกำหนดตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ ดังนี้

ตัวแปรตาม (Y) คือ ตัวแปรเชิงคุณภาพสองทางเลือก ซึ่งกำหนดให้นักเรียนมีการตัดสินใจอยู่ ๒ ลักษณะ ดังนี้

Y คือ การเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ
กำหนดให้ ๐ = ไม่สมัคร ๑ = สมัคร

ตัวแปรอิสระ (X) ประกอบด้วยตัวแปรปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียน ได้แก่ ภูมิภาค เพศ การมีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ แนวโน้มการศึกษาต่อการรับรู้วัตถุประสงค์และประโยชน์ของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ การประชาสัมพันธ์โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จากคุณครูแนะแนว การรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ การรับรู้หลักสูตรที่เปิดสอนก่อนมาศึกษาดูงาน การรับรู้ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม การรับรู้เกี่ยวกับสวัสดิการของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ การมีงานรองรับหลังจากจบหลักสูตรจากโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ความสนใจหลักสูตรที่เปิดสอน การสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในวันศึกษาดูงาน และปัญหาการเดินทางมาเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

โดยการวิเคราะห์แบบจำลองโลจิสติกสองทางเลือกเป็นการเปรียบเทียบโอกาสที่นักเรียนจะเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ และไม่เข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีแบบจำลองตามสมการ (๑)

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \dots + \beta_n X_n + u_i \quad (๑)$$

เมื่อ Y คือ ตัวแปรเชิงคุณภาพแทนการสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ และ X คือ ตัวแปรอิสระ ซึ่งเป็นปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ แสดงได้ดังสมการ (๒)

$$Y = \beta_0 + \beta_1 \text{region}(๑) + \beta_2 \text{region}(๒) + \beta_3 \text{region}(๓) + \beta_๔ \text{gender} + \beta_๕ \text{Gov_card} + \beta_๖ \text{future}(๑) + \beta_๗ \text{future}(๒) + \beta_๘ \text{kn๒} + \beta_๙ \text{kn๓} + \beta_{๑๐} \text{kn๔} + \beta_{๑๑} \text{kn๕} + \beta_{๑๒} \text{kn๖} + \beta_{๑๓} \text{kn๗} + \beta_{๑๔} \text{kn๘} + \beta_{๑๕} \text{interested} + \beta_{๑๖} \text{applied_today}(๑) + \beta_{๑๗} \text{applied_today}(๒) + \beta_{๑๘} \text{problem} + u_i \quad (๒)$$

โดยความหมายตัวแปร มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

region	คือ	กำหนดให้ region(๑)	๑ = ภาคเหนือ	๐ = ภูมิภาคอื่น ๆ
		region(๒)	๑ = ภาคกลาง	๐ = ภูมิภาคอื่น ๆ
		region(๓)	๑ = ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๐ = ภูมิภาคอื่น ๆ

gender คือ เพศ

Gov_card คือ การมีบัตรสวัสดิการของรัฐ

future คือ แนวโน้มการศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษาภาคบังคับ

	กำหนดให้ future(๑)	๑ = ศึกษาต่อ	๐ = อื่น ๆ
	future(๒)	๑ = ไม่ศึกษาต่อ	๐ = อื่น ๆ
kn๒	คือ การรับรู้วัตถุประสงค์และประโยชน์ของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ		
	กำหนดให้	๐ = ไม่ทราบ	๑ = ทราบ
kn๓	คือ การประชาสัมพันธ์โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จากคุณครูแนะแนว		
	กำหนดให้	๐ = ไม่มี	๑ = มี
kn๔	คือ การรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ		
	กำหนดให้	๐ = ไม่ทราบ	๑ = ทราบ
kn๕	คือ การรับรู้หลักสูตรที่เปิดสอนก่อนมาศึกษาดูงาน		
	กำหนดให้	๐ = ไม่ทราบ	๑ = ทราบ
kn๖	คือ การรับรู้ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม		
	กำหนดให้	๐ = ไม่ทราบ	๑ = ทราบ
kn๗	คือ การรับรู้เกี่ยวกับสวัสดิการของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ		
	กำหนดให้	๐ = ไม่ทราบ	๑ = ทราบ
kn๘	คือ การมีงานรองรับหลังจากจบหลักสูตรจากโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ		
	กำหนดให้	๐ = ไม่มี	๑ = มี
interested	คือ ความสนใจในหลักสูตรที่เปิดสอน		
applied_today	คือ การสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในวันศึกษาดูงาน		
	กำหนดให้ applied_today(๑)	๑ = สมัครหลังจากดูงาน	๐ = อื่น ๆ
	applied_today(๒)	๑ = ไม่สมัครหลังจากดูงาน	๐ = อื่น ๆ
problem	คือ ปัญหาการเดินทางมาเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ		

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ (ตารางที่ ๓๖) พบว่า ความสนใจหลักสูตรที่เปิดสอน (interested) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติร้อยละ ๙๙ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่มีความสนใจหลักสูตรที่เปิดสอน ในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีแนวโน้มที่จะเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากกว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ไม่มีความสนใจในหลักสูตรที่เปิดสอน ทั้งนี้เพราะหลักสูตรที่เปิดสอนในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ หากมีความน่าสนใจก็จะสามารถทำให้นักเรียนตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากขึ้น

การสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในวันศึกษาดูงาน (applied_today) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติร้อยละ ๙๙ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่มาศึกษาดูงานในวันศึกษาดูงานของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีแนวโน้มที่จะสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากกว่านักเรียนที่ไม่มาศึกษาดูงาน ทั้งนี้เพราะว่านักเรียน

ที่มาศึกษาดูงานได้รับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากขึ้น และได้เห็นสถานที่จริงที่ใช้สำหรับฝึกอบรม สภาพแวดล้อม รวมทั้งหอพักที่นักเรียนจะต้องอาศัยในช่วงฝึกอบรม

การประชาสัมพันธ์โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จากคุณครูแนะแนว (knm) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติร้อยละ ๙๕ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จากการประชาสัมพันธ์โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จากคุณครูแนะแนว มีแนวโน้มจะสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับรู้ข้อมูลประชาสัมพันธ์โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จากคุณครูแนะแนว ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนที่ทราบข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ ของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จะสามารถตัดสินใจที่จะเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากขึ้น

การรับรู้ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม (knb) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติร้อยละ ๙๕ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ทราบข้อมูลระยะเวลาของการฝึกอบรม มีแนวโน้มที่จะสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากกว่านักเรียนที่ไม่ทราบข้อมูลระยะเวลาของการฝึกอบรม ทั้งนี้ เพราะฉะนั้นนักเรียนทราบระยะเวลาที่แน่นอนนักเรียนสามารถวางแผนต่อหลังจากจบการฝึกอบรมได้ว่าจะทำงานหรือศึกษาต่อ

ปัญหาการเดินทางมาเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ (problem) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติร้อยละ ๙๕ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ไม่มีปัญหาการเดินทางมาเข้าร่วมอบรมโครงการเพิ่มทักษะอาชีพฯ มีแนวโน้มที่จะสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากกว่านักเรียนที่มีปัญหาการเดินทางมาเข้าร่วมอบรมโครงการเพิ่มทักษะอาชีพฯ ทั้งนี้ เพราะปัญหาในการเดินทาง เช่น บ้านไกล ไม่มีพาหนะในการเดินทาง ฯลฯ เป็นอุปสรรคในการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ทำให้นักเรียนที่มีปัญหาในการเดินทางมาเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีแนวโน้มที่จะไม่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

การรับรู้เกี่ยวกับสวัสดิการของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ (knw) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติร้อยละ ๙๐ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสวัสดิการของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ระหว่างที่เข้ารับการฝึกอบรม มีแนวโน้มที่จะสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากกว่านักเรียนที่ไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสวัสดิการที่จะได้รับระหว่างการฝึกอบรม ทั้งนี้เพราะสวัสดิการที่นักเรียนจะได้รับระหว่างการฝึกอบรมจะช่วยให้ครอบครัวของนักเรียนมีรายได้ในช่วงระหว่างที่นักเรียนเข้ารับการฝึกอบรม

สำหรับการวิเคราะห์ปัจจัยด้านภูมิภาคมีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนหรือไม่นั้น ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ ๐.๘๘๗ ๐.๓๕๔ และ ๐.๔๖๐ ซึ่งค่า Sig. มีค่ามากกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๙๙ ร้อยละ ๙๕ และร้อยละ ๙๐ ตามลำดับ กล่าวคือ ปัจจัยภูมิภาคไม่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์พบว่า ค่า Pseudo R^๒ มีค่าเท่ากับ ๘๗.๒ ซึ่งหมายความว่า ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านภูมิภาค ปัจจัยด้านเพศ ปัจจัยการมีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ปัจจัยแนวโน้มการศึกษาต่อ ปัจจัยการรับรู้วัตถุประสงค์และประโยชน์ของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ปัจจัยการประชาสัมพันธ์โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จากคุณครูแนะแนว ปัจจัยการรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ปัจจัยการรับรู้หลักสูตรที่เปิดสอนก่อนมาศึกษาดูงาน ปัจจัยการรับรู้ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม ปัจจัยการรับรู้เกี่ยวกับสวัสดิการของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ปัจจัยการมีงานรองรับหลังจากจบหลักสูตรจากโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ปัจจัยความสนใจหลักสูตรที่เปิดสอน ปัจจัยการสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในวันศึกษาดูงาน และปัจจัยปัญหาการเดินทางมาเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ สามารถอธิบายตัวแปรตามคือ การตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนได้ร้อยละ ๘๗.๒ ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ ๑๒.๘ เป็นผลมาจากปัจจัยอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากตัวแปรอิสระข้างต้น

ตารางที่ ๓๖ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพนักเรียนครอบครัวยากจน
ที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Constant	-๕.๙๑๘	๒.๓๘๑	๖.๑๗๙	๑	๐.๐๑๓	๐.๐๐๓
region			๒.๙๙๔	๓	๐.๓๙๓	
region(๑)	-๐.๒๐๖	๑.๔๔๘	๐.๐๒๐	๑	๐.๘๘๗	๐.๘๑๔
region(๒)	๑.๑๙๓	๑.๒๘๘	๐.๘๕๘	๑	๐.๓๕๔	๓.๒๙๗
region(๓)	-๐.๖๒๒	๐.๘๔๑	๐.๕๔๖	๑	๐.๔๖๐	๐.๕๓๗
gender	๐.๔๑๙	๐.๗๔๔	๐.๓๑๗	๑	๐.๕๗๓	๑.๕๒๐
Gov_card	๐.๙๒๖	๐.๖๙๗	๑.๗๖๕	๑	๐.๑๘๔	๒.๕๒๔
future			๓.๗๑๘	๒	๐.๑๕๖	
future(๑)	๑.๔๔๙	๑.๑๔๑	๑.๖๑๓	๑	๐.๒๐๔	๔.๒๕๗
future(๒)	๓.๙๐๖	๒.๔๙๒	๒.๔๕๗	๑	๐.๑๑๗	๔๙.๗๑๙
kn๒	-๑.๗๕๓	๑.๓๒๕	๑.๗๕๑	๑	๐.๑๘๖	๐.๑๗๓
kn๓**	๔.๐๔๐	๑.๖๓๔	๖.๑๑๕	๑	๐.๐๑๓	๕๖.๘๓๔
kn๔	๐.๑๕๕	๐.๖๔๔	๐.๐๕๘	๑	๐.๘๑๐	๑.๑๖๘
kn๕	-๐.๓๕๘	๐.๗๙๒	๐.๒๐๕	๑	๐.๖๕๑	๐.๖๙๙
kn๖**	-๒.๐๓๗	๐.๙๓๕	๔.๗๔๖	๑	๐.๐๒๙	๐.๑๓๐
kn๗*	๑.๖๕๒	๐.๘๙๔	๓.๗๔๐	๑	๐.๐๕๓	๕.๒๑๙
kn๘	๑.๙๐๑	๑.๔๘๔	๑.๖๔๒	๑	๐.๒๐๐	๖.๖๙๕
interested***	๕.๖๓๘	๑.๓๑๕	๑๘.๓๗๒	๑	๐.๐๐๐	๒๘๑.๐๑๐
applied_today			๒๓.๕๔๗	๒	๐.๐๐๐	
applied_today(๑)	-๗.๗๔๕	๑.๖๑๑	๒๓.๑๐๘	๑	๐.๐๐๐	๐.๐๐๐
applied_today(๒)	-๓.๗๖๓	๑.๑๖๙	๑๐.๓๕๗	๑	๐.๐๐๑	๐.๐๒๓
Problem**	-๕.๙๑๘	๒.๓๘๑	๖.๑๗๙	๑	๐.๐๑๓	๐.๐๐๓
Pseudo R ^๒ = ๘๗.๒		Overall Percentage = ๙๕.๓		N = ๓๕๗		

หมายเหตุ: * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๙๐
 ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๙๕
 *** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๙๙

๔. ความคิดเห็นต่อการตัดสินใจในการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

ส่วนนี้เป็นความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยมีความคิดเห็นทั้งหมด ๑๖ ประเด็น ดังนี้

- (๑) หลักสูตรที่เปิดสอนมีความน่าสนใจ
- (๒) หลักสูตรที่เปิดสอนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน
- (๓) หลักสูตรมีให้เลือกเรียนที่หลากหลาย
- (๔) หลักสูตรที่เปิดสอนตรงตามความต้องการของนักเรียน
- (๕) หลักสูตรที่เปิดสอนด้านสาขาวิชาชีพมีความทันสมัย
- (๖) ระยะเวลาในการศึกษาของหลักสูตร
- (๗) ความพร้อมของวิทยากร/ผู้สอน
- (๘) ความพร้อมด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้สำหรับฝึกอบรม
- (๙) ความพร้อมของที่พักระหว่างฝึกอบรม
- (๑๐) ผู้ปกครอง/บุคคลในครอบครัวมีส่วนตัดสินใจเข้าโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ
- (๑๑) รายได้และค่าใช้จ่ายของครอบครัว
- (๑๒) ต้องการพัฒนาความรู้และฝีมือเพื่อนำไปใช้ในการทำงาน
- (๑๓) ต้องการฝึกอาชีพเพื่อนำไปประกอบอาชีพและสร้างความมั่นคงให้กับชีวิตและครอบครัว
- (๑๔) เมื่อจบการฝึกอบรมทักษะแล้วจะเป็นแรงงานมีฝีมือ
- (๑๕) สามารถนำความรู้หลังจากจบหลักสูตรไปเป็นพื้นฐานการฝึกอบรมระดับสูงต่อไป
- (๑๖) มีวุฒิบัตรหรือใบรับรองจากการอบรมหลังจากเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

ผลการสำรวจความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในประเด็นด้านหลักสูตรของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ พบว่า ประเด็นหลักสูตรที่เปิดสอนมีความน่าสนใจ ร้อยละ ๓๗.๑ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มาก รองลงมาคือ ร้อยละ ๓๐.๐ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ปานกลาง และเห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากที่สุด ร้อยละ ๒๘.๐ (ตารางที่ ๓๗)

ประเด็นหลักสูตรที่เปิดสอนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ร้อยละ ๔๑.๐ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มาก รองลงมาคือ ร้อยละ ๒๗.๕ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากที่สุด และเห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ปานกลาง ร้อยละ ๒๔.๙

(ตารางที่ ๓๘) ประเด็นหลักสูตรมีให้เลือกเรียนที่หลากหลายร้อยละ ๓๙.๔ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มาก รองลงมาคือ ร้อยละ ๓๒.๙ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากที่สุด และเห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ปานกลาง ร้อยละ ๒๒.๓ (ตารางที่ ๓๙)

ตารางที่ ๓๗ หลักสูตรที่เปิดสอนมีความน่าสนใจ

ระดับความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มากที่สุด	๙๘	๒๘.๐
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มาก	๑๓๐	๓๗.๑
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ ปานกลาง	๑๐๕	๓๐.๐
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อย	๑๔	๔.๐
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อยที่สุด	๓	๐.๙
รวม	๓๕๐	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๗	

ตารางที่ ๓๘ หลักสูตรที่เปิดสอนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

ระดับความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มากที่สุด	๙๖	๒๗.๕
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มาก	๑๔๓	๔๑.๐
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ ปานกลาง	๘๗	๒๔.๙
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อย	๒๐	๕.๗
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อยที่สุด	๓	๐.๙
รวม	๓๔๙	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๘	

ตารางที่ ๓๙ หลักสูตรมีให้เลือกเรียนที่หลากหลาย

ระดับความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มากที่สุด	๑๑๕	๓๒.๙
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มาก	๑๓๘	๓๙.๔
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ ปานกลาง	๗๘	๒๒.๓
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อย	๑๕	๔.๓
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อยที่สุด	๔	๑.๑
รวม	๓๕๐	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๗	

ประเด็นหลักสูตรที่เปิดสอนตรงตามความต้องการของนักเรียน ร้อยละ ๓๓.๒ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ปานกลาง รองลงมาคือ ร้อยละ ๒๘.๑ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มาก และเห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากที่สุด ร้อยละ ๒๒.๙ (ตารางที่ ๔๐) ประเด็นหลักสูตรที่เปิดสอนด้านสาขาวิชาชีพมีความทันสมัย ร้อยละ ๔๖.๐ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มาก รองลงมาคือ ร้อยละ ๒๗.๔ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากที่สุด และเห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ปานกลาง ร้อยละ ๒๑.๗ (ตารางที่ ๔๑)

ตารางที่ ๔๐ หลักสูตรที่เปิดสอนตรงตามความต้องการของนักเรียน

ระดับความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มากที่สุด	๘๐	๒๒.๙
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มาก	๙๘	๒๘.๑
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ ปานกลาง	๑๑๖	๓๓.๒
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อย	๔๑	๑๑.๔
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อยที่สุด	๑๔	๔.๐
รวม	๓๔๙	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๘	

ตารางที่ ๔๑ หลักสูตรที่เปิดสอนด้านสาขาวิชาชีพมีความทันสมัย

ระดับความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มากที่สุด	๙๖	๒๗.๔
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มาก	๑๖๑	๔๖.๐
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ ปานกลาง	๗๖	๒๑.๗
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อย	๑๕	๔.๓
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อยที่สุด	๒	๐.๖
รวม	๓๕๐	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๗	

ประเด็นระยะเวลาในการศึกษาของหลักสูตรมีความเหมาะสม ร้อยละ ๓๔.๐ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ปานกลาง รองลงมาคือ ร้อยละ ๓๐.๙ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มาก และเห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากที่สุด ร้อยละ ๒๖.๙ (ตารางที่ ๔๒) และในประเด็นความพร้อมของวิทยากร/ผู้สอน ร้อยละ ๔๒.๖ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากที่สุด รองลงมาคือ ร้อยละ ๓๔.๖ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มาก และเห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ปานกลาง ร้อยละ ๑๙.๔ (ตารางที่ ๕๓)

ประเด็นความพร้อมด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้สำหรับฝึกอบรม ร้อยละ ๔๓.๑ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากที่สุด รองลงมาคือ ร้อยละ ๓๘.๐ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มาก และเห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ปานกลาง ร้อยละ ๑๕.๑ (ตารางที่ ๔๔)

ตารางที่ ๔๒ ระยะเวลาในการศึกษาของหลักสูตรมีความเหมาะสม

ระดับความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มากที่สุด	๙๔	๒๖.๙
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มาก	๑๐๘	๓๐.๙
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ ปานกลาง	๑๑๙	๓๔.๐
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อย	๒๐	๕.๗
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อยที่สุด	๙	๒.๖
รวม	๓๕๐	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๗	

ตารางที่ ๕๓ ความพร้อมของวิทยากร/ผู้สอน

ระดับความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มากที่สุด	๑๔๙	๔๒.๖
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มาก	๑๒๑	๓๔.๖
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ ปานกลาง	๖๘	๑๙.๔
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อย	๑๒	๓.๔
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อยที่สุด	๐	๐.๐
รวม	๓๕๐	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๗	

ตารางที่ ๔๔ ความพร้อมด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้สำหรับฝึกอบรม

ระดับความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มากที่สุด	๑๕๑	๔๓.๑
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มาก	๑๓๓	๓๘.๐
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ ปานกลาง	๕๓	๑๕.๑
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อย	๗	๒.๐
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อยที่สุด	๖	๑.๗
รวม	๓๕๐	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๗	

ประเด็นความพร้อมของที่พักระหว่างฝีกอบรม ร้อยละ ๓๘.๖ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มาก รองลงมาคือ ร้อยละ ๒๙.๑ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากที่สุด และเห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ปานกลาง ร้อยละ ๒๕.๑ (ตารางที่ ๔๕)

ตารางที่ ๔๕ ความพร้อมของที่พักระหว่างฝีกอบรม

ระดับความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มากที่สุด	๑๐๒	๒๙.๑
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มาก	๑๓๕	๓๘.๖
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ ปานกลาง	๘๘	๒๕.๑
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อย	๑๘	๕.๑
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อยที่สุด	๗	๒.๐
รวม	๓๕๐	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๗	

ประเด็นผู้ปกครอง/บุคคลในครอบครัวมีส่วนตัดสินใจเข้าโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ร้อยละ ๓๖.๑ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ปานกลาง รองลงมาคือ ร้อยละ ๑๙.๕ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มาก และเห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ น้อย ร้อยละ ๑๖.๙ (ตารางที่ ๔๖) ประเด็นรายได้และค่าใช้จ่ายของครอบครัว ร้อยละ ๔๓.๔ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ปานกลาง รองลงมาคือ ร้อยละ ๒๑.๔ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มาก และเห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากที่สุด ร้อยละ ๑๗.๗ (ตารางที่ ๔๗)

ตารางที่ ๔๖ ผู้ปกครอง/บุคคลในครอบครัวมีส่วนตัดสินใจเข้าโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

ระดับความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มากที่สุด	๕๗	๑๖.๓
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มาก	๖๘	๑๙.๕
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ ปานกลาง	๑๒๖	๓๖.๑
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อย	๕๙	๑๖.๙
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อยที่สุด	๓๙	๑๑.๒
รวม	๓๔๙	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๘	

ตารางที่ ๔๗ รายได้และค่าใช้จ่ายของครอบครัว

ระดับความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มากที่สุด	๖๒	๑๗.๗
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มาก	๗๕	๒๑.๔
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ ปานกลาง	๑๕๒	๔๓.๔
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อย	๔๒	๑๒.๐
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อยที่สุด	๑๙	๕.๔
รวม	๓๕๐	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๗	

ประเด็นต้องการพัฒนาความรู้และฝีมือเพื่อนำไปใช้ในการทำงาน ร้อยละ ๓๒.๙ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มาก รองลงมาคือ ร้อยละ ๓๒.๒ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากที่สุด และเห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ปานกลาง ร้อยละ ๒๘.๖ (ตารางที่ ๔๘) ประเด็นต้องการฝึกอาชีพเพื่อนำไปประกอบอาชีพและสร้างความมั่นคงให้กับชีวิตและครอบครัว ร้อยละ ๓๙.๓ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากที่สุด รองลงมาคือ ร้อยละ ๓๐.๔ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มาก และเห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ปานกลาง ร้อยละ ๒๒.๖ (ตารางที่ ๔๙)

ตารางที่ ๔๘ ต้องการพัฒนาความรู้และฝีมือเพื่อนำไปใช้ในการทำงาน

ระดับความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มากที่สุด	๑๑๓	๓๒.๓
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มาก	๑๑๕	๓๒.๙
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ ปานกลาง	๑๐๐	๒๘.๖
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อย	๑๖	๔.๖
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อยที่สุด	๖	๑.๗
รวม	๓๕๐	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๗	

ตารางที่ ๔๙ ต้องการฝึกอาชีพเพื่อนำไปประกอบอาชีพและสร้างความมั่นคงให้กับชีวิตและครอบครัว

ระดับความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มากที่สุด	๑๓๗	๓๙.๓
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มาก	๑๐๖	๓๐.๔
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ ปานกลาง	๗๙	๒๒.๖
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อย	๒๒	๖.๓
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อยที่สุด	๕	๑.๔
รวม	๓๔๙	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๘	

ประเด็นเมื่อจบการฝึกอบรมทักษะแล้วจะเป็นแรงงานมีฝีมือ ร้อยละ ๓๙.๘ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มาก รองลงมาคือ ร้อยละ ๒๘.๑ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากที่สุด และเห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ปานกลาง ร้อยละ ๒๓.๘ (ตารางที่ ๕๐) ประเด็นสามารถนำความรู้หลังจากจบหลักสูตรไปเป็นพื้นฐานการฝึกอบรมระดับสูงต่อไป ร้อยละ ๓๘.๘ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากรองลงมาคือ ร้อยละ ๓๑.๖ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากที่สุด และเห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ปานกลาง ร้อยละ ๒๔.๗ (ตารางที่ ๕๑) สำหรับประเด็นมีวุฒิบัตรหรือใบรับรองจากการอบรมหลังจากเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ร้อยละ ๓๔.๒ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มาก รองลงมาคือ ร้อยละ ๓๑.๐ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากที่สุด และเห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ปานกลาง ร้อยละ ๒๕.๙ (ตารางที่ ๕๒)

ตารางที่ ๕๐ เมื่อจบการฝึกอบรมทักษะแล้วจะเป็นแรงงานมีฝีมือ

ระดับความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มากที่สุด	๙๘	๒๘.๑
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มาก	๑๓๙	๓๙.๘
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ ปานกลาง	๘๓	๒๓.๘
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อย	๒๓	๖.๖
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อยที่สุด	๖	๑.๗
รวม	๓๔๙	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๘	

ตารางที่ ๕๑ สามารถนำความรู้หลังจากจบหลักสูตรไปเป็นพื้นฐานการฝึกอบรมระดับสูงต่อไป

ระดับความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มากที่สุด	๑๑๐	๓๑.๖
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มาก	๑๓๕	๓๘.๘
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ ปานกลาง	๘๖	๒๔.๗
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อย	๑๕	๔.๒
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อยที่สุด	๒	๐.๖
รวม	๓๔๘	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๙	

ตารางที่ ๕๒ มีจุดมิตรหรือใบรับรองจากการอบรมหลังจากเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

ระดับความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มากที่สุด	๑๐๘	๓๑.๐
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มาก	๑๑๙	๓๔.๒
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ ปานกลาง	๙๐	๒๕.๙
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อย	๒๕	๗.๒
เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อยที่สุด	๖	๑.๗
รวม	๓๔๘	๑๐๐.๐
ไม่ตอบ	๙	

จากการศึกษาระดับความคิดเห็นของนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ ต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ ต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เฉลี่ยอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (๓.๘) โดยรายละเอียดแสดงในตารางที่ ๕๓

ตารางที่ ๕๓ ระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

ประเด็น	ระดับความเห็นด้วย					รวม	คะแนนเฉลี่ย	ระดับ	ไม่ตอบ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
๑. หลักสูตรที่เปิดสอนมีความน่าสนใจ	๙๘ (๒๘.๐)	๑๓๐ (๓๗.๑)	๑๐๕ (๓๐.๐)	๑๔ (๔.๐)	๓ (๐.๙)	๓๕๐ (๑๐๐.๐)	๓.๙	มาก	๗
๒. หลักสูตรที่เปิดสอนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน	๙๖ (๒๗.๕)	๑๔๓ (๔๑.๐)	๘๗ (๒๔.๙)	๒๐ (๕.๗)	๓ (๐.๙)	๓๔๙ (๑๐๐.๐)	๓.๙	มาก	๘
๓. หลักสูตรมีให้เลือกเรียนที่หลากหลาย	๑๑๕ (๓๒.๙)	๑๓๘ (๓๙.๔)	๗๘ (๒๒.๓)	๑๕ (๔.๓)	๔ (๑.๑)	๓๕๐ (๑๐๐.๐)	๔.๐	มาก	๗
๔. หลักสูตรที่เปิดสอนตรงตามความต้องการของนักเรียน	๘๐ (๒๒.๙)	๙๘ (๒๘.๑)	๑๑๖ (๓๓.๒)	๔๑ (๑๑.๗)	๑๔ (๔.๐)	๓๕๗ (๑๐๐.๐)	๓.๕	มาก	๘
๕. หลักสูตรที่เปิดสอนด้านสาขาวิชาชีพมีความทันสมัย	๙๖ (๒๗.๔)	๑๖๑ (๔๖.๐)	๗๖ (๒๑.๗)	๑๕ (๔.๓)	๒ (๐.๖)	๓๕๗ (๑๐๐.๐)	๔.๐	มาก	๗
๖. ระยะเวลาในการศึกษาของหลักสูตร	๙๔ (๒๖.๙)	๑๐๘ (๓๐.๙)	๑๑๙ (๓๔.๐)	๒๐ (๕.๗)	๙ (๒.๖)	๓๕๗ (๑๐๐.๐)	๓.๗	มาก	๗
๗. ความพร้อมของวิทยากร/ผู้สอน	๑๔๙ (๔๒.๖)	๑๒๑ (๓๔.๖)	๖๘ (๑๙.๔)	๑๒ (๓.๔)	๐ (๐.๐)	๓๕๗ (๑๐๐.๐)	๔.๐	มากที่สุด	๗
๘. ความพร้อมด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ที่ใช้สำหรับฝึกอบรม	๑๕๑ (๔๓.๑)	๑๓๓ (๓๘.๐)	๕๓ (๑๕.๑)	๗ (๒.๐)	๖ (๑.๗)	๓๕๗ (๑๐๐.๐)	๔.๒	มากที่สุด	๗
๙. ความพร้อมของที่พักระหว่างฝึกอบรม	๑๐๒ (๒๙.๑)	๑๓๕ (๓๘.๖)	๘๘ (๒๕.๑)	๑๘ (๕.๑)	๗ (๒.๐)	๓๕๗ (๑๐๐.๐)	๓.๙	มาก	๗
๑๐. ผู้ปกครอง/บุคคลในครอบครัวมีส่วนตัดสินใจเข้าโครงการฯ	๕๗ (๑๖.๓)	๖๘ (๑๙.๕)	๑๒๖ (๓๖.๑)	๕๙ (๑๖.๙)	๓๙ (๑๑.๒)	๓๕๗ (๑๐๐.๐)	๓.๑	มาก	๘
๑๑. รายได้และค่าใช้จ่ายของครอบครัว	๖๒ (๑๗.๗)	๗๕ (๒๑.๔)	๑๕๒ (๔๓.๔)	๔๒ (๑๒.๐)	๑๙ (๕.๔)	๓๕๗ (๑๐๐.๐)	๓.๓	มาก	๗
๑๒. ต้องการพัฒนาความรู้และฝีมือเพื่อนำไปใช้ในการทำงาน	๑๑๓ (๓๒.๓)	๑๑๕ (๓๒.๙)	๑๐๐ (๒๘.๖)	๑๖ (๔.๖)	๖ (๑.๗)	๓๕๗ (๑๐๐.๐)	๓.๙	มาก	๗
๑๓. ต้องการฝึกอาชีพเพื่อนำไปประกอบอาชีพและสร้างความมั่นคงให้กับชีวิตและครอบครัว	๑๓๗ (๓๙.๓)	๑๐๖ (๓๐.๔)	๗๙ (๒๒.๖)	๒๒ (๖.๓)	๕ (๑.๔)	๓๕๗ (๑๐๐.๐)	๔.๐	มาก	๘
๑๔. เมื่อจบการฝึกอบรมทักษะแล้วจะเป็นแรงงานมีฝีมือ	๙๘ (๒๘.๑)	๑๓๙ (๓๙.๘)	๘๓ (๒๓.๘)	๒๓ (๖.๖)	๖ (๑.๗)	๓๕๗ (๑๐๐.๐)	๓.๙	มาก	๘

ตารางที่ ๕๓ (ต่อ)

ประเด็น	ระดับความเห็นด้วย					รวม	คะแนนเฉลี่ย	ระดับ	ไม่ตอบ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
๑๕. สามารถนำความรู้หลังจากจบหลักสูตรไปเป็นพื้นฐานการฝึกอบรมระดับสูงต่อไป	๑๑๐ (๓๑.๖)	๑๓๕ (๓๘.๘)	๘๖ (๒๔.๗)	๑๕ (๔.๒)	๒ (๐.๖)	๓๕๗ (๑๐๐.๐)	๓.๙	มาก	๙
๑๖. มีวุฒิบัตรหรือใบรับรองจากการอบรมหลังจากเข้าร่วมโครงการฯ	๑๐๘ (๓๑.๐)	๑๑๙ (๓๔.๒)	๙๐ (๒๕.๙)	๒๕ (๗.๒)	๖ (๑.๗)	๓๕๗ (๑๐๐.๐)	๓.๙	มาก	๙
ระดับความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในภาพรวม เฉลี่ย ๓.๘ (ระดับมาก)									

ปัญหา อุปสรรค ในการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียน

จากการตอบแบบสอบถามของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ปัญหา อุปสรรคในการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียน มีดังต่อไปนี้

- ๑) การเดินทางไกล มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูง
- ๒) มีความประสงค์ที่จะศึกษาต่อในระบบการศึกษา (ทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และสายวิชาชีพ)
- ๓) ระยะทางระหว่างบ้านกับสถานที่ฝึกอบรมไกลกันมาก
- ๔) ผู้ปกครองไม่อนุญาตให้เข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ
- ๕) มีความจำเป็นต้องช่วยผู้ปกครองทำงาน
- ๖) ต้องการไปบวชเรียน
- ๗) มีความจำเป็นต้องดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน
- ๘) มีงานทำแล้ว
- ๙) ยังไม่ตัดสินใจว่าจะเรียนต่อในระบบหรือทำอะไรในอนาคต

ข้อเสนอแนะของนักเรียน

จากการตอบแบบสอบถามของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ดังนี้

- ๑) ควรมีหลักสูตรที่เปิดสอนที่มีความหลากหลาย รวมทั้งควรมีหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงมากกว่านี้
- ๒) ควรมีหลักสูตรที่มีความทันสมัยและตรงตามความต้องการของนักเรียน
- ๓) ควรมีพาหนะสำหรับรับและส่งในการเดินทางมาฝึกอบรม

ส่วนที่ ๒ คุณครูแนะแนว

ในส่วนนี้เป็นการสอบถามคุณครูแนะแนวถึงสาเหตุของนักเรียนเกี่ยวกับการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ประจําปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกอบด้วย (๑) สาเหตุที่นักเรียนที่ไม่ต้องการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ และ (๒) สาเหตุของนักเรียนที่สนใจโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ แต่ไม่มาศึกษาดูงาน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

จากการสอบถามคุณครูแนะแนวถึงสาเหตุที่นักเรียนไม่ต้องการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ พบว่า ส่วนใหญ่เรียนศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและช่วยผู้ปกครองทำงาน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๖ รองลงมาคือ นักเรียนไม่สามารถตัดสินใจได้ ร้อยละ ๑๕.๖ และนักเรียนไม่สะดวกในการเดินทางมาอบรม ร้อยละ ๑๔.๓ ตามลำดับ รายละเอียดตามตารางที่ ๕๔

ตารางที่ ๕๔ สาเหตุที่นักเรียนไม่ต้องการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

สาเหตุ	จำนวน	ร้อยละ
ศึกษาต่อ	๔๑	๒๖.๖
ช่วยผู้ปกครองทำงาน	๔๑	๒๖.๖
ผู้ปกครองไม่อนุญาตให้เข้าฝึกอบรม	๖	๓.๙
มีงานทำ	๕	๓.๒
มีทางเลือกอื่น เช่น ศูนย์ฝึกอาชีพพระราชทาน ศูนย์การเรียนรู้การพัฒนาศาสตร์ (พม.) โครงการ ๓ ม. (กรมการจัดหางาน) เป็นต้น	๒	๑.๓
นักเรียนไม่สามารถตัดสินใจได้	๒๔	๑๕.๖
นักเรียนไม่สนใจในสาขาที่เปิดฝึกอบรม	๕	๓.๒
นักเรียนไม่สะดวกในการเดินทางมาอบรม	๒๒	๑๔.๓
อื่น ๆ	๘	๕.๒
รวม	๑๕๔	๑๐๐.๐

หมายเหตุ: จำนวนคำตอบ ๑๕๔ คำตอบ จากผู้ตอบ ๗๑ คน

เมื่อสอบถามสาเหตุของนักเรียนที่สนใจโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ แต่ไม่มาศึกษาดูงาน ในวันศึกษาดูงาน พบว่า ร้อยละ ๖๒.๗ นักเรียนเปลี่ยนใจ ร้อยละ ๑๙.๖ โรงเรียนขาดงบประมาณสนับสนุนในการพานักเรียนมาศึกษาดูงาน และร้อยละ ๑๗.๖ วันที่ศึกษาดูงานตรงกับวันที่มีกิจกรรมของโรงเรียน เช่น การสอบปลายภาค เป็นต้น (ตารางที่ ๕๕)

สำหรับสาเหตุที่ทำให้นักเรียนที่สนใจโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เปลี่ยนใจ พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ ๒๗.๓ นักเรียนศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและช่วยผู้ปกครองทำงาน ร้อยละ ๒๑.๒ เป็นสาเหตุอื่น ๆ เช่น การเดินทางไม่สะดวก นักเรียนไม่สบายในวันศึกษาดูงาน เป็นต้น และร้อยละ ๑๘.๒ ผู้ปกครองไม่อนุญาตให้เข้าฝึกอบรม (ตารางที่ ๕๖)

ตารางที่ ๕๕ สาเหตุของนักเรียนที่สนใจโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ แต่ไม่มาศึกษาดูงาน

สาเหตุ	จำนวน	ร้อยละ
วันที่ศึกษาดูงานตรงกับวันที่มีกิจกรรมของโรงเรียน เช่น การสอบปลายภาค	๙	๑๗.๖
โรงเรียนขาดงบประมาณสนับสนุนในการพานักเรียนมาศึกษาดูงาน	๑๐	๑๙.๖
นักเรียนเปลี่ยนใจ	๓๒	๖๒.๗
รวม	๕๑	๑๐๐.๐

หมายเหตุ: จำนวนคำตอบ ๕๑ คำตอบ จากผู้ตอบ ๗๑ คน

ตารางที่ ๕๖ สาเหตุที่นักเรียนสนใจแต่เปลี่ยนใจไม่มาศึกษาดูงาน

สาเหตุที่เปลี่ยนใจ	จำนวน	ร้อยละ
ช่วยผู้ปกครองทำงาน	๙	๒๗.๓
ศึกษาต่อ	๙	๒๗.๓
ผู้ปกครองไม่อนุญาตให้เข้าฝึกอบรม	๖	๑๘.๒
มีงานทำ	๑	๓.๐
มีทางเลือกอื่น	๑	๓.๐
อื่น ๆ เช่น การเดินทางไม่สะดวก เป็นต้น	๗	๒๑.๒
รวม	๓๓	๑๐๐.๐

หมายเหตุ: จำนวนคำตอบ ๕๑ คำตอบ จากผู้ตอบ ๗๑ คน

ความคิดเห็นข้อจำกัด ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของคุณครูแนะแนว

ความคิดเห็นของคุณครูแนะแนวเกี่ยวกับข้อจำกัด ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีดังนี้

- ๑) การเดินทางเพื่อเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ นักเรียนไม่สะดวก เพราะนักเรียนไม่มีพาหนะในการเดินทาง
- ๒) การประชาสัมพันธ์โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ยังเข้าไม่ถึงนักเรียน และเวลาที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ น้อย
- ๓) การประสานข้อมูลระหว่างหน่วยงานของสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานกับโรงเรียนยังไม่ชัดเจน
- ๔) การให้ข้อมูลโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ยังไม่ถึงผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครองมีความกังวลในการที่จะให้บุตรหลานเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เพราะนักเรียนอายุเพียง ๑๕ ปี
- ๕) ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนยังไม่ชัดเจน ทำให้ไม่สามารถสื่อสารกับผู้ปกครองเพื่อขออนุญาตเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ได้

๖) โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ ยังขาดรูปธรรมที่ชัดเจน ทำให้นักเรียนไม่เห็นตัวอย่างที่ชัดเจนว่า เมื่อจบหลักสูตรจากโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ นี้แล้วจะมีผลอย่างไร

๗) นักเรียนส่วนใหญ่ยังมีความต้องการที่จะศึกษาต่อในระบบ เพราะยังมีความยึดติดกับการศึกษาในระบบมากกว่าจะมองหาอาชีพของตัวเอง

๘) สาขาวิชาที่เปิดสอนยังไม่ตรงตามความต้องการของนักเรียน

๙) นักเรียนยังไม่กล้าตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ เนื่องจากยังไม่ได้ศึกษาข้อมูลเพื่อตัดสินใจ

๑๐) นักเรียนยังไม่ทราบเป้าหมายในชีวิตและวุฒิภาวะยังไม่เหมาะสมกับการตัดสินใจ

๑๑) ระยะเวลาในการอบรมของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ น้อยเกินไป ควรให้นักเรียนได้ศึกษาข้อมูลเพื่อให้นักเรียนเกิดความชอบมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาและปรับปรุงโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของคุณครูแนะแนว

คุณครูแนะแนวมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ควรมีการชี้แจงและประชาสัมพันธ์ข้อมูลโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ให้ผู้ปกครองทราบถึงรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อจะทำให้ช่วยส่งเสริม และสนับสนุนในการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

๒) ควรมีการสร้างเครือข่ายระหว่างโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ กับชุมชน เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) องค์กรบริหารส่วนจังหวัด (อบพ.) เป็นต้น

๓) ควรเพิ่มสาขาวิชาที่เปิดสอนให้มีความหลากหลายและมีความเหมาะสมกับท้องถิ่น เพราะเนื่องจากแต่ละท้องถิ่นมีความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมและอาชีพในพื้นที่

๔) ควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ที่มีความต่อเนื่องและทั่วถึง

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ ๑) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ๒) ศึกษาสาเหตุที่ส่งผลให้นักเรียนเปลี่ยนใจในแต่ละขั้นตอนตั้งแต่การสำรวจ ศึกษาดูงาน รับสมัคร เข้าร่วมฝึกอบรม และ ๓) เปรียบเทียบและวิเคราะห์ปัจจัยการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนใน ๔ ภูมิภาค โดยประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา คือ ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย สาเหตุที่ส่งผลให้นักเรียนเปลี่ยนใจในแต่ละขั้นตอนตั้งแต่การสำรวจ ศึกษาดูงาน รับสมัคร เข้าร่วมฝึกอบรม และความแตกต่างในการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของ

นักเรียนในแต่ละภูมิภาค รวมถึงนำผลจากการศึกษาที่ได้นำมาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ให้มีความเหมาะสม และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียนที่จะเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในอนาคต ในการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนที่มาศึกษาดูงานในวันศึกษาดูงานโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จาก ๕ จังหวัด ใน ๔ ภูมิภาค จำนวน ๓๕๗ คน และรวบรวมข้อมูลจากการสอบถามคุณครูที่มากับนักเรียนในวันศึกษาดูงานโครงการเพิ่มทักษะอาชีพฯ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด เป็นต้น และใช้วิธีการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกเพื่อพิจารณาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๕๗ คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย ๑๗๗ คน นักเรียนหญิง ๑๘๐ คน นักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุ ๑๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๕ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด รายได้ของครอบครัวของนักเรียนส่วนใหญ่ น้อยกว่า ๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๑ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด สมาชิกในครอบครัว มีจำนวน ๑ - ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๔ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด โดยจำนวนสมาชิกในครอบครัว ที่มีรายได้ส่วนใหญ่ครอบครัวละ ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๗ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด เป็นครอบครัวที่มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐจำนวน ๒๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๖ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด ซึ่งนักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๐.๑ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมดมีแนวโน้มที่จะศึกษาต่อ หลังจากจบการศึกษาภาคบังคับ (ม.๓) และมีนักเรียนกลุ่มตัวอย่างอีกจำนวน ๔๐ คน ที่ไม่ศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษาภาคบังคับ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๔ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด โดยนักเรียนที่มีแนวโน้มศึกษาต่อแบ่งเป็นนักเรียนที่ศึกษาต่อมัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ ๔๗.๑ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนที่ศึกษาต่อสายวิชาชีพร้อยละ ๔๕.๗ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด

การรู้จักโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๖.๑ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด รู้จักโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จากคุณครู โดยนักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จำนวน ๓๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๐ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด สำหรับการประชาสัมพันธ์หรือชี้แจงโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของคุณครูมีนักเรียนที่ทราบข้อมูลจำนวน ๓๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๐ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด ในส่วนของการรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีจำนวน ๒๐๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๕ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด มีโดยนักเรียนทราบถึงหลักสูตรที่มีการเปิดสอนของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ก่อนสมัครเข้ามาศึกษาดูงานจำนวน ๑๘๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๗ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนที่ทราบข้อมูลระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมจำนวน ๒๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๔ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด ซึ่งนักเรียนทราบข้อมูลเกี่ยวกับสวัสดิการของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จำนวน ๒๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๙ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนทราบถึงข้อมูลการมีงานรองรับเมื่อจบหลักสูตรการอบรมทักษะอาชีพจากโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จำนวน ๓๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๖ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด

สำหรับความสนใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ พบว่า หลังจากศึกษาดูงานแล้ว มีนักเรียนที่สนใจโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จำนวน ๒๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๙ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และมีจำนวนนักเรียนที่ไม่สนใจหลักสูตรหลังจากศึกษาดูงานแล้วจำนวน ๑๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๑ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด โดยสาเหตุที่นักเรียนไม่สนใจหลักสูตรของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ได้แก่ นักเรียนศึกษาต่อในระบบ หลักสูตรที่เปิดสอนไม่ตรงตามความต้องการของนักเรียน และหลักสูตรที่เปิดสอนไม่น่าสนใจ เป็นต้น

การสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง มีนักเรียนที่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จำนวน ๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๒ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และมีนักเรียนที่ไม่สมัครจำนวน ๒๗๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๘ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และหลังจากที่ศึกษาดูงานแล้วมีจำนวนนักเรียนที่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๘ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนที่ไม่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จำนวน ๑๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๓ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และมีนักเรียนที่ยังไม่ตัดสินใจอีกจำนวน ๑๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๙ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด ตามลำดับ ในส่วนของนักเรียนที่ยังไม่ตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ หลังจากศึกษาดูงานแล้วนั้น เพราะนักเรียนจะต้องกลับไปขออนุญาตผู้ปกครองก่อน และยังไม่แน่ใจจึงต้องกลับไปพิจารณาก่อน

ปัญหาในการเดินทางเพื่อเข้าฝึกอบรมนั้น ส่วนใหญ่ นักเรียนไม่มีปัญหาในการเดินทางมาฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๕ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด แต่มีนักเรียนที่มีปัญหาในการเดินทางมาฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด ซึ่งปัญหาในการเดินทางเพื่อเข้าฝึกอบรมที่พบ ได้แก่ ระยะทางระหว่างบ้านกับสถานที่ฝึกอบรมใกล้เคียงกัน ไม่มีพาหนะในการเดินทางมาอบรม ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาอบรม เป็นต้น

เมื่อพิจารณาในส่วนของเหตุผลที่อาจทำให้นักเรียนเปลี่ยนใจไม่เข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในแต่ละขั้นตอนนั้น นักเรียนได้ให้เหตุผลดังนี้ (๑) นักเรียนเปลี่ยนใจศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๘ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด (๒) ผู้ปกครองไม่อนุญาตให้เข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๑ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด (๓) ช่วยผู้ปกครองทำงาน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด (๔) มีงานทำ คิดเป็นร้อยละ ๖.๑ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด (๕) มีทางเลือกอื่น เช่น ศูนย์ฝึกอาชีพพระราชทาน เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ ๔.๒ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด ตามลำดับ

สำหรับผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ พบว่า มีปัจจัยทั้งหมด ๖ ปัจจัยที่มีผลต่อการสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยปัจจัยความสนใจหลักสูตรที่เปิดสอน (interested) และปัจจัยการสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในวันศึกษาดูงาน (applied_today) เป็นปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๙๙ ปัจจัยการประชาสัมพันธ์โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จากคุณครูแนะแนว (kn๓) ปัจจัยการรับรู้ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม (kn๖) และปัจจัยปัญหาการเดินทางมาเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ (problem) เป็นปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๙๕ และปัจจัยการรับรู้เกี่ยวกับสวัสดิการของ

โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ (kn๗) เป็นปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๙๐ ตามลำดับ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือความสนใจหลักสูตรที่เปิดสอน การสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ ในวันศึกษาดูงาน การประชาสัมพันธ์โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ จากคุณครูแนะแนว การรับรู้ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม ปัญหาการเดินทางมาเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ และสวัสดิการของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ มีผลต่อการสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ ของนักเรียน โดยเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะอาชีพ ทั้ง ๔ ภูมิภาค พบว่า ปัจจัยด้านภูมิภาคเป็นปัจจัยที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นหมายความว่า ภูมิภาคทั้ง ๔ ภูมิภาค ที่นักเรียนอาศัยอยู่ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะอาชีพ

ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ ในประเด็นต่าง ๆ พบว่า ระดับความคิดเห็นในประเด็นความพร้อมของวิทยากร/ผู้สอน และความพร้อมด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้สำหรับฝึกอบรม อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด และในประเด็นอื่น ๆ ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ระดับความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ ในภาพรวมเฉลี่ย ๓.๘ ซึ่งอยู่ในระดับมาก และในส่วนของปัญหา อุปสรรค ของนักเรียนในการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ ได้แก่ ศึกษต่อในระบบ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ผู้ปกครองไม่อนุญาตให้เข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ เป็นต้น โดยนักเรียนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ คือ ความหลายของหลักสูตรที่เปิดอบรม และการมีพาหนะรับและส่ง ในการเดินทางมาอบรม

ในส่วนคุณครูแนะแนวได้ระบุถึงสาเหตุที่นักเรียนไม่ต้องการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษาภาคบังคับ นักเรียนช่วยผู้ปกครองทำงาน นักเรียนไม่สามารถตัดสินใจได้ และนักเรียนไม่สะดวกในการเดินทางมาอบรม รวมถึงผู้ปกครองไม่อนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ

จากผลการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า สาเหตุที่จำนวนของนักเรียนที่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ มีจำนวนไม่มากนัก เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่มีความประสงค์ที่จะศึกษาต่อในระบบการศึกษาทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายวิชาชีพ รวมถึงระบบการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) โดยผลการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับสถิติข้อมูลนักเรียนจากการดำเนินโครงการฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๕.๙ ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่จบการศึกษาบังคับ มีความประสงค์ศึกษาต่อในระบบการศึกษา และมีนักเรียนเพียงร้อยละ ๔.๑ ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่จบการศึกษาบังคับ ไม่มีความประสงค์ศึกษาต่อ

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากการศึกษา

๑. จากการศึกษา พบว่า พื้นที่ที่นักเรียนอาศัยมีระยะทางห่างจากสถานที่อบรมมาก ทำให้มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มาก ดังนั้น โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ควรมีการร่วมมือกับองค์กรในพื้นที่ เช่น เทศบาลนคร เทศบาลเมือง หรือองค์การบริหารส่วนตำบล ฯลฯ เพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าถึงโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ได้ง่ายขึ้น

๒. จากการศึกษา พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ยังมีแนวโน้มที่จะศึกษาต่อในระบบการศึกษาอยู่ ทำให้นักเรียนไม่สนใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ดังนั้น ควรพิจารณาโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ให้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยอาจจะเป็นวิชาเพิ่มเติมจากที่เรียนหรือเป็นชุมนุมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนที่มีความสนใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เป็นต้น

๓. จากการศึกษา พบว่า มีนักเรียนบางส่วนที่มีความสนใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ แต่คุณสมบัติไม่เข้าเงื่อนไขของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เช่น นักเรียนอายุเกิน นักเรียนไม่มีสัญชาติไทย เป็นต้น ดังนั้น โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ควรมีการพิจารณารูปแบบหรือเงื่อนไขที่มีความชัดเจน และมีความยืดหยุ่นสำหรับนักเรียนที่สนใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เพื่อให้การดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๔. จากการศึกษา พบว่า หลักสูตรที่เปิดอบรมในปัจจุบันยังไม่ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันทำให้นักเรียนมีความสนใจน้อย ดังนั้น ควรมีการเปิดสอนหลักสูตรใหม่ ๆ ที่มีความทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันให้มากขึ้น

๕. จากการศึกษา พบว่า มีนักเรียนเพียงร้อยละ ๔.๑ ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่จบการศึกษาบังคับที่ไม่มีความประสงค์จะศึกษาต่อ ดังนั้น โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ควรมุ่งเป้าไปยังนักเรียนกลุ่มนี้ โดยควรให้โรงเรียนเป็นหน่วยคัดกรองนักเรียนเบื้องต้นในการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เพื่อให้ได้กลุ่มนักเรียนที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ที่แท้จริง และลดขั้นตอนบางขั้นตอนในกระบวนการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ด้วย

ปัญหาและอุปสรรคจากการศึกษา

ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ แก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ คือ ข้อจำกัดทางด้านเวลาในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากการเก็บข้อมูลจะสามารถเก็บได้จากนักเรียนที่เดินทางมาร่วมในขั้นตอนศึกษาดูงานโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เท่านั้น รวมทั้งระยะเวลาในการเก็บข้อมูลมีจำกัดจึงไม่สามารถสัมภาษณ์นักเรียนในเชิงลึกได้ อาจทำให้ข้อมูลยังไม่สะท้อนถึงข้อมูลของตัวนักเรียนในเชิงลึกได้ ดังนั้น หากต้องการข้อมูลในเชิงลึกควรมีการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป

ส่วนที่ ๕ บทสรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการดำเนินโครงการฯ ของทุกจังหวัดทั่วประเทศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายพร้อมทั้งข้อเสนอแนะเชิงบริหารจัดการโครงการฯ^๓

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ดำเนินโครงการติดตามประเมินผลโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ เพื่อติดตามผลการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ และประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการฯ รวมถึงการวิเคราะห์ผลความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้องของการดำเนินโครงการฯ อันจะนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนเพื่อเป็นข้อมูลประกอบรายงานการแสวงหาข้อเท็จจริงเรื่อง การเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ดำเนินการติดตามประเมินผลโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ โดยเก็บข้อมูลจากการสอบถามหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องถึงปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไข รวมทั้งการลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างใน ๔ ภูมิภาค ทั้งในส่วนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ครูแนะแนว และคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ระดับจังหวัด สำหรับกรอบการจัดทำรายงานการติดตามประเมินผลโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ประกอบด้วย

๑. มิติองค์กรขับเคลื่อนโครงการ

ผลจากการติดตามการขับเคลื่อนโครงการฯ ของหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมการจัดหางาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานงบประมาณ และกรมประชาสัมพันธ์ พบว่า หน่วยงานส่วนกลางได้เห็นความสำคัญของการดำเนินโครงการฯ ตามปฏิทินที่กำหนด รวมทั้งให้ความร่วมมือในการบูรณาการโครงการฯ มาตั้งแต่เริ่มต้นการดำเนินโครงการฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตลอดจนได้มีการประชุมหารือกันระหว่างหน่วยงานส่วนกลางอย่างต่อเนื่อง เพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน และหาแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาการดำเนินโครงการฯ

^๓ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายพร้อมทั้งข้อเสนอแนะเชิงบริหารจัดการโครงการฯ เป็นส่วนหนึ่งของรายงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรี กรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ มาตรา ๕๔ (ด้านการศึกษา) กรณีโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ

ให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ทั้งนี้ หน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องได้กำหนดแนวทางการสนับสนุนการขับเคลื่อนโครงการฯ อย่างเป็นรูปธรรม

๒. มิติกระบวนการ (การดำเนินงานของจังหวัด จำนวน ๑๐ ขั้นตอนตามคู่มือโครงการฯ)

โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ มีขั้นตอนการดำเนินงาน ๑๒ ขั้นตอน ตั้งแต่การจัดตั้งกลไกการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง คือ คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับจังหวัดที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ตลอดจนไปถึงการจัดหาตำแหน่งงานให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งการติดตามและการประเมินผลโครงการฯ ซึ่งปัจจุบันมีกลไกการขับเคลื่อนโครงการฯ คือ คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ทั้ง ๗๖ จังหวัดแล้ว โดยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีการติดตามจากรายงานผลของทุกจังหวัดทั่วประเทศ และการติดตามในพื้นที่ตามขั้นตอนต่าง ๆ รวมถึงข้อมูลจากการตรวจราชการของกระทรวงมหาดไทย พบว่า การดำเนินงานของทุกจังหวัดเป็นไปตามขั้นตอนตามปฏิทินที่กำหนดไว้ บางจังหวัดมีปัญหา / อุปสรรคในแต่ละขั้นตอน ซึ่งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้รวบรวมและประมวลผลข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาตามขั้นตอนต่างๆ เพื่อแนวทางในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

๓. มิติการประเมินผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการฯ ประกอบด้วย

๓.๑ การประเมินผลผลิตของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

การดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่า มีนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ทั้งประเทศจำนวนทั้งสิ้น ๔๘๙,๐๑๒ คน และมีนักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น จำนวน ๒๐,๗๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๕ ของจำนวนนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ทั้งประเทศ ในจำนวนนี้มีนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมฝึกทักษะด้านอาชีพในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จำนวน ๓๗๖ คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๑.๘๐ ของนักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อ ทั้งนี้ จากการศึกษาถึงการเข้าร่วมฝึกทักษะด้านอาชีพในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่จำนวน ๓๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๕๐ ของนักเรียนที่เข้าร่วมฝึกทักษะด้านอาชีพทั้งหมด ผ่านการฝึกอบรม และมีเพียงจำนวน ๖๖ คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕๐ เท่านั้น ที่ไม่ผ่านการฝึกอบรม ซึ่งในจำนวนของนักเรียนที่ผ่านการฝึกอบรมนั้น มีนักเรียนที่มีงานทำหลังการเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๑๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๗๐ ของนักเรียนที่ผ่านการฝึกอบรมทั้งหมด และมีนักเรียนที่ไม่มีงานทำหลังการเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๑๙๐ คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๖๑.๓๐

๓.๒ การประเมินผลลัพธ์ต่อการดำเนินงานของภาครัฐ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ในการประเมินผลลัพธ์ต่อการดำเนินงานของภาครัฐในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามในการสัมภาษณ์หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด ได้แก่ สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด สำนักงานจัดหางานจังหวัด หน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษา สำนักงาน

ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ทุกจังหวัดทั้ง ๗๖ จังหวัด ประกอบด้วย

๑) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินงานในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒) ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ

๓.๓ การประเมินผลลัพธ์ต่อนักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

สำหรับการประเมินผลลัพธ์ของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ต่อนักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ทำการประเมินโดยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ด้วยแบบสอบถาม โดยรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๐๑ คน จากประชากรในการศึกษารั้งนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น ๓๗๖ คน ประกอบด้วย

๑) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๒) ข้อมูลเกี่ยวกับการมีงานทำหลังการเข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๓) ความพึงพอใจต่อโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๔. มิติปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมโครงการของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนที่มาศึกษาดูงานในวันศึกษาดูงานโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จาก ๕ จังหวัด ใน ๔ ภูมิภาค จำนวน ๓๕๗ คน และรวบรวมข้อมูลจากการสอบถามคุณครูที่มากับนักเรียนในวันศึกษาดูงานโครงการเพิ่มทักษะอาชีพฯ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด เป็นต้น และใช้วิธีการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกเพื่อพิจารณาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ดังนี้

๔.๑ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

ปัจจัยที่มีผลต่อการสมัครของนักเรียนในการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ๑) ความสนใจหลักสูตรที่เปิดสอน ๒) การสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในวันศึกษาดูงาน ๓) การประชาสัมพันธ์โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จากคุณครูแนะแนว ๔) การรับรู้ระยะเวลาที่ใช้

ในการฝึกอบรม ๕) ปัญหาการเดินทางมาเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ และ ๖) สวัสดิการของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีผลต่อการสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียน

๔.๒ สาเหตุที่ส่งผลให้นักเรียนเปลี่ยนใจในแต่ละขั้นตอนตั้งแต่การสำรวจ ศึกษาดูงาน รับสมัคร และเข้าร่วมฝึกอบรม

๔.๒.๑ ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ พบว่า ระดับความคิดเห็นในประเด็นความพร้อมของวิทยากร/ผู้สอน และความพร้อมด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้สำหรับฝึกอบรม อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด และในประเด็นอื่น ๆ ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ระดับความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในภาพรวมเฉลี่ย ๓.๘ ซึ่งอยู่ในระดับมาก และในส่วนของปัญหา อุปสรรค ของนักเรียนในการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ได้แก่ ศึกษาต่อในระบบ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ผู้ปกครองไม่อนุญาตให้เข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เป็นต้น โดยนักเรียนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ คือ ความหลากหลายของหลักสูตรที่เปิดอบรม และการมีพาหนะรับ - ส่ง ในการเดินทางมาอบรม

๔.๒.๒ ความคิดเห็นของครูแนะแนวต่อการตัดสินใจของนักเรียนในเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ พบว่า ครูแนะแนวได้ระบุถึงสาเหตุที่นักเรียนไม่ต้องการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ พบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษาภาคบังคับ นักเรียนช่วยผู้ปกครองทำงาน นักเรียนไม่สามารถตัดสินใจได้ และนักเรียนไม่สะดวกในการเดินทางมาอบรม รวมถึงผู้ปกครองไม่อนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

๔.๓ การเปรียบเทียบและวิเคราะห์ปัจจัยการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียนใน ๔ ภูมิภาค

เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะอาชีพฯ ทั้ง ๔ ภูมิภาค พบว่า ปัจจัยด้านภูมิภาคเป็นปัจจัยที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั้นหมายความว่า ภูมิภาคทั้ง ๔ ภูมิภาคที่นักเรียนอาศัยอยู่ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะอาชีพฯ

สำหรับรายงานผลการติดตามประเมินผลโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ สรุปรายละเอียดได้ ดังนี้

๑. สถิติข้อมูลนักเรียนจากการดำเนินโครงการฯ ของทุกจังหวัดทั่วประเทศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ติดตามผลการดำเนินงานโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาภาคบังคับของทุกจังหวัดทั่วประเทศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ สรุปผลภาพรวมการดำเนินโครงการฯ ได้ ดังนี้

ตารางที่ ๕๗ ตารางสรุปข้อมูลนักเรียนในการดำเนินโครงการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

ข้อมูลนักเรียน	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕	รวม
๑. จำนวนนักเรียนที่เรียนจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาภาคบังคับ (ม.๓) ในแต่ละปีการศึกษา	๔๘๙,๐๑๒	๕๓๖,๕๖๑	๕๕๕,๑๑๓	๑,๕๘๐,๖๘๖
๒. จำนวนนักเรียนไม่เรียนต่อในระบบการศึกษา	๒๐,๗๘๑	๒๒,๑๖๘	๒๓,๘๓๔	๖๖,๗๘๓
๒.๑ จำนวนนักเรียนต้องการเข้าฝึกอบรบ	๖,๐๕๘	๓,๙๐๒	๒,๙๒๔	๑๒,๘๘๔
๒.๒ จำนวนนักเรียนไม่ต้องการเข้าฝึกอบรบ	๑๔,๗๒๓	๑๘,๒๖๖	๒๐,๙๑๐	๕๓,๘๙๙
๓. จำนวนนักเรียนเข้าฝึกอบรบ	๔๐๒	๑,๑๖๓	๑,๐๔๖	๒,๖๑๑
ร้อยละของนักเรียนที่เข้าฝึกอบรบ (ข้อ ๓.) ต่อ นักเรียนที่ไม่เรียนต่อในระบบการศึกษา (ข้อ ๒)	๑.๙๓	๕.๒๕	๔.๓๙	๓.๙๑
๔. จำนวนนักเรียนที่จบฝึกอบรบ	๓๒๐	๘๔๘	๗๓๘	๑,๙๐๖
ร้อยละของนักเรียนที่จบฝึกอบรบ (ข้อ ๔.) ต่อ นักเรียนที่เข้าฝึกอบรบ (ข้อ ๓.)	๗๙.๖๐	๗๒.๙๑	๗๐.๕๕	๗๓.๐๐
๕. จำนวนนักเรียนที่มีงานทำ	๑๓๙	๖๑๔	๔๖๗*	๑,๒๒๐
ร้อยละของนักเรียนที่มีงานทำ (ข้อ ๕.) ต่อ นักเรียนที่จบฝึกอบรบ (ข้อ ๔.)	๔๓.๔๔	๗๒.๔๑	๖๓.๒๘	๖๔.๐๑

หมายเหตุ *ข้อมูลนักเรียนที่มีงานทำของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ณ วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

จากผลการดำเนินโครงการฯ ของทุกจังหวัดทั่วประเทศ (๗๖ จังหวัด) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ จะเห็นได้ว่า จำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาภาคบังคับแล้วไม่ได้เรียนต่อสนใจสมัครเข้าร่วมโครงการฯ มีสัดส่วนที่มากขึ้นตามลำดับ กล่าวคือ

- ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมอบรบเพิ่มทักษะด้านอาชีพ จำนวน ๔๐๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๙๓ ของจำนวนนักเรียนที่ไม่เรียนต่อ

- ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเข้าฝึกอบรบเพิ่มทักษะด้านอาชีพจำนวน ๑,๑๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๕ ของจำนวนนักเรียนที่ไม่เรียนต่อ

- ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเข้าฝึกอบรมเพิ่มทักษะด้านอาชีพ จำนวน ๑,๐๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๕ ของจำนวนนักเรียนที่ไม่เรียนต่อ

นอกจากนั้น สัดส่วนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่มีงานทำภายหลังจบการฝึกอบรมก็มีสัดส่วนที่สูงขึ้นตามลำดับเช่นกัน กล่าวคือ

- ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่มีงานทำภายหลังจบการฝึกอบรมจำนวน ๑๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๔๔ ของจำนวนนักเรียนที่จบฝึกอบรม

- ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่มีงานทำภายหลังจบการฝึกอบรมจำนวน ๖๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๔๑ ของจำนวนนักเรียนที่จบฝึกอบรม

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในส่วนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ยังไม่ได้มีงานทำ จำนวน ๒๓๔ คน จากนักเรียนที่จบฝึกอบรม จำนวน ๘๔๘ คน ได้มีการติดตามผลและพบสาเหตุของการยังไม่ได้มีงานทำคือ ไปเรียนต่อ จำนวน ๗๒ คน ช่วยพ่อแม่ทำงาน จำนวน ๑๔๒ คน และอยู่ระหว่างหางานทำ เพียงจำนวน ๒๐ คน

- ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่มีงานทำภายหลังจบการฝึกอบรมจำนวน ๔๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๒๘ ของจำนวนนักเรียนที่จบฝึกอบรม

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสถิติข้อมูลนักเรียนข้างต้น จะสะท้อนให้เห็นถึงผลสำเร็จของการพัฒนาโครงการฯ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนนักเรียนที่เข้าฝึกอบรมกับจำนวนนักเรียนที่จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ก็ยังคงมีสัดส่วนที่มีจำนวนน้อยอยู่ รวมทั้งจำนวนการมีงานทำของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายภายหลังจบการฝึกอบรมตามโครงการฯ ก็ยังคงมีปัญหาพบว่านักเรียนกลุ่มเป้าหมายยังไม่มีส่วนหนึ่งอยู่

ทั้งนี้ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ตรวจสอบข้อมูลจำนวนนักเรียนที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเก็บข้อมูลภายหลังจากที่นักเรียนจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ เรียบร้อยแล้ว

ตารางที่ ๕๘ จำนวนนักเรียนที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓

จบการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	จำนวนนักเรียนที่จบการศึกษาแล้วศึกษาต่อ/ประกอบอาชีพและอื่น ๆ					รวมนักเรียน ที่จบ การศึกษา
	ศึกษาต่อ	ไม่เรียนต่อ				
		ประกอบอาชีพ	บรรพชา	อื่น ๆ	รวม	
ปีการศึกษา ๒๕๖๒	๔๘๙,๘๘๐	๗,๓๙๗	๙๘	๖๐๐	๘,๐๙๕	๔๙๗,๙๗๕
ร้อยละ	๙๘.๓๗	๑.๔๙	๐.๐๒	๐.๑๒	๑.๖๐	๑๐๐
ปีการศึกษา ๒๕๖๓	๔๗๑,๑๒๙	๖,๖๔๔	๘๖	๗๐๖	๗,๔๓๖	๔๗๘,๕๖๕
ร้อยละ	๙๘.๔๕	๑.๓๙	๐.๐๒	๐.๑๕	๑.๕๕	๑๐๐

ที่มา ข้อมูลสารสนเทศจากสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเก็บข้อมูลภายหลังจากที่นักเรียนจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ เรียบร้อยแล้ว

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จากข้อมูลสารสนเทศจากสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ถึงแม้ว่าจำนวนนักเรียนที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ที่ไม่ศึกษาต่อ จำนวน ๘,๐๙๕ คน มีความแตกต่างกับข้อมูลการสำรวจนักเรียนในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในส่วนของจำนวนนักเรียนไม่เรียนต่อในระบบการศึกษาทั้งหมด จำนวน ๒๐,๗๘๑ คน ซึ่งมีความเป็นไปได้ว่า ช่วงเวลาในการดำเนินขั้นตอนการสำรวจนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ยังเป็นช่วงที่นักเรียนยังไม่แน่ใจว่าจะวางแผนการดำเนินชีวิตในทิศทางใด กล่าวคือ การศึกษาต่อ หรือการไม่ศึกษาต่อ แต่อย่างไรก็ตาม ข้อมูลสารสนเทศจากสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะเป็นข้อมูลภายหลังจากที่นักเรียนที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ได้จบการศึกษาเรียบร้อยแล้ว ซึ่งมีความสอดคล้องกับจำนวนนักเรียนที่ไม่เรียนต่อ และต้องการเข้าฝึกทักษะอาชีพฯ จำนวน ๖,๐๕๘ คน จะเห็นได้จากข้อมูลจำนวนนักเรียนที่ไม่เรียนต่อมีความแตกต่างกันเพียงจำนวน ๒,๐๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๑๖ นอกจากนี้ จากข้อมูลพบว่า มีจำนวนนักเรียนเข้าฝึกทักษะอาชีพฯ จำนวน ๔๐๒ คน ซึ่งเมื่อเทียบกับข้อมูลนักเรียนที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ที่ไม่ศึกษาต่อจากสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ ๔.๙๗

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จากข้อมูลสารสนเทศจากสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ถึงแม้ว่าจำนวนนักเรียนที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ ที่ไม่ศึกษาต่อ จำนวน ๗,๔๓๖ คน มีความแตกต่างกับข้อมูลการสำรวจนักเรียนในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในส่วนของจำนวนนักเรียนไม่เรียนต่อในระบบการศึกษาทั้งหมด จำนวน ๒๒,๑๖๘ คน ซึ่งมีความเป็นไปได้ว่า ช่วงเวลาในการดำเนินขั้นตอนการสำรวจนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ยังเป็นช่วงที่นักเรียนยังไม่แน่ใจว่าจะวางแผนการดำเนินชีวิตในทิศทางใด กล่าวคือ การศึกษาต่อ หรือการไม่ศึกษาต่อ แต่อย่างไรก็ตาม ข้อมูลสารสนเทศจากสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะเป็นข้อมูลภายหลังจากที่นักเรียนที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ได้จบการศึกษาเรียบร้อยแล้ว ซึ่งมีความสอดคล้องกับจำนวนนักเรียนที่ไม่เรียนต่อ และต้องการเข้าฝึกทักษะอาชีพฯ จำนวน ๓,๙๐๒ คน จะเห็นได้จากข้อมูลจำนวนนักเรียนที่ไม่เรียนต่อมีความแตกต่างกันจำนวน ๓,๕๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๕๓ นอกจากนี้ จากข้อมูลพบว่า มีจำนวนนักเรียนเข้าฝึกทักษะอาชีพฯ ถึงจำนวน ๑,๑๖๓ คน เมื่อเทียบกับข้อมูลนักเรียนที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ ที่ไม่ศึกษาต่อจากสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๖๔ ซึ่งถือว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ สามารถปรับปรุง พัฒนา และขับเคลื่อนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้เพิ่มมากขึ้น

๒. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

๒.๑ ด้านงบประมาณในการดำเนินโครงการฯ

๑) งบประมาณในขั้นตอนการฝึกอบรมให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

กรมพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินโครงการฯ ในเรื่องของการจัดการฝึกอบรมด้านเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จะมีการใช้งบประมาณร่วมกับหลักสูตรเตรียมเข้าทำงาน (สำหรับประชาชนทั่วไป) กรมพัฒนาฝีมือแรงงานยังไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ สำหรับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นการเฉพาะ

ต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แม้ว่ากรมพัฒนาฝีมือแรงงานจะได้รับงบประมาณสำหรับการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ สำหรับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นการเฉพาะแล้วก็ตาม แต่ยังพบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน เนื่องจากไม่มีงบประมาณในการสนับสนุนค่าอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าฝึกอบรมอย่างเพียงพอตลอดระยะเวลาการฝึกอบรม เนื่องจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานมีงบประมาณสนับสนุนค่าอาหารอย่างจำกัด โดยจะมีงบประมาณที่ครอบคลุมเฉพาะในส่วนของวันธรรมดาเท่านั้น ไม่รวมถึงวันหยุดราชการ

๒) งบประมาณในขั้นตอนการประชุมผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว

กรมการจัดหางานเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการจัดประชุมผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการฯ อันจะนำไปสู่การถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจให้กับนักเรียนและผู้ปกครองในเรื่องวัตถุประสงค์ หลักสูตรการฝึกอบรม สิทธิประโยชน์ระหว่างการฝึกอบรม และประโยชน์จากการเข้าร่วมฝึกอบรมฯ ซึ่งกรมการจัดหางานได้มีโครงการเตรียมความพร้อมแก่กำลังแรงงานในกิจกรรมสร้างเครือข่ายการแนะแนวอาชีพ โดยมีการจัดประชุมผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวร่วมด้วย ทั้งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ ทั้งนี้ การจัดประชุมชี้แจงผู้อำนวยการและครูแนะแนวตามโครงการเตรียมความพร้อมแก่กำลังแรงงานในกิจกรรมสร้างเครือข่ายการแนะแนวอาชีพ ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างครอบคลุมจำนวนครูแนะแนวทุกคนเนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณ ประกอบกับในช่วงที่การดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) จึงไม่สามารถจัดการประชุมชี้แจงฯ ได้ในรูปแบบสถานที่ตั้ง (Onsite) ได้ เนื่องจากต้องปฏิบัติตามมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ทุกจังหวัดได้รับการจัดสรรงบประมาณอย่างครบถ้วน แต่อาจมีบางจังหวัดที่ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณได้ทันในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ

๓) งบประมาณในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในการมาศึกษาดูงานและรับสมัคร ณ สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน

สาเหตุที่นักเรียนต้องการเข้าฝึกอบรมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ แต่เปลี่ยนใจไม่มาศึกษาดูงานส่วนหนึ่ง เนื่องมาจากปัญหาในการเดินทางมาเพื่อฝึกอบรมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยพบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องระยะทางระหว่างบ้านไกลจากสถานที่ฝึกอบรม ไม่มีพาหนะในการเดินทาง

มาฝึกอบรม และการเดินทางไม่สะดวก ประกอบกับการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายในจังหวัดมีปัญหาในทางปฏิบัติ เช่น ในขั้นตอนที่ ๓ (การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด) ไม่ได้มีการหารือให้ชัดเจนถึงเรื่องค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย หรือโรงเรียนไม่ทราบถึงวิธีในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นต้น

๒.๒ ด้านความรู้ความเข้าใจในการเข้าร่วมโครงการฯ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

ครูแนะแนวหรือครูที่ทำหน้าที่ครูแนะแนวถือเป็นหัวใจสำคัญและเป็นปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จประการหนึ่งที่จะขับเคลื่อนและผลักดันให้โครงการฯ ประสบความสำเร็จ เนื่องจากเป็นคนกลางในการประสานสร้างความรู้ความเข้าใจ รวมถึงเข้าถึงนักเรียนและผู้ปกครองได้อย่างใกล้ชิดมากที่สุด แม้ว่าสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจะมีคู่มือการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ โดยในขั้นตอนการจัดประชุมผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวจะมีการกำหนดประเด็นหัวข้อการบรรยายให้ความรู้แก่ครูแนะแนวที่ครอบคลุม เพื่อให้ครูแนะแนวสามารถถ่ายทอดต่อนักเรียนกลุ่มเป้าหมายและผู้ปกครองได้ แต่ในทางปฏิบัติ ผู้ที่มีหน้าที่ในการบรรยายตามประเด็นหัวข้อต่าง ๆ ในบางประเด็นยังไม่ชี้แจงรายละเอียดได้อย่างครบถ้วน จึงอาจทำให้ส่งผลต่อความเข้าใจของครูแนะแนวต่อโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในการที่จะนำไปชี้แจงต่อนักเรียนกลุ่มเป้าหมายและผู้ปกครอง

จะเห็นได้ว่า ผลการดำเนินงานในขั้นตอนที่สะท้อนให้เห็นถึงความเข้าใจโครงการฯ ของครูแนะแนวที่อาจยังไม่สามารถถ่ายทอดข้อมูลโครงการฯ ให้นักเรียนเข้าใจได้อย่างชัดเจนจึงส่งผลต่อสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการเข้าฝึกอบรมฯ (๖,๐๕๘ คน) กับนักเรียนที่เข้าฝึกอบรมฯ (๔๐๒ คน) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีร้อยละของนักเรียนที่เข้าฝึกอบรมฯ ต่อนักเรียนที่ต้องการเข้าฝึกอบรมฯ เพียงร้อยละ ๖.๖๔ จึงมีความเป็นไปได้ว่า นักเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจและความมั่นใจเกี่ยวกับโครงการฯ เมื่อถึงขั้นตอนการเข้าฝึกอบรมฯ จึงมีสัดส่วนนักเรียนที่เข้าฝึกอบรมฯ ค่อนข้างต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อและต้องการเข้าฝึกอบรมฯ

ถึงแม้ว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สัดส่วนของนักเรียนที่เข้าฝึกอบรมฯ (๑,๑๖๓ คน) กับนักเรียนที่ต้องการเข้าฝึกอบรมฯ (๓,๙๐๒ คน) ร้อยละ ๒๙.๘๑ ซึ่งมีสัดส่วนที่สูงขึ้นกว่าปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ แต่อย่างไรก็ตาม สัดส่วนนักเรียนที่เข้าฝึกอบรมฯ ยังมีผลที่ค่อนข้างต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อและต้องการเข้าฝึกอบรมฯ จึงมีความเป็นไปได้ว่า นักเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจและความมั่นใจเกี่ยวกับโครงการฯ นอกจากนั้น ในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในปีที่ผ่านมา พบว่าการสร้างความรู้ความเข้าใจโครงการฯ ให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นสิ่งที่ค่อนข้างยากลำบาก เนื่องจากยังไม่สามารถเข้าถึงความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนในช่วงวัยนี้ได้ ดังนั้น การสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าร่วมโครงการฯ ให้กับกลุ่มเป้าหมายจึงยังคงเป็นประเด็นสำคัญในการเพิ่มจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายให้เข้าร่วมโครงการฯ อันจะเป็นการช่วยเหลือและเป็นประโยชน์ให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายให้มีโอกาสในการเพิ่มทักษะด้านอาชีพในการเป็นแรงงานมีฝีมือ อันจะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายให้ดีขึ้น

นอกจากนั้น จากการติดตามประเมินผลในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในมิติ การประเมินผลลัพธ์ต่อนักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓^๔ ซึ่งเป็นการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมการฝึกอบรมโครงการเพิ่ม ทักษะด้านอาชีพฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเด็นเรื่องของความเข้าใจโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ดังนี้

๑) การประชาสัมพันธ์

นักเรียนกลุ่มตัวอย่างได้รับรู้และได้รับการประชาสัมพันธ์โครงการฯ จากกรมพัฒนา ฝีมือแรงงาน หรือ สถาบัน/สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด ในอันดับสูงสุด ร้อยละ ๖๕.๓๐ ครูแนะแนว ในโรงเรียน เป็นลำดับรองลงมา ร้อยละ ๓๑.๗๐ จึงแสดงให้เห็นถึงการดำเนินโครงการฯ ในขั้นตอนการประชุม ชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ขั้นตอน ปฏิทินการดำเนินโครงการฯ อาจยังมี ข้อจำกัดด้านงบประมาณ ในการดำเนินงานในขั้นตอนดังกล่าว ที่ไม่สามารถจัดประชุมครูแนะแนวได้ครอบคลุม ทุกโรงเรียนในจังหวัด จึงปรากฏผลว่า ครูแนะแนวผู้มีบทบาทสำคัญในการสร้างความรู้ความเข้าใจกับนักเรียน กลุ่มเป้าหมายและผู้ปกครอง แต่พบว่า นักเรียนได้รับรู้และได้รับการประชาสัมพันธ์โครงการฯ จากครูแนะแนว เพียงร้อยละ ๓๑.๗๐

๒) ความเข้าใจเรื่องโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของนักเรียน

กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ เพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ดังนี้

๒.๑) ร้อยละ ๕๓.๕๐ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างไม่เข้าใจถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย ของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เพียงแค่ต้องการเข้ารับการฝึกอาชีพให้มีความรู้เพิ่มเติมเท่านั้น

๒.๒) ร้อยละ ๔๖.๕๐ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเข้าใจว่าโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ได้จัดทำขึ้นมาโดยมีเป้าหมายเพื่อฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพให้กับนักเรียนจากครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลัง จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้มีงานทำและมีรายได้ตามความเหมาะสม

นอกจากนั้น จากผลการสัมภาษณ์พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็น ว่าตนเองมีความรู้ความเข้าใจในวิธีการเข้าฝึกอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๓๐ รองลงมาที่มีความคิดเห็นว่ามีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย ร้อยละ ๑๕.๘๐ และมีความ คิดเห็นว่ามีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก เพียงร้อยละ ๙.๘๐

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจถึงวัตถุประสงค์หรือ เป้าหมายของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ และมีความรู้ความเข้าใจในวิธีการเข้าฝึกอบรมในโครงการเพิ่มทักษะ ด้านอาชีพฯ ในระดับปานกลาง

^๔ การประเมินโดยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ด้วยแบบสอบถาม จำนวน ๑๐๑ คน จากนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ

๓) สาเหตุการเข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ตัดสินใจในการเข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

๓.๑) ร้อยละ ๗๒.๓๐ ต้องการมีความรู้ด้านทักษะอาชีพสำหรับใช้ในการสมัครงาน

๓.๒) ร้อยละ ๒๘.๗๐ เพื่อให้มีงานทำหลังจบการศึกษาภาคบังคับ

๓.๓) ร้อยละ ๑๗.๘๐ ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า จากผลการสัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง แม้ว่าการรับรู้และความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับโครงการฯ ยังมีสัดส่วนค่อนข้างน้อย แต่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมฝึกอบรมโครงการฯ ก็เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ที่กำหนดไว้ ใน ๓ ประเด็นหลัก คือ

๑) เพื่อให้ให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ด้านทักษะอาชีพสำหรับใช้ในการสมัครงาน

๒) เพื่อให้ให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีงานทำหลังจบการศึกษาภาคบังคับ

๓) เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ

ทั้งนี้ ข้อมูลจากผลการศึกษามิติการประเมินผลลัพธ์ต่อนักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔^๕ ซึ่งเป็นการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่สนใจเข้าร่วมโครงการฯ และมาศึกษาดูงาน ณ สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กล่าวคือ

๑) การประชาสัมพันธ์โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จากคุณครูแนะแนว

ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติร้อยละ ๙๕ กล่าวคือ นักเรียนที่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จากการประชาสัมพันธ์ของคุณครูแนะแนว มีแนวโน้มที่จะสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ น้อยกว่านักเรียนที่ยังไม่ได้รับข้อมูลการประชาสัมพันธ์โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จากครูแนะแนว ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่านักเรียนที่ทราบข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ ของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ อาจจะไม่มีความสนใจโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ หรือได้รับรายละเอียดข้อมูลไม่ครบถ้วนหรือไม่เข้าใจเกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ทำให้มีความเป็นไปได้ว่านักเรียนมีแนวโน้มที่จะไม่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ หลังจากได้รับการประชาสัมพันธ์โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จากครูแนะแนว

^๕ รวบรวมข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถามจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่มาศึกษาดูงานในวันศึกษาดูงานโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ และคุณครูแนะแนว ๕ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดลำปาง จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนครราชสีมาซึ่งกำหนดให้เป็นตัวแทนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างใน ๔ ภูมิภาค

๒) การรับรู้ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม

ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติร้อยละ ๙๕ กล่าวคือ นักเรียนที่ทราบข้อมูลระยะเวลาของการฝึกอบรม มีแนวโน้มที่จะสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากกว่านักเรียนที่ไม่ทราบข้อมูลระยะเวลาของการฝึกอบรม ทั้งนี้เพราะว่าเมื่อนักเรียนทราบระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมนักเรียนสามารถวางแผนต่อหลังจากจบการฝึกอบรมได้ว่าจะศึกษาต่อหรือทำงาน

๓) การรับรู้เกี่ยวกับสวัสดิการของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๙๕ กล่าวคือ นักเรียนที่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสวัสดิการของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ระหว่างที่เข้ารับการฝึกอบรม มีแนวโน้มที่จะสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ น้อยกว่านักเรียนที่ไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสวัสดิการที่จะได้รับระหว่างการฝึก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสวัสดิการของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ยังไม่มีความสนใจเพียงพอต่อนักเรียน และอาจทำให้นักเรียนคิดว่าการไปทำงานอาจมีรายได้ที่สูงกว่าเมื่อเทียบกับสวัสดิการของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

๔) การสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในวันศึกษาดูงาน

การสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในวันศึกษาดูงานเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติร้อยละ ๙๙ กล่าวคือ นักเรียนที่มาศึกษาดูงานในวันศึกษาดูงานของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีแนวโน้มที่จะสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากกว่านักเรียนที่ไม่ได้มาศึกษาดูงาน ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนที่มาศึกษาดูงานได้รับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มากขึ้น ได้ทราบหลักสูตรที่เปิดสอนอบรม และได้เห็นสถานที่จริงที่ใช้สำหรับฝึกอบรม สภาพแวดล้อม รวมทั้งห้องพักที่นักเรียนจะต้องอาศัยในช่วงฝึกอบรม

นอกจากนั้น ด้านความต้องการสมัครเข้าร่วมโครงการฯ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายพบว่า

๔.๑) นักเรียนที่ต้องการสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จำนวน ๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๒ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด

๔.๒) นักเรียนอีกจำนวน ๒๗๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๘ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด ไม่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ซึ่งหลังจากนักเรียนได้ศึกษาดูงานหลักสูตรต่าง ๆ ณ โรงฝึกงานแต่ละหลักสูตรที่มีการเปิดสอนแล้ว

(๑) นักเรียนที่จะสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในวันดังกล่าว จำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๘ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด

(๒) นักเรียนที่ไม่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ หลังจากศึกษาดูงานแล้วจำนวน ๑๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๓ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด

เหตุผลของนักเรียนที่ไม่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ หลังจากศึกษาดูงานแล้ว พบว่ามีสาเหตุมาจาก

(๒.๑) หลักสูตรที่เปิดสอนไม่ตรงตามความต้องการของนักเรียน ๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๐ ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ไม่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ หลังจากศึกษาดูงาน

(๒.๒) หลักสูตรที่เปิดสอนไม่น่าสนใจ ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๘ ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ไม่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ หลังจากศึกษาดูงาน

(๒.๓) หลักสูตรที่เปิดสอนไม่ทันสมัย ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๐ ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ไม่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ หลังจากศึกษาดูงาน

(๒.๔) เหตุผลอื่น ๆ เช่น ศึกษาต่อ จำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๒ ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ไม่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ หลังจากศึกษาดูงาน โดยมีนักเรียนที่ไม่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ และไม่ให้เกิดผล จำนวน ๒๓ คน

(๓) มีนักเรียนอีกจำนวน ๑๐๔ คน ที่ยังไม่ตัดสินใจ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๙ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด

เหตุผลของนักเรียนที่ยังไม่ตัดสินใจสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ หลังจากศึกษาดูงานแล้ว พบว่ามีสาเหตุมาจาก

(๓.๑) ต้องขออนุญาตผู้ปกครองก่อนจำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๐ ของนักเรียนที่ยังไม่ตัดสินใจสมัคร

(๓.๒) ขอกลับไปพิจารณาก่อนจำนวน ๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๐ ของนักเรียนที่ยังไม่ตัดสินใจสมัคร

(๓.๓) อื่น ๆ เช่น ศึกษาต่อ เป็นต้น จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๐ ของนักเรียนที่ยังไม่ตัดสินใจสมัคร

เหตุผลที่อาจทำให้นักเรียนเปลี่ยนใจไม่เข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ

๑. นักเรียนส่วนใหญ่เปลี่ยนใจศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๘ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด

๒. ผู้ปกครองไม่อนุญาตให้เข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๑ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด

๓. นักเรียนช่วยผู้ปกครองทำงาน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด

๔. นักเรียนมีงานทำ คิดเป็นร้อยละ ๖.๑ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด

๒.๓ ด้านการกำหนดวันในการดำเนินการตามขั้นตอนที่สำคัญของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ

การกำหนดวันประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว วิชาศึกษาชุมชน และวันเปิดฝึกอบรม พบว่า บางจังหวัดไม่สามารถกำหนดวันที่ชัดเจนได้แต่กำหนดเป็นช่วงเวลาแทน ซึ่งส่งผลให้เมื่อถึงเวลาที่จะดำเนินการในขั้นต่อนั้น ๆ ไม่สามารถรู้วันที่แท้จริงได้ ทำให้ต้องมีการประสานงานกันอีกครั้ง อาจทำให้เกิดความสับสนในการดำเนินงานขึ้นได้ เช่น ครูแนะแนวไม่สามารถมาเข้าร่วมประชุมชี้แจงฯ ได้ หรือครูแนะแนวมาเข้าร่วมประชุมชี้แจงได้ไม่ครบถ้วน นักเรียนกลุ่มเป้าหมายติดภารกิจไม่สามารถไปศึกษาดูงานได้ หรือนักเรียนกลุ่มเป้าหมายไม่มาเข้าร่วมฝึกอบรมได้

๒.๔ ด้านการกำหนดหลักสูตรสาขาอาชีพที่จะเปิดฝึกอบรม

การกำหนดหลักสูตรที่จะเปิดฝึกอบรมของบางจังหวัด พบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายบางคนมีความรู้สึกว่าจะไม่มีความหลากหลายและไม่สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย และบางหลักสูตรที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายสนใจเป็นงานที่เด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ไม่สามารถทำงานได้ ทั้งนี้ เนื่องจากการกำหนดจะต้องพิจารณาถึงบริบทของตลาดแรงงานในจังหวัดและศักยภาพความพร้อมของหน่วยจัดการฝึกอบรม (ครูฝึก / อุปกรณ์ / เครื่องมือ) ประกอบการพิจารณากำหนดหลักสูตรที่จะเปิดฝึกอบรมด้วย นอกจากนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จากข้อมูลนักเรียนในการดำเนินโครงการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ (ตารางที่ ๑) จะเห็นได้ว่าสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการเข้าฝึกอบรมฯ กับนักเรียนที่เข้าฝึกอบรมฯ โดยมีร้อยละของนักเรียนที่เข้าฝึกอบรมฯ ต่อนักเรียนที่ต้องการเข้าฝึกอบรมฯ เพียงร้อยละ ๖.๖๔ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สัดส่วนของนักเรียนที่เข้าฝึกอบรมฯ ต่อนักเรียนที่ต้องการเข้าฝึกอบรมฯ ร้อยละ ๒๙.๘๑ ซึ่งอาจมีความเป็นไปได้ว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายยังไม่มี ความสนใจในหลักสูตรที่เปิดฝึก หรืออาจยังไม่เข้าใจถึงความจำเป็นในการเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรดังกล่าวไปก่อนเพื่อนำไปหารายได้หรือนำไปต่อยอดในการพัฒนาทักษะเพิ่มเติมต่อไป

จะเห็นได้ว่า ข้อมูลสถิตินักเรียนที่เข้าฝึกในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ สอดคล้องกับผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔^๖ ในเรื่องความสนใจหลักสูตรที่เปิดสอน กล่าวคือ ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ ที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติร้อยละ ๙๙ กล่าวคือ นักเรียนที่มีความสนใจหลักสูตรที่เปิดสอนในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีแนวโน้มที่จะสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะฯ มากกว่านักเรียนที่ไม่มีความสนใจในหลักสูตรที่เปิดสอน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะหลักสูตรที่เปิดสอนในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ยังไม่ตรงตามความต้องการของนักเรียนหรือความหลากหลายของหลักสูตรมีน้อย ดังนั้นควรมีการเพิ่มหลักสูตรให้มีความหลากหลาย มีความทันสมัย

^๖ รวบรวมข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถามจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่มาศึกษาดูงานในวันศึกษาดูงานโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ และคุณครูแนะแนว ๕ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดลำปาง จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนครราชสีมาซึ่งกำหนดให้เป็นตัวแทนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างใน ๔ ภูมิภาค

และทันต่อสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไป หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ เป็นต้น อาจทำให้นักเรียนมีความสนใจหลักสูตรที่เปิดสอนและเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เพิ่มขึ้น

นอกจากนั้น นักเรียนที่มาศึกษาดูงานโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีความความสนใจหลักสูตร ดังนี้

๑) ความสนใจหลักสูตรที่โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เปิดสอนจำนวน ๒๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๙ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด

๒) นักเรียนที่ไม่สนใจหลักสูตรที่โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เปิดสอนอีกจำนวน ๑๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๑ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด

(๑) หลักสูตรที่เปิดสอนไม่ตรงตามความต้องการของนักเรียน ๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๑ ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

(๒) หลักสูตรที่เปิดสอนไม่น่าสนใจจำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๔ ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

(๓) หลักสูตรที่เปิดสอนไม่ทันสมัย จำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๒ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และมีนักเรียนอีกจำนวน ๑๐๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๓ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมดไม่สนใจหลักสูตรของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เนื่องจากต้องการศึกษาต่อ

นอกจากนั้น จากผลการสำรวจความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับ ประเด็นด้านหลักสูตรของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ดังนี้

๑. ประเด็นหลักสูตรที่เปิดสอนมีความน่าสนใจ เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในระดับมาก (ร้อยละ ๓๗.๑) เป็นลำดับสูงสุด

๒. ประเด็นหลักสูตรที่เปิดสอนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในระดับมาก (ร้อยละ ๔๑.๐) เป็นลำดับสูงสุด

๓. ประเด็นหลักสูตรมีให้เลือกเรียนที่หลากหลาย เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในระดับมาก (ร้อยละ ๓๙.๔) เป็นลำดับสูงสุด

๔. ประเด็นหลักสูตรที่เปิดสอนตรงตามความต้องการของนักเรียน เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในระดับปานกลาง (ร้อยละ ๓๓.๒) เป็นลำดับสูงสุด

๕. ประเด็นหลักสูตรที่เปิดสอนด้านสาขาวิชาชีพมีความทันสมัย เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในระดับมาก (ร้อยละ ๔๖.๐) เป็นลำดับสูงสุด

๖. ประเด็นระยะเวลาในการศึกษาของหลักสูตรมีความเหมาะสม เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในระดับปานกลาง (ร้อยละ ๓๔.๐) เป็นลำดับสูงสุด

๗. ประเด็นความพร้อมของวิทยากร/ผู้สอน เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ ๔๒.๖) เป็นลำดับสูงสุด

๘. ประเด็นความพร้อมด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้สำหรับฝึกอบรม เห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ ๔๓.๑) เป็นลำดับสูงสุด

๒.๕ การที่นักเรียนที่ไม่เรียนต่อและไม่ต้องการเข้าฝึกอบรมโครงการเพิ่มทักษะด้าน

อาชีพฯ

จากการติดตามประเมินผลในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยได้มีการสอบถามคุณครูแนะแนวถึงสาเหตุของนักเรียนเกี่ยวกับการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกอบด้วย

๑) การที่นักเรียนที่ไม่เรียนต่อและไม่ต้องการเข้าฝึกอบรมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

ผลจากการสอบถามคุณครูแนะแนวถึงสาเหตุที่นักเรียนไม่ต้องการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ พบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษาภาคบังคับและช่วยผู้ปกครองทำงาน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๖ รองลงมาคือ นักเรียนไม่สามารถตัดสินใจได้ ร้อยละ ๑๕.๖ และนักเรียนไม่สะดวกในการเดินทางมาอบรม ร้อยละ ๑๔.๓ ตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ ๕๙ สาเหตุที่นักเรียนไม่ต้องการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

สาเหตุ	จำนวน	ร้อยละ
ศึกษาต่อ	๔๑	๒๖.๖
ช่วยผู้ปกครองทำงาน	๔๑	๒๖.๖
ผู้ปกครองไม่อนุญาตให้เข้าฝึกอบรม	๖	๓.๙
มีงานทำ	๕	๓.๒
มีทางเลือกอื่น เช่น ศูนย์ฝึกอาชีพพระราชทาน ศูนย์การเรียนรู้การพัฒนาศรี (พม.) โครงการ ๓ ม. (กรมการจัดหางาน) เป็นต้น	๒	๑.๓
นักเรียนไม่สามารถตัดสินใจได้	๒๔	๑๕.๖
นักเรียนไม่สนใจในสาขาที่เปิดฝึกอบรม	๕	๓.๒
นักเรียนไม่สะดวกในการเดินทางมาอบรม	๒๒	๑๔.๓
อื่น ๆ	๘	๕.๒
รวม	๑๕๔	๑๐๐.๐

๒) การที่นักเรียนที่ต้องการเข้าฝึกอบรมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ แต่ไม่มาศึกษาดูงานฯ

เมื่อสอบถามสาเหตุของนักเรียนที่ต้องการเข้าฝึกอบรมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ แต่ไม่มาศึกษาดูงานในวันศึกษาดูงาน พบว่า ร้อยละ ๖๒.๗ นักเรียนเปลี่ยนใจ ร้อยละ ๑๙.๖ โรงเรียนขาดงบประมาณสนับสนุนในการพานักเรียนมาศึกษาดูงาน และร้อยละ ๑๗.๖ วันที่ศึกษาดูงานตรงกับวันที่มีกิจกรรมของโรงเรียน เช่น การสอบปลายภาค

ตารางที่ ๖๐ สาเหตุของนักเรียนที่ต้องการเข้าฝึกอบรมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ แต่ไม่มาศึกษาดูงานฯ

สาเหตุ	จำนวน	ร้อยละ
วันที่ศึกษาดูงานตรงกับวันที่มีกิจกรรมของโรงเรียน เช่น การสอบปลายภาค	๙	๑๗.๖
โรงเรียนขาดงบประมาณสนับสนุนในการพานักเรียนมาศึกษาดูงาน	๑๐	๑๙.๖
นักเรียนเปลี่ยนใจ	๓๒	๖๒.๗
รวม	๕๑	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๖๐ จะเห็นได้ว่า มีจำนวนนักเรียนที่ต้องการเข้าฝึกอบรมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ แต่เปลี่ยนใจในสัดส่วนที่สูงถึงร้อยละ ๖๒.๗ โดยสาเหตุที่ทำให้นักเรียนที่ต้องการเข้าฝึกอบรมโครงการเพิ่มทักษะฯ เปลี่ยนใจ พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ ๒๗.๓ นักเรียนศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษาภาคบังคับและช่วยผู้ปกครองทำงาน ร้อยละ ๒๑.๒ เป็นสาเหตุอื่น ๆ เช่น การเดินทางไม่สะดวก นักเรียนไม่สบายในวันศึกษาดูงาน เป็นต้น และร้อยละ ๑๘.๒ ผู้ปกครองไม่อนุญาตให้เข้าฝึกอบรม

ตารางที่ ๖๑ สาเหตุที่นักเรียนต้องการเข้าฝึกอบรมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ แต่เปลี่ยนใจไม่มาศึกษาดูงานฯ

สาเหตุที่เปลี่ยนใจ	จำนวน	ร้อยละ
ช่วยผู้ปกครองทำงาน	๙	๒๗.๓
ศึกษาต่อ	๙	๒๗.๓
ผู้ปกครองไม่อนุญาตให้เข้าฝึกอบรม	๖	๑๘.๒
มีงานทำ	๑	๓.๐
มีทางเลือกอื่น	๑	๓.๐
อื่น ๆ เช่น การเดินทางไม่สะดวก เป็นต้น	๗	๒๑.๒
รวม	๓๓	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๖๑ จะเห็นได้ว่า สาเหตุที่นักเรียนที่ให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายไม่เข้าร่วมโครงการฯ คือ ปัญหาในการเดินทางมาเพื่อฝึกอบรมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จากการศึกษาก็ได้มีการสอบถามนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเรื่องการเดินทางเพื่อฝึกอบรม พบว่า

๑. นักเรียนที่มีปัญหาในการเดินทางจำนวน ๙๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด ส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องระยะทางระหว่างบ้านไกลจากสถานที่ฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๗ ของจำนวนนักเรียนที่พบปัญหาในการเดินทาง รองลงมา คือ ไม่มีพาหนะในการเดินทางมาฝึกอบรม ร้อยละ ๒๓.๕ ของจำนวนนักเรียนที่พบปัญหาในการเดินทาง และการเดินทางไม่สะดวก ร้อยละ ๑๕.๓ ของจำนวนนักเรียนที่พบปัญหาในการเดินทาง ตามลำดับ

๒. นักเรียนที่ไม่มีปัญหาในการเดินทางจำนวน ๒๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๕ ของจำนวนตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด

๒.๖ ด้านการรักษานักเรียนที่เข้าฝึกทักษะอาชีพ ให้ศึกษาจนจบหลักสูตรการฝึกอบรม

จากข้อมูลนักเรียนในการดำเนินโครงการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ (ตารางที่ ๑) จะเห็นได้ว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และ ๒๕๖๔ สัดส่วนของนักเรียนเข้าฝึกทักษะด้านอาชีพ กับนักเรียนที่จบฝึกทักษะอาชีพ โดยมีร้อยละของนักเรียนที่จบฝึกทักษะอาชีพ ต่อนักเรียนเข้าฝึกทักษะอาชีพ ร้อยละ ๗๐.๕๕ และ ร้อยละ ๗๒.๙๑ ตามลำดับ ซึ่งมีสัดส่วนที่น้อยลงเมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลผลสำรวจนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ร้อยละ ๗๙.๖๐ โดยมีสาเหตุเนื่องจาก

- นักเรียนเปลี่ยนใจกลับไปศึกษาในระบบ
- นักเรียนได้รับการว่าจ้างให้ทำงาน
- นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนซึ่งเข้ารับการอบรมด้วยกัน
- นักเรียนออกตามเพื่อนที่มาเข้ารับการฝึกอบรมด้วยกัน

๒.๗ ด้านการมีงานทำหลังจบฝึกทักษะอาชีพฯ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

จากข้อมูลนักเรียนในการดำเนินโครงการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ (ตารางที่ ๑) จะเห็นได้ว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สัดส่วนของนักเรียนที่จบฝึกทักษะอาชีพฯ กับนักเรียนที่มีงานทำ โดยมีร้อยละของนักเรียนที่มีงานทำต่อนักเรียนที่จบฝึกทักษะอาชีพฯ ร้อยละ ๗๒.๔๑ ซึ่งมีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลผลสำรวจนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ร้อยละ ๔๓.๔๔ ถึงแม้ว่าปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จะมีสัดส่วนสูงขึ้นกว่าปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ คือ ร้อยละ ๖๓.๒๘ ก็ตาม แต่มีสัดส่วนน้อยกว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เนื่องจากข้อมูลจำนวนนักเรียนที่มีงานทำในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังกล่าว เป็นข้อมูลของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เพิ่งจบฝึกอบรมฯ และอยู่ระหว่างการหางานทำ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลผลการสัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มตัวอย่างในส่วนของการทำงานทำหลังการเข้าร่วมฝึกอบรมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่า

๑) นักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีงานทำหลังจากจบหลักสูตรการอบรมของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๔๐

๑.๑) ทำงานที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรที่เข้าร่วมการอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๗๐

๑.๒) ทำงานเกี่ยวข้องกับหลักสูตรที่เข้าร่วมการอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ร้อยละ ๔๘.๓๐

ทั้งนี้ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการมีงานทำของตนเองไม่ได้เป็นผลจากการเข้าร่วมอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๐๐ และมีความคิดเห็นว่าการมีงานทำของตนเองเป็นผลจากการเข้าร่วมอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ร้อยละ ๔๐.๐๐

นอกจากนั้น นักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติที่ได้จากการอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ นั้นสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการทำงานได้ โดยคิดเป็นร้อยละ ๘๓.๓๐ และมีเพียงร้อยละ ๑๖.๗๐ เท่านั้นที่เห็นว่า คุณสมบัติที่ได้จากการอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการทำงานได้

๒) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ไม่มีงานทำหลังจากจบหลักสูตรการอบรม ของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ร้อยละ ๔๐.๖๐ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่มีงานทำนั้น พบว่า

๒.๑) นักเรียนกลุ่มตัวอย่างอยู่ระหว่างการหางานทำ ร้อยละ ๓๑.๗๐

๒.๒) นักเรียนกลุ่มตัวอย่างไม่ได้หางานทำ ร้อยละ ๒๙.๓๐

๒.๓) นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้ดำเนินการอื่นๆ เช่น กลับเข้ารับการศึกษาคือ ทั้งในระบบโรงเรียน และ กศน. เข้ารับการฝึกงานเพิ่มเติมกับหน่วยงานอื่น และรอเกณฑ์ทหาร เป็นต้น ร้อยละ ๓๙.๐๐

อย่างไรก็ดี ผลสัมฤทธิ์สำคัญประการหนึ่งของการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ คือ การทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีงานทำภายหลังจากจบหลักสูตรการฝึกอบรมให้มีจำนวนมากที่สุด

๓. แนวทางการแก้ไขและพัฒนาการขับเคลื่อนโครงการฯ

๓.๑ ด้านงบประมาณในการดำเนินโครงการฯ

๑) งบประมาณในขั้นตอนการฝึกอบรมให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ กรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เป็นการเฉพาะ แต่ยังมีข้อจำกัดของงบประมาณสนับสนุนค่าอาหารสำหรับวันหยุด ดังนั้น คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด ควรมีการหารือหรือพิจารณาให้ชัดเจนตั้งแต่ในขั้นตอนที่ ๓ การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด เพื่อหาแหล่งงบประมาณอื่น ๆ ทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชนในจังหวัดมาสนับสนุนค่าอาหาร (เพิ่มเติม) ในวันหยุดให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ทั้งนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติของจังหวัด ในปีต่อ ๆ ไปสำนักงานงบประมาณควรพิจารณาเพิ่มการจัดสรรงบประมาณในส่วนนี้ให้กับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการฝึกอบรม

ทั้งนี้ ประเด็นด้านงบประมาณในการดำเนินโครงการฯ โดยเฉพาะงบประมาณสำหรับการฝึกอบรม ถือเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้อย่างแท้จริงบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ที่กำหนดไว้ ดังนั้น สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจึงมีแนวทางสำหรับกรณีที่เกิดการสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมายของทุกจังหวัดทั่วประเทศ (๗๖ จังหวัด) มีจำนวนนักเรียนที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน มากกว่าอัตราที่สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดสามารถรองรับได้ มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) ให้พิจารณาขอรับการสนับสนุนงบประมาณค่าใช้จ่ายจากทบวงมหาวิทยาลัยจังหวัด

(๒) ให้พิจารณาขอรับเงินอุดหนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) โดยให้สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดในฐานะเลขานุการโครงการฯ เป็นผู้จัดทำโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ หรืออาจจะแบ่งขอรับสนับสนุนจากงบประมาณทั้ง ๒ หน่วยก็ได้ เพื่อไม่ให้เป็นการซ้ำซ้อนของหน่วยใดหน่วยหนึ่ง

สำหรับการขอรับงบประมาณสนับสนุนตามข้อ (๑) และข้อ (๒) จะต้องดำเนินการขอรับงบประมาณสนับสนุนล่วงหน้าก่อนปีงบประมาณนั้นๆ

(๓) กรณีที่การดำเนินงานตามข้อ (๑) และข้อ (๒) แล้ว ยังคงเหลือนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ไม่สามารถเข้ารับการฝึกอบรมได้ ขอความร่วมมือให้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด (กศน. จังหวัด) สนับสนุนการฝึกอบรมอาชีพในระยะสั้นตามหลักสูตรของ กศน. จังหวัด ต่อไป

อย่างไรก็ตาม กรณีที่ผลการสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมายของทุกจังหวัดทั่วประเทศ (๗๖ จังหวัด) มีจำนวนนักเรียนที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน น้อยกว่า อัตราที่สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดสามารถรองรับได้ มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) สามารถนำนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (ม. ๓) แล้วหลายปี ซึ่งยังไม่ได้มีการศึกษาต่อ มีอายุไม่เกิน ๒๕ ปี และยังไม่ได้ทำงานที่มีความต้องการฝึกอบรมมาเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ (เพิ่มเติม) ตามจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายของจังหวัดที่ยังไม่ครบถ้วนตามที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

(๒) ประสานสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด เพื่อดำเนินการสำรวจนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่กำลังเรียน กศน. ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความต้องการฝึกอบรมมาเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ (เพิ่มเติม) ตามจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายของจังหวัดที่ยังไม่ครบถ้วนตามที่ได้รับจัดสรร ทั้งนี้ ในกรณีที่ขาดจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายควรประสานกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแต่เนิ่นๆ เพื่อให้มีเวลาในการเตรียมการหาเรียนกลุ่มเป้าหมาย พร้อมทั้งควรมีการกำหนดจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน (รายละเอียดตามแนวทางการประสานเชิญชวนนักเรียน กศน. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ กรณีจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายยังไม่ครบถ้วนตามที่ได้รับจัดสรรอัตราฝึกอบรมจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน)

๒) งบประมาณในขั้นตอนการประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว

แม้ว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ กรมการจัดหางานจะได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เป็นการเฉพาะแล้ว แต่ควรมีการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีและสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการจัดประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวให้เพียงพอกับจำนวนโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายในแต่ละจังหวัดเป็นประจำทุกปี และควรให้ทันในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ (จัดสรรเป็นงวดเดียว)

๓) งบประมาณในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในการมาศึกษาดูงานและรับสมัคร ณ สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด

คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด โดยสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ควรมีการหารือหรือพิจารณาให้ชัดเจนกรณีที่โรงเรียนมีความจำเป็นต้องขอรับการสนับสนุนงบประมาณ (งบเงินอุดหนุน) ในการเดินทางของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในขั้นตอนที่ ๓ (การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด) และการชี้แจงแนะนำโรงเรียนเกี่ยวกับขั้นตอนในการ

ประสานขอรับการสนับสนุนงบประมาณกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในขั้นตอนที่ ๔ (การประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว) ทั้งนี้ สำนักงานประมาณการสนับสนุนงบประมาณในส่วนนี้ให้แก่กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน โดยถือเป็นกิจกรรมหนึ่งในการจัดการฝึกอบรม

๔) งบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินโครงการฯ จากภาคเอกชน

ควรมีการแต่งตั้งผู้แทนภาคเอกชนตามความเหมาะสมของแต่ละจังหวัดร่วมเป็นกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด เช่น นายกเหล่ากาชาดจังหวัด สมาคมผู้ประกอบการต่างๆ ฯลฯ เนื่องจากกลุ่มเหล่านี้ สามารถสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การสนับสนุนสถานที่ฝึกงานในสถานประกอบการต่างๆ และการหาแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพภายหลังจบการฝึกอบรม ฯลฯ

๓.๒ ด้านความรู้ความเข้าใจในการเข้าร่วมโครงการฯ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

๓.๒.๑ การถ่ายทอดข้อมูลโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ให้กับครูแนะแนวให้ครบถ้วน
ในขั้นตอนที่ ๔ (การประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว)

๑) การประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวจะต้องมีการกำหนดวันที่มีความชัดเจน เพื่อให้ครูแนะแนวได้วางแผนในการเข้าร่วมการประชุมดังกล่าวได้

๒) เนื้อหาการประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวจะต้องให้ความสำคัญอย่างชัดเจนในแต่ละประเด็น ซึ่งเนื้อหาจะต้องมีการแบ่งหน่วยงานรับผิดชอบในการอธิบายด้านต่าง ๆ อย่างชัดเจน ดังนี้

๒.๑) ในส่วนของการฝึกอบรม โดยสถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานชี้แจงความเป็นมาของโครงการฯ วัตถุประสงค์ หลักสูตรที่จะเปิดฝึกอบรม และสิทธิประโยชน์ ที่จะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการฯ (เรียนฟรี อยู่ฟรี กินฟรี / มีรายได้ชัดเจนในระหว่างการฝึกอบรมให้กับครอบครัว / โอกาสมีงานทำสูง / ค่าแรงที่สูงขึ้น)

๒.๒) ในส่วนของการสำรวจนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการฯ โดยหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับบทบาทครูแนะแนวในการทำหน้าที่สำรวจนักเรียนกลุ่มเป้าหมายและการสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองและนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

๒.๓) ในส่วนของการสนับสนุนเงินสงเคราะห์ โดยสำนักงาน พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดจะต้องมีการให้รายละเอียดของเงินสงเคราะห์ประเภทต่าง ๆ ที่จะทำให้ความช่วยเหลือชัดเจน รายได้ให้แก่ครอบครัวอย่างชัดเจน (ว่าจะได้อะไรบ้าง / เป็นเงินจำนวนเท่าไร / เป็นจำนวนกี่งวด)

๒.๔) ในส่วนของการสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน โดยสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดจะต้องให้ความรู้เรื่องข้อมูลสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่จะได้รับ จากการคุ้มครองแรงงานตามกฎหมาย และขอยกเว้นในสาขาหลักสูตรที่ให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายสามารถเข้ารับการอบรมและฝึกงานได้ ให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ครูแนะแนว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด

๓.๒.๒ หน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาส่วนกลางควรมีการสร้างการรับรู้ในเชิงนโยบายให้กับหน่วยงานในสังกัดระดับจังหวัด ดังนี้

๑) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีการจัดประชุมเชิงนโยบายเพื่อสร้างการรับรู้กับผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผ่านเครือข่ายการประชุมออนไลน์ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนโครงการฯ

๒) โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ควรมีการจัดประชุมเพื่อสร้างการรับรู้กับผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูแนะแนวในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านช่องทางการประชุมออนไลน์ เช่น ระบบ ZOOM Cloud Meetings และ Google Classroom เป็นต้น มีการเผยแพร่ผ่านเพจการศึกษาท้องถิ่นไทย เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนโครงการฯ

๓.๒.๓ การแต่งตั้งประชาสัมพันธ์จังหวัดเป็นกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด

เสนอแนะให้ทุกจังหวัดแต่งตั้งประชาสัมพันธ์จังหวัดร่วมเป็นกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด เพื่อสนับสนุนการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการฯ ของจังหวัดในแต่ละขั้นตอนผ่านเครือข่ายสื่อต่าง ๆ เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจในวัตถุประสงค์และสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการฯ แก่บุคคลทั่วไป

๓.๒.๔ การสรุปผลการดำเนินโครงการฯ ในแต่ละปีงบประมาณเพื่อสรุปจัดทำแนวทางการดำเนินโครงการฯ ในปีต่อไป

เมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณในแต่ละปีหน่วยงานส่วนกลางควรมีการดำเนินการรวบรวมและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในแต่ละปีงบประมาณ และประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องตามโครงการฯ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางในการดำเนินงานในปีงบประมาณต่อไป และชี้แจงคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ระดับจังหวัด ทุกจังหวัด เพื่อให้รับทราบแนวทางการดำเนินโครงการฯ และแนวทางในการแก้ไขและพัฒนาโครงการฯ ให้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒.๕ การจัดทำคู่มือหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาและคู่มือครูแนะแนว สำหรับการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

เนื่องจากปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้โครงการบรรลุผลสำเร็จนั้น คือ ครูแนะแนว ซึ่งหากครูแนะแนวมีการรับรู้ ความรู้ความเข้าใจโครงการฯ ได้อย่างถ่องแท้จะเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่สามารถช่วยเหลือนักเรียนยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับให้ได้เข้าร่วมโครงการฯ ดังนั้น สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจึงได้จัดทำคู่มือหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาและคู่มือครูแนะแนวสำหรับการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๓.๒.๖ การสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ปกครองและนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

๑) มีการนำโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มาชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้ปกครองในการประชุมผู้ปกครองของแต่ละโรงเรียนก่อนการเปิดภาคเรียนประจำปี

๒) จังหวัดจัดทีมงาน (ประกอบด้วย หัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด ร่วมกับนายอำเภอในพื้นที่) ไปร่วมกับครูแนะแนวในการชี้แจงสร้างความเข้าใจและความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองและนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ทั้งนี้ หากไม่สะดวกในการจัดทีมงานลงพื้นที่ร่วมกันจะใช้รูปแบบการจัดประชุมผู้ปกครองและนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจอีกครั้งหนึ่ง และเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับโครงการฯ ด้วย โดยสามารถจัดการประชุมชี้แจงตามเขตอำเภอหรือเขตพื้นที่การศึกษาได้ตามความเหมาะสมของบริบทจังหวัด

๓) มีการทำความเข้าใจโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่มีแนวโน้มจะไม่เรียนต่อในเบื้องต้นอย่างใกล้ชิดตั้งแต่ขณะเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ช่วง ม. ๑ - ม. ๒

๓.๒.๗ การรับรู้เกี่ยวกับเงินสนับสนุน / เงินสงเคราะห์ระหว่างการศึกษา

๑) การจัดทำสื่อเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของเงินสงเคราะห์

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดควรดำเนินการจัดทำสื่อเอกสารชุดความรู้เกี่ยวกับสิทธิการได้รับเงินสงเคราะห์ตามระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมถึงจัดทำคู่มือเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่ผู้ปกครองจะได้รับในระหว่างที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อให้ครูแนะแนวใช้เป็นแนวทางในการสื่อสารและชี้แจงสร้างความเข้าใจและตอบคำถามข้อสงสัยของผู้ปกครองได้อย่างชัดเจนและมีความถูกต้อง

๒) ประสานงานกรมกิจการเด็กและเยาวชน เพื่อให้การสนับสนุนการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลโครงการฯ พร้อมทั้งสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการฯ ให้แก่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้รับทราบข้อมูลอย่างครบถ้วนเป็นประจำทุกปี

๓.๒.๘ การเพิ่มช่องทางการสื่อสารกับหน่วยงานต่าง ๆ ในระดับจังหวัด

๑) มีการบรรจุระเบียบวาระเรื่องโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของจังหวัดในที่ประชุมประจำเดือนหัวหน้าส่วนราชการจังหวัด

๒) การนำโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ แจ้งคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) ได้รับทราบข้อมูล

๓.๒.๙ การแต่งตั้งสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดเป็นกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด

ควรมีการแต่งตั้งสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดเป็นกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด เพื่อสนับสนุนการสื่อสารและสร้างความเข้าใจในโครงการฯ ไปยังนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เป็นช่วงวัยใกล้เคียงกัน

๓.๓ ด้านการกำหนดวันในการดำเนินการตามขั้นตอนที่สำคัญของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ

สำหรับขั้นตอนการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด ต้องมีการกำหนดวันในการดำเนินการตามขั้นตอนที่สำคัญของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ ดังนี้

๑) การกำหนดวันจัดประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว

คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด โดยสำนักงานจัดหางานจังหวัดและหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษา ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ควรมีการหารือเตรียมการถึงวันที่เหมาะสมเพื่อให้ครูแนะแนวสามารถเข้าร่วมได้มากที่สุด ทั้งนี้ ควรหลีกเลี่ยงไม่ให้ตรงกับวันที่มีกิจกรรมของโรงเรียนหรือช่วงเวลาที่คุณครูแนะแนวติดงานประจำของตนเอง

๒) การกำหนดวันศึกษาดูงานและรับสมัคร

สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน และหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษา ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ควรมีการหารือหรือเตรียมการถึงวันที่เหมาะสม เพื่อให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายสามารถศึกษาดูงานและรับสมัครให้มากที่สุด กรณีจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้งจังหวัดมีจำนวนมากเกินกว่าที่จะมาศึกษาดูงานและรับสมัครในวันเดียวกันได้ สามารถแบ่งเป็นรุ่น ๆ หรือกำหนดมากกว่า ๑ วันได้ตามความเหมาะสม

๓) การกำหนดวันเปิดฝึกอบรม

คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด ควรกำหนดวันเปิดฝึกอบรมโดยเร็วภายหลังจากนักเรียนกลุ่มเป้าหมายจบการศึกษา โดยควรกำหนดให้อยู่ในช่วงสัปดาห์ที่ ๒ ของเดือนเมษายน (หลังเทศกาลสงกรานต์) เพื่อให้ระยะเวลาการเปิดฝึกอบรมไม่ทิ้งช่วงห่างจนเกินไป ซึ่งจะช่วยลดโอกาสในการเปลี่ยนใจไม่เข้ารับการฝึกอบรมและการไม่สามารถติดตามนักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้

ทั้งนี้ ขั้นตอนการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด ในการประชุมครั้งแรกถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญกับการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ ของจังหวัด ควรมอบหมายให้หัวหน้าหน่วยงานหรือผู้แทนที่มีอำนาจในการตัดสินใจได้มาเข้าร่วมการประชุมฯ เพื่อจะได้ร่วมกันพิจารณาวางนโยบายและแผนงานให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ

๓.๔ ด้านการกำหนดหลักสูตรสาขาอาชีพที่จะเปิดฝึกอบรม

๑) การพิจารณาหลักสูตรการฝึกอบรมให้ครอบคลุมบริบทของจังหวัด (ความพร้อมในการจัดฝึกอบรมของหน่วยฝึก / ความต้องการของตลาดแรงงานของจังหวัดหรือจังหวัดใกล้เคียง / ความเหมาะสมกับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี) บริบทสถานการณ์ปัจจุบันและความสนใจของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

๒) การให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะภาคเอกชน ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด และประธานหอการค้าจังหวัด ร่วมพิจารณาหลักสูตรที่จะเปิดฝึกอบรมด้วย เพื่อจะได้สัมพันธ์กับตำแหน่งงานที่จะรองรับภายหลังจากนักเรียนจบการฝึกอบรม

๓) การชี้แจงทำความเข้าใจกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายให้ตระหนักถึงความจำเป็นและสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เพื่อให้มีงานทำและรายได้ก่อน

๔) การจัดหลักสูตรเสริมระยะสั้นที่น่าสนใจตรงกับความต้องการของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย (เพิ่มเติม) ในช่วงนอกเวลาระหว่างการฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ

๓.๕ การที่นักเรียนที่ไม่เรียนต่อและไม่ต้องการเข้าฝึกอบรมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

๑) การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ให้ครูแนะแนว ปัจจัยสำคัญของการเพิ่มจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายมาเข้าร่วมโครงการฯ ให้ได้มากที่สุด คือ ความรู้ความเข้าใจของครูแนะแนวเกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ที่ถูกต้องและครบถ้วนทุกประเด็น และสามารถสื่อสาร ถ่ายทอด ตลอดจนชี้แจงเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างความเชื่อมั่นในการสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ให้กับผู้ปกครองและนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ดังนั้น คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ระดับจังหวัด ควรให้ความสำคัญตั้งแต่กระบวนการชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอน ปฏิทินการดำเนินโครงการฯ และรายละเอียดการกรอกแบบสอบถามและแบบสรุปฯ ให้กับผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว โดยควรให้ความสำคัญกับเนื้อหาสาระที่ครูแนะแนวมีความจำเป็นที่ควรจะต้องรู้และมีความเข้าใจสำหรับการใช้เป็นข้อมูลในการสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองและนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งควรให้ความสำคัญในประเด็นการวางแผนและการดำเนินงาน ได้แก่ การสร้างความเข้าใจให้กับผู้ปกครองและนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย การปฏิบัติตามแนวทางกรณีที่มีนักเรียนประสงค์จะเข้าร่วมโครงการฯ ทั้งจำนวนมากหรือจำนวนน้อยกว่าอัตราที่ได้รับการจัดสรร

๒) การสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในวันศึกษาดูงาน กรณีที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายไม่สามารถตัดสินใจในวันที่มาศึกษาดูงานและรับสมัครได้ครูแนะแนวควรมีการดำเนินการ ดังนี้

๒.๑) บทบาทของครูแนะแนวในการสอบถาม ให้ข้อเสนอแนะ ชักชวนนักเรียนให้เข้าร่วมโครงการฯ ภายหลังจากการศึกษาดูงาน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง และกรณีนี้ครูแนะแนวควรทำความเข้าใจกับผู้ปกครองของนักเรียนที่บ้านด้วย เนื่องจากการตัดสินใจขั้นสุดท้ายจะอยู่ที่ผู้ปกครอง หรือหากเป็นไปได้อาจเชิญชวนผู้ปกครองเข้าร่วมศึกษาดูงานด้วย

๒.๒) ภายหลังจากนักเรียนจบการศึกษา (สอบภาคเรียนสุดท้ายเสร็จและอยู่ระหว่างการรอเข้ารับการศึกษา) ขอความร่วมมือให้ครูแนะแนวติดตามรักษาระยะการติดต่อสื่อสารและเน้นย้ำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายและผู้ปกครองเห็นถึงสิทธิประโยชน์ของการเข้าร่วมโครงการฯ เพื่อไม่ให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายเปลี่ยนใจไปหางานทำก่อนการเปิดฝึกอบรม

๓.๖ ด้านการรักษานักเรียนที่เข้าฝึกทักษะอาชีพฯ ให้ศึกษาจนจบหลักสูตรการฝึกอบรม

๑) การจัดกิจกรรมนันทนาการในระหว่างการฝึกอบรม
สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ควรมีกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในระหว่างการฝึกอบรม

เพื่อช่วยลดความกังวลใจให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย เสริมสร้างความรักความผูกพันในกลุ่มนักเรียน เนื่องจากอาจมีความวิตกกังวลในการปรับตัวและมีความต้องการกลับบ้าน

๒) การสร้างขวัญและกำลังใจระหว่างการฝึกอบรม

คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด พร้อมทั้งสำนักงานเหล่ากาชาดจังหวัด ควรร่วมกันลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมให้ขวัญและกำลังใจและมอบเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นแก่นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ที่เข้ารับการฝึกอบรมตามโครงการฯ ในบางโอกาสตามความเหมาะสม

๓) การส่งเสริมการศึกษาต่อ กศน. ควบคู่กับการฝึกอบรม

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดควรเข้าไปส่งเสริมการศึกษานอกระบบ (กศน.) ให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในระหว่างการเข้าร่วมการฝึกอบรมตามโครงการฯ

๔) การสอนเสริมหลักสูตรระยะสั้นในระหว่างการฝึกอบรม

สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานควรจัดการสอนเสริมหลักสูตรระยะสั้นในระหว่างการฝึกอบรม เช่น ขายเป็นออนไลน์ หรือภาษาต่างประเทศ เป็นต้น

๕) การทำกิจกรรมจิตสาธารณะบำเพ็ญประโยชน์ในระหว่างการฝึกอบรม

สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานควรการทำกิจกรรมจิตสาธารณะบำเพ็ญประโยชน์ในระหว่างการฝึกอบรม เช่น บริการตรวจเช็ครถจักรยานยนต์ บริการตัดผม เป็นต้น

๓.๗ ด้านการมีงานทำหลังจบฝึกทักษะอาชีพฯ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

๑) การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจ้างแรงงานเด็ก

สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดประสานกับสถานประกอบกิจการในจังหวัด ผู้ปกครองและนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่จบการฝึกอบรมฯ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนว่า สามารถจ้างนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่จบการฝึกอบรมได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายแรงงาน โดยทำงานลักษณะที่ไม่มีความเสี่ยงหรืออันตรายสูงในตำแหน่งผู้ช่วยช่าง

๒) การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานให้แก่ผู้จบการฝึกอบรมฯ

ก่อนนักเรียนจบการฝึกอบรมฯ สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานควรชี้แจงทำความเข้าใจแก่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายให้ทำงานในตำแหน่งตามที่จัดหาให้ไปก่อน เพื่อสร้างประสบการณ์และความชำนาญในวิชาชีพ มีรายได้ไปก่อนแล้วค่อยหาตำแหน่งที่สนใจภายหลัง หรือหาหลักสูตรศึกษาต่อเพื่อเพิ่มทักษะต่อไป

กล่าวโดยสรุป จากการดำเนินงานโครงการฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ จะเห็นได้ว่า ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ถือเป็นปีแห่งก้าวแรกในการบูรณาการความร่วมมือขับเคลื่อนโครงการฯ ให้ครอบคลุมทุกจังหวัดทั่วประเทศ (๗๖ จังหวัด) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ถือเป็นปีแห่งการปรับปรุงและพัฒนาโครงการฯ ให้มีความสมบูรณ์ในทุกจังหวัดทั่วประเทศ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ถือเป็นปีแห่งการเริ่มต้นในการสร้างความยั่งยืนของโครงการฯ โดยมีการติดตามผลการบูรณาการความร่วมมือและขับเคลื่อนโครงการฯ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและในระดับจังหวัดอย่างต่อเนื่อง

สำหรับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายพร้อมทั้งข้อเสนอแนะเชิงบริหารจัดการโครงการฯ ต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด และหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการขับเคลื่อนโครงการฯ ดังนี้

๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑.๑ หน่วยงานภาครัฐส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมการจัดหางาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานประมาณ และกรมประชาสัมพันธ์ ควรดำเนินการบูรณาการความร่วมมือในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้มีโอกาสและความเท่าเทียมในการเข้าถึงการให้บริการภาครัฐอย่างทั่วถึงมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

๑) กระทรวงมหาดไทย ในการขอความร่วมมือผู้ว่าราชการจังหวัดในการให้ความสำคัญต่อความสำเร็จของโครงการฯ โดยการอำนวยความสะดวก สนับสนุน และกำกับติดตามการดำเนินโครงการฯ ของคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ระดับจังหวัดอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

๒) หน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษา ได้แก่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการให้ความสำคัญในการสร้างความเข้าใจกับครูแนะแนว และผู้อำนวยการโรงเรียนในโรงเรียนในสังกัดเกี่ยวกับขั้นตอนการสำรวจ การรวบรวม การสรุป และจำแนกข้อมูลนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในการประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวฯ และขั้นตอนการดำเนินการสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

๓) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ในการจัดฝึกอบรมตามโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

๔) กรมการจัดหางาน ในการสนับสนุนการจัดประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวตามโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ รวมทั้งการจัดเตรียมตำแหน่งว่างให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่จังหวัดหรือพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง

๕) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในการสนับสนุนเงินสงเคราะห์ประเภทต่าง ๆ ให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายตามระเบียบที่เกี่ยวข้องและภารกิจที่รับผิดชอบ

๖) สำนักงานประมาณ ในการสนับสนุนงบประมาณให้กับหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องสำหรับการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับอย่างเพียงพอและต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

๑.๒ หน่วยงานภาครัฐส่วนกลางที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับร่วมกับหน่วยงานระดับจังหวัด (คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ระดับจังหวัด) รวมทั้งกำกับ และติดตามผลการดำเนินงานโครงการฯ อย่างต่อเนื่อง

การบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง และการสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ร่วมกับหน่วยงานระดับจังหวัด (คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ระดับจังหวัด) จะส่งผลสัมฤทธิ์และประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย กล่าวคือ นักเรียนกลุ่มเป้าหมายจะมีโอกาสได้รับการดูแลจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ (นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ) เพื่อที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวจะได้เข้าสู่ตลาดแรงงานในฐานะ “แรงงานมีฝีมือ” อันจะช่วยให้มีรายได้ค่าจ้างที่สูงขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดี ถือเป็น การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ซึ่งการดำเนินโครงการฯ ดังกล่าวถือเป็นตัวอย่างของการบูรณาการความร่วมมือระหว่างผู้ตรวจการแผ่นดินและหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต สำหรับช่วงวัยแรงงานให้ความสำคัญกับการยกระดับ ศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะแรงงานอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคล และความต้องการของตลาดแรงงาน มีการพัฒนาระบบการเรียนรู้ และการอำนวยความสะดวกด้านความรู้ เพื่อพัฒนาความรู้ แรงงานมีฝีมือ ความชำนาญพิเศษ การเป็นผู้ประกอบการใหม่ และการพัฒนาต่อยอดความรู้ในการสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ นอกจากนั้น การดำเนินโครงการฯ ดังกล่าว จะสามารถนำไปเป็นเครื่องมือเชิงนโยบายประการหนึ่งในการนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยที่มีประสิทธิภาพ มุ่งพัฒนากลุ่มเป้าหมายให้สามารถอยู่รอด พอเพียงและยั่งยืนต่อไป

๒. ข้อเสนอแนะเชิงบริหารจัดการโครงการฯ

แนวทางการบริหารจัดการโครงการฯ ให้เกิดการพัฒนาและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันนำไปสู่ความสำเร็จของการดำเนินโครงการฯ ต้องอาศัยข้อเสนอแนะเชิงบริหารจัดการโครงการฯ ใน ๒ ระดับ ดังนี้

๒.๑ ระดับหน่วยงานในจังหวัด (คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด)

ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด ปฏิบัติตามคู่มือการดำเนินโครงการฯ และข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการขับเคลื่อนโครงการฯ ระดับจังหวัด ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญของข้อเสนอแนะในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินโครงการฯ ได้ ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด

คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด ถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนโครงการฯ ให้เกิดความมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด ควรจะประกอบไปด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีความครอบคลุมทุกภาคส่วน เช่น ประชาสัมพันธ์จังหวัด สภาเด็กและเยาวชนจังหวัด และผู้แทนภาคเอกชนในจังหวัด

ขั้นตอนที่ ๓ การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด

การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด ร่วมกัน เพื่อพิจารณาปฏิทินและกำหนดวันที่ต้องดำเนินการ เห็นชอบหลักสูตรที่จะเปิดอบรม และมอบหมายภารกิจการจัดทำแบบสอบถาม

และแบบสรุปฯ ให้หน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษา โดยควรให้ความสำคัญในการวางแผนและการดำเนินงาน
ในขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ การกำหนดวันในการดำเนินงานและการกำหนดหลักสูตรที่จะเปิดฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ ๔ การประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว

การชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอน ปฏิทินการดำเนินโครงการฯ และรายละเอียดการกรอก
แบบสอบถามและแบบสรุปฯ ให้กับผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว โดยควรให้ความสำคัญกับเนื้อหา
สาระที่ครูแนะแนวมีความจำเป็นที่ควรจะต้องรู้และมีความเข้าใจสำหรับการใช้เป็นข้อมูลในการสร้างความเข้าใจ
กับผู้ปกครองและนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ ๕ การสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

การสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการฝึกอบรมทักษะอาชีพตาม
โครงการฯ ควรให้ความสำคัญในประเด็นการวางแผนและการดำเนินงาน ได้แก่ การสร้างความเข้าใจให้
กับผู้ปกครองและนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย การปฏิบัติตามแนวทางกรณีที่มีนักเรียนประสงค์จะเข้าร่วมโครงการฯ
ทั้งจำนวนมากหรือจำนวนน้อยกว่าอัตราที่ได้รับการจัดสรร

ขั้นตอนที่ ๖ การสนับสนุนเงินสงเคราะห์แก่นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

การสนับสนุนเงินสงเคราะห์ประเภทต่าง ๆ ตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กำหนด
รวมทั้งควรดำเนินการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเงินสงเคราะห์ให้ชัดเจนและมีการจัดทำคู่มือเกี่ยวกับสิทธิ
ประโยชน์ของเงินสงเคราะห์

ขั้นตอนที่ ๗ การนำนักเรียนกลุ่มเป้าหมายไปศึกษาดูงานและรับสมัคร

การนำนักเรียนกลุ่มเป้าหมายไปศึกษาดูงานเพื่อให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้เห็นถึงสภาพ
ที่ฝึกและสถานที่ฝึกอบรม ซึ่งจะมีการชี้แจงหลักสูตรการฝึกอบรมให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายและให้นักเรียน
กลุ่มเป้าหมายได้ศึกษาดูงาน ณ โรงฝึกงานของแต่ละสาขา (Shop) รวมทั้งมีการวัดแวว พร้อมเปิดรับสมัครเข้า
รับการฝึกอบรม โดยควรกำหนดวันศึกษาดูงานและรับสมัครให้ชัดเจนตั้งแต่ในขั้นตอนการประชุม
คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด และพิจารณาการสนับสนุนงบประมาณค่าใช้จ่ายในการเดินทาง
ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายจากงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ให้ชัดเจน

ขั้นตอนที่ ๘ การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ

การฝึกอบรมในหลักสูตรการฝึกเตรียมเข้าทำงาน ควรให้ความสำคัญในการวางแผนการ
บริหารจัดการโครงการฯ ในระหว่างการฝึกอบรม รวมทั้งการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณค่าอาหารใน
ระหว่างฝึกอบรม ตลอดจนการสร้างขวัญกำลังใจในระหว่างการฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ ๙ การจัดเตรียมตำแหน่งงานรองรับหลังผ่านการฝึกอบรม

การเตรียมข้อมูลตำแหน่งงานว่างให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่จะจบการฝึกอบรมฯ และ
พร้อมสนับสนุนทุนและอุปกรณ์เพื่อการประกอบอาชีพอิสระสำหรับผู้ผ่านการฝึกอบรมฯ ที่มีความพร้อม

ขั้นตอนที่ ๑๐ การติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการฯ

มีการติดตามผลการดำเนินโครงการฯ เป็นระยะ และเมื่อเสร็จสิ้นโครงการฯ มีการ
ประเมินผลการดำเนินโครงการฯ ในภาพรวม

ขั้นตอนที่ ๑๑ สรุปรายงานผลการดำเนินโครงการฯ ให้กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินโครงการฯ แจ้างสรุปผลการดำเนินโครงการฯ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน เพื่อสรุปแจ้งหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องทราบ

ทั้งนี้ มีรายละเอียดตามคู่มือโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ และข้อแนะนำแนวทางในการพัฒนาการขับเคลื่อนโครงการฯ ระดับจังหวัด

๒.๒ ระดับหน่วยงานส่วนกลาง

๒.๒.๑ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

๑) แจ้างเริ่มการดำเนินงานตามโครงการฯ แต่ละปี โดยมีหนังสือแจ้างไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดและหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง

๒) บูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนกลางในการสนับสนุนการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ

๓) ประสานการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการดำเนินงานของหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องและจังหวัด

๒.๒.๒ กระทรวงมหาดไทย

๑) แจ้างขอความร่วมมือผู้ว่าราชการจังหวัดในการให้ความสำคัญต่อความสำเร็จของโครงการฯ อำนวยความสะดวก สนับสนุน และกำกับติดตามการดำเนินโครงการฯ ของคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ระดับจังหวัด

๒) แจ้างขอความร่วมมือผู้ว่าราชการจังหวัดให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการฯ ดังนี้

๒.๑) กรณีมีความจำเป็นที่งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานไม่เพียงพอหรือไม่มี ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาให้การสนับสนุนงบประมาณจากงบประมาณค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประชาชนในจังหวัด

๒.๒) กรณีที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีแนวโน้มจำนวนมากขึ้นทุกปีเกินกว่าจำนวนที่ได้รับการจัดสรร และได้รับการร้องขอสนับสนุนงบประมาณจากสถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาบรรจุโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากพัฒนาจังหวัดในปีต่อไปด้วย

๓) แจ้างขอความร่วมมือผู้ว่าราชการจังหวัดบรรจุระเบียบวาระเรื่องรายงานความคืบหน้าการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ของจังหวัดให้ที่ประชุมประจำเดือนหัวหน้าส่วนราชการจังหวัดทราบเป็นระยะ ๆ

๔) ขอความร่วมมือบรรจุโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เป็นประเด็นติดตามงานของผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย

๒.๒.๓ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑) แจ้งสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

๑.๑) ให้ความสำคัญในการสร้างความเข้าใจกับครูแนะแนวในสังกัดในขั้นตอนการประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนว และขั้นตอนการสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

๑.๒) ให้ความสำคัญในการสนับสนุน กำกับ ติดตามในขั้นตอนการนำนักเรียนกลุ่มเป้าหมายมาศึกษาดูงานและรับสมัคร และเข้าฝึกอบรม

๒) แจ้งสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด เพื่อขอความร่วมมือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ตั้งงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการโครงการฯ ในกรณีที่ได้รับการร้องขอการสนับสนุน เช่น

๒.๑) ค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักเรียนในการมาศึกษาดูงานและ รับสมัคร ณ สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน และค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักเรียนในการมาเข้าฝึกอบรมฯ ณ สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน

๒.๒) ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม กรณีนักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีจำนวนมากเกินกว่าจำนวนงบประมาณที่กรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้รับการจัดสรร

๓) ดำเนินการจัดประชุมเพื่อสร้างการรับรู้กับผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูแนะแนวในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านช่องทางการประชุมออนไลน์ เช่น ระบบ ZOOM Cloud Meetings และ Google Classroom เป็นต้น มีการเผยแพร่ผ่านเพจการศึกษาท้องถิ่นไทย เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนโครงการฯ

๔) ขอความร่วมมือบรรจุโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เป็นประเด็นติดตามงานของผู้ตรวจราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๒.๒.๔ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

๑) แจ้งหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความร่วมมือให้แจ้งไปยังหน่วยงานในสังกัดระดับจังหวัด เพื่อประสานงานการดำเนินโครงการฯ ในพื้นที่ รวมทั้งแจ้งจังหวัด (สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด) ให้เริ่มดำเนินงานตามโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

๒) การจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณสนับสนุนโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เป็นโครงการเฉพาะแยกออกจากโครงการปกติของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (หลักสูตรเตรียมเข้าทำงาน) อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยควรเสนอคำขอรับการสนับสนุนเพิ่มเติมในส่วน of ค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในการมาศึกษาดูงานและรับสมัคร ณ สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน และค่าอาหารสำหรับวันหยุดประจำสัปดาห์ระหว่างการฝึกอบรมบรรจุรวมอยู่ด้วย ในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

๓) แจ้างสถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน เพื่อทราบ ในเรื่องต่อไปนี้

๓.๑) วงเงินงบประมาณในแต่ละปีงบประมาณสำหรับการฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ ให้แก่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายตามโครงการฯ ของทุกจังหวัดทั่วประเทศ

๓.๒) แนวทางการดำเนินโครงการฯ ในแต่ละปีงบประมาณของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (ถ้ามี)

๓.๓) การจัดประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด (ขั้นตอนที่ ๓) ภายในกำหนดเวลาตามปฏิทินการดำเนินโครงการฯ

๓.๔) การพิจารณาหลักสูตร

(๑) หลักสูตรควรให้ตรงกับสถานการณ์ปัจจุบันความสนใจของนักเรียนและสอดคล้องกับตลาดแรงงาน

(๒) ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะภาคเอกชน ปรธาานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด และปรธาานหอการค้าจังหวัด ร่วมพิจารณาหลักสูตรที่จะเปิดฝึกอบรมด้วย เพื่อจะได้สัมพันธ์กับตำแหน่งงานที่จะรองรับภายหลังนักเรียนจบการฝึกอบรม

๓.๕) มีการวางแผนบริหารความเสี่ยงการดำเนินงานตามโครงการฯ ในแต่ละปีงบประมาณไว้ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ที่มีแนวโน้มที่ยังคงมีความไม่แน่นอน โดยเฉพาะขั้นตอนที่ ๔ การประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญของการดำเนินโครงการฯ เห็นควรพิจารณาปรับเปลี่ยนเป็นการจัดประชุมชี้แจงในรูปแบบออนไลน์ (กรณียังต้องปฏิบัติตามมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม)

๔) ขอความร่วมมือบรรจุโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เป็นประเด็นติดตามงานของผู้ตรวจราชการกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

๒.๒.๕ กรมการจัดหางาน

๑) การจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีและสนับสนุนงบประมาณ ในการดำเนินการจัดประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวให้เพียงพอกับจำนวนโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายในแต่ละจังหวัดเป็นประจำทุกปี และควรให้ทันในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ (จัดสรรเป็นงวดเดียว)

๒) แจ้างสำนักงานจัดหางานจังหวัด เพื่อดำเนินการ ดังนี้

๒.๑) สนับสนุนการจัดประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวฯ ตามโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

๒.๒) การจัดเตรียมตำแหน่งว่างให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่จังหวัดหรือพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง

๓) ขอความร่วมมือบรรจุโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เป็นประเด็นติดตามงานของผู้ตรวจราชการกรมการจัดหางาน

๒.๒.๖ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

แจ้งสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด เพื่อดำเนินการ ดังนี้

๑) สนับสนุนการให้ความรู้เรื่องข้อมูลสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่จะได้รับจากการคุ้มครองแรงงานตามกฎหมาย และช้อยกเว้นในสาขาหลักสูตรที่ให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายสามารถเข้ารับการอบรมและฝึกงานได้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ครูแนะแนว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด

๒) ประสานทำความเข้าใจกับสถานประกอบกิจการในการพิจารณาดำเนินการรับเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ที่ผ่านการฝึกอบรมตามโครงการฯ เข้าทำงานในสถานประกอบกิจการให้สามารถดำเนินการได้ตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๗ กระทรวงศึกษาธิการ

๑) แจ้งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

๑.๑) ให้ความสำคัญในการสร้างความเข้าใจกับครูแนะแนวและผู้อำนวยการโรงเรียนเกี่ยวกับขั้นตอนการสำรวจ การรวบรวม การสรุป และจำแนกข้อมูลนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในการประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวฯ และขั้นตอนการดำเนินการสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

๑.๒) สำรวจนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนที่มีโรงเรียนเอกชนที่มีฐานะยากจนร่วมอยู่ด้วย เพื่อไม่ให้มีนักเรียนกลุ่มเป้าหมายตามโครงการฯ ตกหล่น

๒) ขอความร่วมมือบรรจุกองการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เป็นประเด็นติดตามงานของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

๒.๒.๘ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑) แจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

๑.๑) ให้ความสำคัญในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูแนะแนวในขั้นตอนการสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

๑.๒) ให้ความสำคัญในการสนับสนุน กำกับ ติดตาม ในขั้นตอนการนำนักเรียนกลุ่มเป้าหมายมาศึกษาดูงานและรับสมัคร และเข้าฝึกอบรม

๒) ดำเนินการจัดประชุมเชิงนโยบายเพื่อสร้างการรับรู้กับผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาผ่านเครือข่ายการประชุมออนไลน์ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนโครงการฯ

๓) ขอความร่วมมือบรรจุกองการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เป็นประเด็นติดตามงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๒.๙ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

แจ้งสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด

๑) สนับสนุนและเชิญชวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ให้สมัครเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกระบบ (กศน.) ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายควบคู่กับการเข้าฝึกอบรมตามโครงการฯ

๒) เชิญชวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่กำลังเรียน กศน. ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ตามจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายของจังหวัดที่ยังไม่ครบถ้วนตามที่ได้รับการจัดสรรอัตราฝึกอบรม

๓) ในกรณีที่มีนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ไม่สามารถเข้ารับการฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพได้ เนื่องจากมีอัตราเกินกว่าที่สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจะรับได้ สามารถนำนักเรียนกลุ่มเป้าหมายมาเข้ารับการฝึกอาชีพระยะสั้นของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดได้

๒.๒.๑๐ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๑) แจ้งสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เพื่อให้การสนับสนุนเงินสงเคราะห์ประเภทต่าง ๆ ให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายตามระเบียบที่เกี่ยวข้องและภารกิจที่รับผิดชอบ

๒) ดำเนินการจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจแนวทางการสนับสนุนเงินสงเคราะห์ประเภทต่าง ๆ เพื่อสร้างการรับรู้กับพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ผ่านเครือข่ายการประชุมออนไลน์ในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๓) ดำเนินการจัดทำสื่อเอกสาร ชุดความรู้เกี่ยวกับสิทธิการได้รับเงินสงเคราะห์ตามระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อใช้ในการสื่อสารทำความเข้าใจกับครูแนะแนว ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน

๔) ประสานงานกรมกิจการเด็กและเยาวชน เพื่อให้การสนับสนุนการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลโครงการฯ พร้อมทั้งสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการฯ ให้แก่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้รับทราบข้อมูลอย่างครบถ้วนเป็นประจำทุกปี

๕) ขอความร่วมมือบรรจุโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เป็นประเด็นติดตามงานของผู้ตรวจราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๒.๒.๑๑ สำนักงบประมาณ

๑) การสนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวให้แก่โรงเรียนกลุ่มเป้าหมายตามโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของกรมการจัดหางานเป็นประจำทุกปีอย่างต่อเนื่อง

๒) การสนับสนุนงบประมาณสำหรับการฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพให้แก่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายตามโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นประจำทุกปีอย่างต่อเนื่อง

๓) การสนับสนุนงบประมาณสำหรับค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในการมาศึกษาดูงานและรับสมัคร ณ สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานและค่าอาหารสำหรับวันหยุดประจำสัปดาห์ระหว่างการฝึกอบรมตามโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นประจำทุกปีอย่างต่อเนื่อง

๒.๒.๑๒ กรมประชาสัมพันธ์

๑) แจ้งสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดให้การสนับสนุนการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินโครงการ กำหนดการ และผลการดำเนินโครงการในแต่ละขั้นตอนของทุกจังหวัดผ่านช่องทางและเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดและกรมประชาสัมพันธ์ในส่วนกลาง

๒) กรมประชาสัมพันธ์ (ส่วนกลาง) พิจารณาสับสนุนและดำเนินการประชาสัมพันธ์โครงการฯ ผ่านสื่อ ช่องทาง และเครือข่ายของกรมประชาสัมพันธ์ตามที่เหมาะสม

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เรื่อง ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้
เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔

แบบสัมภาษณ์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เรื่อง ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔

แบบสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินความสำเร็จของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ ซึ่งดำเนินการโดย สำนักงานนโยบายและแผนสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ในการนี้ขอความกรุณาตอบคำถามตามที่ได้รับแจ้ง และขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้

วันที่.....ชื่อผู้สัมภาษณ์.....สำนักที่สังกัด.....

๑. ชื่อผู้ถูกสัมภาษณ์.....หน่วยงานที่สังกัด.....
ตำแหน่ง.....จังหวัด.....เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ.....
๒. ท่านมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ในขั้นตอนใด (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
 - การประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวฯ
 - การสำรวจนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย
 - การอบรมเพิ่มทักษะด้านอาชีพ (หลักสูตรการฝึกเตรียมเข้าทำงาน)
 - การเตรียมตลาดแรงงานรองรับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการอบรมเพิ่มทักษะด้านอาชีพ
๓. หน่วยงานของท่านมีความพร้อมในการปฏิบัติตามขั้นตอนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของตนเองหรือไม่
 - พร้อม
 - ไม่พร้อม เนื่องจาก.....
๔. หน่วยงานของท่านใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการฯ จากแหล่งงบประมาณใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
 - งบประมาณของหน่วยงาน
 - งบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ระบุ.....
 - งบประมาณจากหน่วยงานภาคเอกชน ระบุ.....
 - งบประมาณจากแหล่งอื่นๆ ระบุ.....
๕. จำนวนงบประมาณที่หน่วยงานของท่านใช้ไปเพื่อดำเนินโครงการในแต่ละปี
 - ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒บาท/ปี
 - ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓บาท/ปี
 - ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔บาท/ปี
๖. ท่านคิดว่าโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ควรเป็นโครงการที่มีการดำเนินการต่อเนื่องไปทุกปีหรือไม่
 - ควรดำเนินการต่อเนื่องทุกปี เพราะ.....
 - ไม่ควรดำเนินการต่อเนื่องทุกปี เพราะ.....
 - อื่นๆ ระบุ.....
๗. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ หน่วยงานของท่านมีการบรรจุการดำเนินงานเกี่ยวกับการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับในการแผนการดำเนินงานหรือแผนงบประมาณหรือไม่
 - บรรจุ
 - ไม่ได้บรรจุ

๘. ท่านคิดว่าบทบาทของหน่วยงานท่านในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีความเหมาะสมหรือไม่
- เหมาะสม
- ไม่เหมาะสม เนื่องจาก.....
๙. หน่วยงานของท่านได้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ตามบริบทของหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบหรือไม่
- ได้ติดตามประเมินผล
- ไม่ได้ติดตามประเมินผล เนื่องจาก.....
๑๐. ผลการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ตามบริบทของหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ บรรลุเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่
- บรรลุเป้าหมายที่วางไว้
- ไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้
๑๑. ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ข้อความ	ระดับความเห็นด้วย				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
ด้านการดำเนินโครงการ					
๑) ปัญหา นักเรียนจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาแล้วไม่ได้เรียนต่อเนื่องจากครอบครัวมีฐานะยากจนและมีความจำเป็นต้องเข้าสู่ตลาดแรงงาน ในฐานะ “แรงงานไร้ฝีมือ” เป็นปัญหาที่มีความเร่งด่วนที่รัฐจะต้องดำเนินการแก้ไข					
๒) โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กิจกรรม และปฏิทินการดำเนินงานที่ชัดเจน					
๓) โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ได้กำหนดผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ และสามารถวัดผลได้					
๔) โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีการกำหนดกิจกรรมในการดำเนินโครงการได้เหมาะสม สอดคล้อง และสามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ได้อย่างครบถ้วน					
๕) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ เช่น นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการรับรู้ และเข้าใจเป้าหมายวัตถุประสงค์โครงการอย่างครบถ้วน					
๖) ขั้นตอนในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีความเหมาะสม					
๗) ขั้นตอนในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ สามารถปฏิบัติได้โดยง่าย					
๘) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ทั้งภาครัฐและเอกชนมีการประสานการดำเนินงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ					
๙) โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีหลักสูตรการอบรมที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้					

ข้อความ	ระดับความเห็นด้วย				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
ด้านการใช้ทรัพยากรในการดำเนินโครงการ					
๑๐) ฝ่ายบริหารในองค์กรของท่านให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่อการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ อย่างเหมาะสม					
๑๑) หน่วยงานของท่านมีการสนับสนุนทรัพยากรบุคคลเพื่อดำเนินงานในโครงการนี้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ					
๑๒) โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีระยะเวลาในการดำเนินโครงการที่ชัดเจนและเหมาะสม					
๑๓) การดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานอย่างเหมาะสมและเพียงพอ					
๑๔) การดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ มีความคุ้มค่าต่องบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน					
ด้านผลของการดำเนินโครงการ					
๑๕) การดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ สามารถแก้ปัญหาให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่มีความจำเป็นต้องเข้าสู่ตลาดแรงงานมีความรู้และทักษะอาชีพ ซึ่งจะแก้ปัญหาแรงงานไร้ฝีมือได้					
๑๖) หลังจากเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ นักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าสู่ตลาดแรงงานได้รับค่าจ้างในอัตราที่ไม่น้อยกว่าอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ					
๑๗) โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ทำให้เด็กจากครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น					
๑๘) การดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ทำให้เกิดผลผลิตต่อสังคมและเศรษฐกิจที่คุ้มค่าต่อการดำเนินงาน					

๑๒. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ หรือการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับเด็กจากครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง ความพึงพอใจต่อโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษา
ภาคบังคับของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง ความพึงพอใจต่อโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

แบบสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินความสำเร็จของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔ ซึ่งดำเนินการโดย สำนักงานนโยบายและแผนสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ในการนี้ขอความกรุณาตอบคำถามตามที่ได้รับแจ้ง และขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้

วันที่.....ชื่อผู้สัมภาษณ์.....สำนักที่สังกัด.....

๑. ชื่อผู้ถูกสัมภาษณ์.....อายุ.....จังหวัดที่เข้ารับการอบรม.....

จังหวัดที่อาศัยอยู่ในปัจจุบัน.....เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ.....

๒. ท่านเข้าร่วมการอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ หรือไม่

เข้าร่วมการอบรม

ไม่ได้เข้าร่วมการอบรม (ยุติการทำแบบสอบถาม)

๓. ท่านรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จากแหล่งข้อมูลใด

ครูแนะแนวในโรงเรียน

การประชาสัมพันธ์ของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือ สถาบัน/สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด

การประชาสัมพันธ์ของกรมการจัดหางาน หรือสำนักงานจัดหางานจังหวัด

การประชาสัมพันธ์ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

อื่นๆ ระบุ.....

๔. ท่านมีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ หรือไม่

ไม่เข้าใจ

เข้าใจ ระบุความเข้าใจ.....

๕. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเข้าฝึกอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในระดับใด

ไม่มีความรู้ความเข้าใจ

มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย

มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง

มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก

๖. ระหว่างการเข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ท่านได้รับการช่วยเหลือด้านการครองชีพจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือไม่หรือไม่

ไม่ได้รับ

ได้รับ ระบุ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

○ เครื่องแต่งกาย

○ ที่พักระหว่างการฝึกอบรม

○ เงินสงเคราะห์ จำนวน.....บาท/เดือน จำนวน.....ครั้ง

○ เงินค่าเดินทาง จำนวนบาท/เดือน จำนวน.....ครั้ง

○ อื่นๆ ระบุ จำนวน.....บาท/เดือน จำนวน.....ครั้ง

๗. เหตุผลสำคัญที่ทำให้ท่านเข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
- ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ
 - เพื่อให้มีงานทำหลังจบการศึกษาภาคบังคับ
 - ต้องการมีความรู้ด้านทักษะอาชีพสำหรับการสมัครงาน
 - อื่นๆ ระบุ.....
๘. ท่านเข้าร่วมการอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ จนจบหลักสูตรหรือไม่
- อบรมจนจบหลักสูตร
 - ไม่ได้อบรมจนจบหลักสูตร เนื่องจาก.....
๙. หลักสูตรที่ท่านเข้าร่วมอบรม ระบุ.....
๑๐. ระยะเวลาในการเข้าร่วมอบรม.....เดือน
๑๑. หลังจากฝึกอบรมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ช่วยเหลือท่านในการจัดหางานหรือติดต่อกับผู้ประกอบการสำหรับการสมัครงานหรือไม่
- ไม่มีหน่วยงานช่วยเหลือ
 - มีหน่วยงานช่วยเหลือ โปรดระบุหน่วยงาน
 - สถาบัน/สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด
 - สำนักงานจัดหางานจังหวัด
๑๒. หลังจากจบหลักสูตรการอบรมของโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ท่านมีงานทำเลยหรือไม่
- มีงานทำ
 - ยังไม่มีงานทำ (ข้ามไปตอบข้อ ๑๙)
 - อยู่ระหว่างหางานทำ
 - ไม่ได้หางานทำ
 - อื่นๆ ระบุ.....
๑๓. งานที่ท่านทำเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรที่ท่านเข้าร่วมการเข้ารับการอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ หรือไม่
- ใช่
 - ไม่ใช่ เนื่องจาก.....
๑๔. การมีงานทำของท่านเป็นผลจากการเข้าร่วมอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพหรือไม่
- ใช่
 - ไม่ใช่
๑๕. ท่านได้ใช้ประโยชน์จากความรู้ที่ได้จากการอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ในการทำงานหรือไม่
- ใช่
 - ไม่ใช่
๑๖. รูปแบบการจ้างงานของท่านหลังการเข้าร่วมอบรมในโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ
- การจ้างงานแบบประจำ (ทำงานเต็มเวลา)
 - การจ้างงานแบบรายครั้งหรือรายวัน
 - ทำเป็นงานพิเศษ (งานพาร์ทไทม์)
 - อื่นๆ ระบุ.....

๑๗. รูปแบบของค่าตอบแทนที่ท่านได้รับจากการทำงาน

- ได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือน โดยมีอัตรา.....บาท/เดือน
- ได้รับค่าตอบแทนเป็นรายวัน โดยมีอัตรา.....บาท/วัน
- ได้รับค่าตอบแทนเป็นรายครั้ง โดยมีอัตรา.....บาท/ครั้ง
- ได้รับค่าตอบแทนในรูปแบบอื่นๆ ระบุ.....ระบุอัตราค่าจ้าง.....

๑๘. ค่าตอบแทนที่ท่านได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำในพื้นที่ที่ท่านทำงาน

- มากกว่าค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ
- เท่ากับค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ
- น้อยกว่าค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ

๑๙. ความพึงพอใจต่อโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
ด้านการดำเนินการและเผยแพร่โครงการ					
๑) การประชาสัมพันธ์โครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำให้ท่านสามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าร่วมโครงการได้โดยง่าย					
๒) ความสะดวกของการสมัครเข้าร่วมโครงการ					
๓) การให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการครองชีพ ระหว่างการฝึกอบรม เช่น การให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน ค่าเดินทาง และที่พัก					
ด้านกรอบรม					
๔) ความหลากหลายของหลักสูตรที่เปิดให้มีการฝึกอบรม					
๕) ความทันสมัยของหลักสูตรที่เปิดให้มีการฝึกอบรม					
๖) ความน่าสนใจของหลักสูตรที่เปิดให้มีการฝึกอบรม					
๗) ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม					
๘) ความรู้ความสามารถของครูหรือผู้ถ่ายทอดความรู้					
๙) ความพร้อมของอุปกรณ์ในการเรียนสอนและอุปกรณ์สำหรับการฝึกปฏิบัติ					
๑๐) การทดลองหรือฝึกปฏิบัติงานจริงในทักษะด้านที่เข้ารับการฝึกอบรม					
ด้านผลจากการเข้าร่วมโครงการ					
๑๑) ผลของการเข้าร่วมอบรมต่อการรับเข้าทำงานของนายจ้าง					
๑๒) การมีงานทำหลังการเข้าร่วมอบรม					
๑๓) การนำความรู้และทักษะจากการเข้าอบรมไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน					
๑๔) อัตราค่าจ้างงานที่ท่านได้รับหลังจากผ่านการเข้าร่วมอบรม					
๑๕) การเปลี่ยนแปลงของคุณภาพชีวิตหลังจากการเข้าร่วมอบรม					

๒๐. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียน
ครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

๒๕๖๔

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อ
หลังจบการศึกษาภาคบังคับ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อสำรวจปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาท่านตอบคำถามด้วยความเป็นจริงและครบถ้วน คำตอบของท่านไม่มีถูกหรือผิด และผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลต่าง ๆ ที่ท่านได้ตอบในแบบสอบถามจะเป็นความลับ ไม่มีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายต่อตัวท่านและบุคคลอื่น ข้อมูลและความคิดเห็นที่ท่านกรุณาตอบในแบบสอบถามจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินโครงการฯ ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน จึงขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้

สถาบันผู้ตรวจการแผ่นดินศึกษา สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ชื่อ.....นามสกุล.....เบอร์โทรศัพท์

โรงเรียน.....จังหวัด.....

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ)

๑) เพศ ชาย หญิง

๒) อายุ.....ปี

๓) จังหวัดที่พักอาศัยอยู่ปัจจุบัน.....

๔) ปัจจุบันนักเรียนศึกษาอยู่โรงเรียน

รัฐบาล สังกัด สพป. เขต

สพม. อปท. สศศ.

เอกชน

อื่น ๆ โปรดระบุ

๕) รายได้รวมต่อเดือนของครัวเรือน.....บาท

๖) จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของท่าน.....คน

๗) จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของท่านที่มีรายได้.....คน

๘) คริวเรือนของท่านมีบัตรสวัสดิการของรัฐหรือไม่

- มี ไม่มี

๙) หากท่านจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/ม.๓ แล้ว ท่านมีแนวโน้มอย่างไร

- ศึกษาต่อ มัธยมศึกษาตอนปลาย สายวิชาชีพ อื่น ๆ ระบุ.....
- ไม่ศึกษาต่อ
- อื่น ๆ ระบุ

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการฯ

๑) ท่านรู้จักโครงการฯ นี้ได้อย่างไร (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- คุณครู รุ่นพี่ที่เคยเข้าร่วมโครงการฯ
- เพื่อน สื่อต่าง ๆ เช่น ข่าวจากโทรทัศน์ วิทยุ เป็นต้น
- แหล่งอื่น ๆ โปรดระบุ

๒) ท่านทราบวัตถุประสงค์และประโยชน์ของโครงการฯ นี้ หรือไม่

- ทราบ ไม่ทราบ

๓) คุณครูมีการประชาสัมพันธ์หรือชี้แจงรายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ ของโครงการฯ ในแต่ละขั้นตอนให้ท่านทราบหรือไม่

- มี ไม่มี

๓) ผู้ปกครองของท่านรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการฯ นี้หรือไม่

- ทราบ ไม่ทราบ

๔) ก่อนสมัครเข้าโครงการฯ เพื่อมาศึกษาดูงานท่านทราบหลักสูตรที่มีการเปิดสอนหรือไม่

- ทราบ ไม่ทราบ

๕) ท่านทราบระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมหรือไม่

- ทราบ ไม่ทราบ

๖) ท่านทราบสวัสดิการต่าง ๆ ของโครงการฯ ระหว่างการฝึกอบรมหรือไม่

- ทราบ ไม่ทราบ

๗) ท่านคิดว่ามีงานรองรับเมื่อจบหลักสูตรการอบรมทักษะอาชีพจากการโครงการฯ หรือไม่

- มี ไม่มี

ส่วนที่ ๓ ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการฯ

๑) ท่านมีความสนใจหลักสูตรของโครงการฯ ที่มีการเปิดฝึกรอบรมฯ หรือไม่

สนใจ ระบุหลักสูตรที่สนใจ

(๑).....

(๒).....

(๓).....

ไม่สนใจ เพราะ หลักสูตรที่เปิดสอนไม่น่าสนใจ หลักสูตรที่เปิดสอนไม่ทันสมัย

หลักสูตรที่เปิดสอนไม่ตรงตามความต้องการของนักเรียน

อื่น ๆ โปรดระบุ

๒) ท่านต้องการที่จะสมัครเข้าร่วมโครงการฯ เพื่อฝึกรอบรมหรือไม่

สมัคร

ไม่สมัคร

๓) หลังจากที่ท่านได้มาศึกษาดูงาน ณ โรงฝึกงานแต่ละสาขาแล้ว ท่านจะสมัครเข้าร่วมโครงการฯ ในวันนี้ทันทีหรือไม่

สมัคร

ไม่สมัคร

เพราะ หลักสูตรที่เปิดสอนไม่น่าสนใจ

หลักสูตรที่เปิดสอนไม่ทันสมัย

หลักสูตรที่เปิดสอนไม่ตรงตามความต้องการของนักเรียน

อื่น ๆ โปรดระบุ

ยังไม่ตัดสินใจ เพราะ ต้องขออนุญาตผู้ปกครองก่อน

ขอกลับไปพิจารณาก่อน

อื่น ๆ โปรดระบุ

๔) ท่านประสบปัญหาในการเดินทางมาเพื่อเข้าฝึกรอบรมหรือไม่

มี ระบุปัญหาที่พบ.....

ไม่มี

๕) เหตุผลใดที่อาจทำให้ท่านเปลี่ยนใจไม่เข้าร่วมโครงการฯ (สามารถตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

ศึกษาคือ

ช่วยผู้ปกครองทำงาน

ผู้ปกครองไม่อนุญาต

มีงานทำ

มีทางเลือกอื่น เช่น ศูนย์ฝึกอາชีพระราชทาน เป็นต้น

อื่น ๆ ระบุ.....

ส่วนที่ ๔ ความคิดเห็นต่อการตัดสินใจในการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นของท่านให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

- ๕ หมายถึง ระดับความเห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มากที่สุด
 ๔ หมายถึง ระดับความเห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ มาก
 ๓ หมายถึง ระดับความเห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ ปานกลาง
 ๒ หมายถึง ระดับความเห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อย
 ๑ หมายถึง ระดับความเห็นด้วยต่อการเข้าร่วมโครงการฯ น้อยที่สุด

ลำดับ	ประเด็น	ระดับความเห็นด้วย				
		๕	๔	๓	๒	๑
๑	หลักสูตรที่เปิดสอนมีความน่าสนใจ					
๒	หลักสูตรที่เปิดสอนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน					
๓	หลักสูตรมีให้เลือกเรียนที่หลากหลาย					
๔	หลักสูตรที่เปิดสอนตรงตามความต้องการของนักเรียน					
๕	หลักสูตรที่เปิดสอนด้านสาขาวิชาชีพมีความทันสมัย					
๖	ระยะเวลาในการศึกษาของหลักสูตร					
๗	ความพร้อมของวิทยากร/ผู้สอน					
๘	ความพร้อมด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้สำหรับฝึกอบรม					
๙	ความพร้อมของที่พักระหว่างฝึกอบรม					
๑๐	ผู้ปกครอง/บุคคลในครอบครัวมีส่วนตัดสินใจเข้าโครงการฯ					
๑๑	รายได้และค่าใช้จ่ายของครอบครัว					
๑๒	ต้องการพัฒนาความรู้และฝีมือเพื่อนำไปใช้ในการทำงาน					
๑๓	ต้องการฝึกอาชีพเพื่อนำไปประกอบอาชีพและสร้างความมั่นคงให้กับชีวิตและครอบครัว					
๑๔	เมื่อจบการฝึกอบรมทักษะแล้วจะเป็นแรงงานมีฝีมือ					
๑๕	สามารถนำความรู้หลังจากจบหลักสูตรไปเป็นพื้นฐานการฝึกอบรมระดับสูงต่อไป					
๑๖	มีวุฒิบัตรหรือใบรับรองจากการอบรมหลังจากเข้าร่วมโครงการฯ					

ส่วนที่ ๕ ปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะอาชีพแก่นักเรียน
ครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษามัธยมศึกษา

๑. ปัญหาและอุปสรรคในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการฯ

.....
.....

๒. ข้อเสนอแนะ

.....
.....

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามครูแนะแนว

แบบสอบถามครูแนะแนว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำรายงานข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงโครงการฯ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (กรุณาตอบให้ครบทุกคำถาม)

๑. ชื่อ.....นามสกุล.....เบอร์โทร.....

๒. โรงเรียน.....จังหวัด.....

๓. ปัจจุบันนักเรียนศึกษาอยู่โรงเรียน

รัฐบาล สังกัด สพป.เขต

สพม. อปท. สศศ.

เอกชน

อื่น ๆ โปรดระบุ

๔. จำนวนนักเรียนจากโรงเรียน(ของครู)ที่แสดงความประสงค์เข้าร่วมโครงการ.....คน

๕. จำนวนนักเรียนจากโรงเรียนที่มาศึกษาดูงาน.....คน

ส่วนที่ ๒ ขอรบกวนข้อมูลนักเรียนเพื่อประกอบการจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงโครงการฯ

๒.๑ สาเหตุที่นักเรียนที่ไม่เรียนต่อและไม่ต้องการเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะฯ (สามารถตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

ศึกษาต่อ

ช่วยผู้ปกครองทำงาน

ผู้ปกครองไม่อนุญาตให้เข้าฝึกอบรม

มีงานทำ

มีทางเลือกอื่น เช่น ศูนย์ฝึกอาชีพพระราชทาน ศูนย์การเรียนรู้การ พัฒนาสตรี (พม.)
โครงการ ๓ ม. (กรมการจัดหางาน) เป็นต้น

นักเรียนไม่สามารถตัดสินใจได้

นักเรียนไม่สนใจในสาขาที่มีการเปิดฝึกอบรมฯ

นักเรียนไม่สะดวกในการเดินทางมาฝึกอบรม

อื่นๆ โปรดระบุ.....

๒.๒ สาเหตุที่นักเรียนที่สนใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะฯ แต่ไม่มาศึกษาดูงานฯ (สามารถตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- วันที่ศึกษาดูงานตรงกับวันที่มีกิจกรรมของโรงเรียน เช่น การสอบปลายภาค
- โรงเรียนขาดงบประมาณสนับสนุนในการพานักเรียนมาศึกษาดูงาน
- นักเรียนเปลี่ยนใจ เนื่องจาก โปรดระบุ.....
 - ศึกษาต่อ ช่วยผู้ปกครองทำงาน มีงานทำ
 - ผู้ปกครองไม่อนุญาตให้เข้าฝึกอบรม
 - มีทางเลือกอื่น เช่น ศูนย์ฝึกอาชีพพระราชทาน ศูนย์การเรียนรู้การพัฒนาศรี (พม.) โครงการ ๓ ม. (กรมการจัดหางาน) เป็นต้น
 - อื่นๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ ๓ ข้อจำกัด ปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาและปรับปรุงโครงการฯ

๓.๑ ข้อจำกัด ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการฯ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาและปรับปรุงโครงการฯ

.....

.....

.....

.....

.....

.....